

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I
FINANCIRANJA TERORIZMA S KONAČNIM PRIJEDLOGOM
ZAKONA**

Zagreb, svibanj 2008.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine” broj: 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01 – ispravak).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

Zakon o sprječavanju pranja novca (Narodne novine 69/97, 106/97, 67/01 i 114/01 – dalje u tekstu: važeći Zakon) koji je stupio na snagu 01.11.1997. godine i koji je djelomično noveliran u 2003. godini sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca (Narodne novine 117/03, 142/03), postavio je temelje za razvitak preventivnog sustava u području sprječavanja pranja novca.

Temeljem važećeg Zakona je donesen podzakonski akt: Pravilnik o provedbi Zakona o sprječavanju pranja novca (Narodne novine 129/03, 142/03), koji je još uvijek na snazi.

Pored važećeg Zakona na područje sprječavanja i otkrivanja pranja novca u većoj ili manjoj mjeri odnose se i slijedeći zakoni: Kazneni zakon (Narodne novine 110/97, 27/98, 129/00 i 51/01, 111/03, 105/04, 84/05, 71/06 i 110/07), Zakon o kaznenom postupku (Narodne novine 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02 i 143/02, 62/03, 115/06), Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (Narodne novine 151/03, 110/07), Zakon o deviznom poslovanju (Narodne novine 96/03, 140/05, 132/06) i Zakon o bankama (Narodne novine 84/02, 141/06).

Donošenjem važećeg Zakona (studeni 1997. godine) i ustrojavanjem Ureda za sprječavanje pranja novca (dalje u tekstu: Ured) kao financijsko – obavještajne jedinice, određivanjem pranja novca (1996. godine) i financiranja terorizma (2004. godine) kao posebnih kaznenih djela, propisujući kaznenu odgovornost pravnih osoba i za kazneno djelo pranja novca (2003. godina) Republika Hrvatska je uspostavila model kojim se sprječava zlouporaba korištenja financijskog sustava za pranje novca i financiranje terorizma.

Dakle, uspostavom zakonodavno - pravnog i institucionalnog okvira za sprječavanje pranja novca, Republika Hrvatska je prihvatila većinu međunarodnih standarda i mjera u sustavu prevencije pranja novca i financiranja terorizma, odnosno Republika Hrvatska u prevenciji pranja novca i financiranja terorizma upotrebljava jednake standarde kao i države članice Europske unije (dalje u tekstu: EU).

Sukladno tomu, te važećem Zakonu i međunarodnim standardima hrvatski Ured je od samog osnivanja ustrojen u sastavu Ministarstva financija kao autonomna i samostalna financijsko-obavještajna jedinica (Financial Intelligence Unit – FIU) administrativnog tipa. Time je Republika Hrvatska prihvatila administrativni model osnivanja Ureda u sastavu Ministarstva financija. Naime, od 107 članica međunarodne organizacije, EGMONT grupe financijsko - obavještajnih jedinica, većina ureda, njih 84 koji čine 79% od ukupnog broja, je administrativnog tipa kao što je i hrvatski ured.

Prema međunarodnim standardima i hrvatski ured je ustrojen kao središnja analitička služba koja ima primarnu zadaću preventivno djelovati u sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, uključujući administrativni nadzor i edukaciju obveznika, analitički obrađivati sumnjive transakcije, te po utvrđivanju razloga za sumnju na pranje novca, takve slučajeve dostavljati nadležnim državnim tijelima na daljnje postupanje i procesuiranje, poglavito Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske i/ili Ministarstvu unutarnjih poslova, te nadzornim službama Ministarstva financija kao i inozemnim uredima za sprječavanje pranja novca.

Važeći Zakon kao poseban («lex specialis») zakon ima preventivni karakter. Ključni element sustava je obveza banaka i drugih obveznika da obavješćuju Ured, o: gotovinskim transakcijama ako je vrijednost transakcije 200.000,00 kuna ili veća, i svim drugim gotovinskim i negotovinskim transakcijama, bez obzira na iznos, ako postoji sumnja da se radi o pranju novca, sukladno određenim indikatorima.

Sukladno važećem Zakonu svi prikupljeni podaci povjerljivog su i tajnog značaja (bankovna tajna) i mogu se koristiti samo za njime propisane namjene.

Pranje novca predstavlja aktivnosti u bankovnom, novčarskom ili drugom poslovanju s ciljem da se prikrije pravi izvor novca, odnosno imovine ili prava priskrbljena novcem za koji se zna da je pribavljen na nezakonit način.

Suzbijanje pranja novca nije u nadležnosti samo jedne institucije nego je to sustav u kojem su zakonski definirane uloge svakog sudionika i njihova međusobna interakcija i suradnja, a čine ga: tijela prevencije: obveznici (banke, stambene štedionice, mjenjačnice, osiguravajuća društva, brokeri, odvjetnici, javni bilježnici, porezni savjetnici i dr.), Ured za sprječavanje pranja novca (kao središnja analitička služba), nadzorna tijela: (Hrvatska narodna banka, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, nadzorne službe Ministarstva financija: Porezna uprava, Carinska uprava i Devizni inspektorat), te tijela kaznenog progona: policija, državno odvjetništvo i sudstvo.

To znači, da Ured kao središnje tijelo prevencije djeluje kao posrednik između financijskog i nefinancijskog sektora, s jedne strane, te tijela nadzora, policije i Državnog odvjetništva, s druge strane.

Iz svega naprijed navedenog, vidljivo je da je Republika Hrvatska još 1996. godine među prvima od srednje i istočno – europskih država pristupila zakonodavnom i institucionalnom uređenju u području sprječavanja pranja novca, odnosno počela je sustavno graditi strategiju za sprječavanje i otkrivanje pranja novca. Da je to

tako potvrđuju i sve relevantne međunarodne organizacije i institucije (Vijeće Europe, Ujedinjeni narodi, Europska Unija, Međunarodni monetarni fond, Grupa za financijsku akciju protiv pranja novca (FATF), Svjetska banka) koje su hrvatski model i preventivni sustav ocijenile kao suvremen i većim dijelom usklađen s međunarodnim standardima. O uspostavljanju pravnog i institucionalnog sustava u sprječavanju pranja novca kao suvremenog i međunarodno priznatog, ukazuju i sljedeći podatci:

- hrvatski Ured je od 1998. godine jedan od 107 članova međunarodne radne grupe EGMONT koja predstavlja međunarodno udruženje svjetskih Ureda (financijskih obavještajnih jedinica) iz cijelog svijeta;
- predstavnik hrvatskog Ureda je član predsjedništva Odbora Vijeća Europe (Moneyval), član i voditelj hrvatskog izaslanstva u MONEYVAL-u, član predsjedništva Egmont Grupe i predsjednik radne skupine Egmonta – Pokroviteljska Radna Skupina (Outreach Working Group), član Operativne radne skupine (Operational W.G.);
- cjeloviti sustav Republike Hrvatske u području suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma bio je više puta procjenjivan od strane stručnjaka relevantnih međunarodnih institucija: Vijeća Europe (Moneyval – 3 puta), Group of States against corruption (GRECO), Međunarodnog monetarnog fonda, Europske Komisije, Svjetske banke, o čemu su dostavljena Izvješća, u kojima se pozitivno ocjenjuju naponi Republike Hrvatske na području prevencije pranja novca i financiranja terorizma.

Dakle, procjenitelji međunarodnih tijela u procjeni cjelovitog sustava suzbijanja pranja novca u Republici Hrvatskoj ne dovode u pitanje odabrani model u prevenciji pranja novca i učinkovitost istog, već naprotiv pozitivno ocjenjuju hrvatski preventivni sustav.

O dobro izabranom modelu u prevenciji pranja novca govori i mišljenje američkog Ureda (FINCEN-a) koji navodi da Republika Hrvatska ima jednu od najboljih financijskih obavještajnih jedinica (Ureda), da je veliki broj država u regiji bazirao svoje zakone i sustave protiv pranja novca na hrvatskom modelu.

Sve naprijed navedeno potvrđuje i to da se Republika Hrvatska do sada nije našla niti na jednoj "crnoj listi" nekooperativnih jurisdikcija prema FATF-u.

Polazeći od svega naprijed navedenog te izvješća o procjeni hrvatskog sustava od strane međunarodnih tijela i institucija, možemo stvarno stanje u prevenciji pranja novca i financiranja terorizma, odrediti kao pozitivno i zadovoljavajuće.

Međutim, međunarodna zajednica je u međuvremenu donijela nove međunarodne standarde i mjere u području suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma, koje su predlagatelja zakona vodile ka izradi novog Prijedloga zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona), a u cilju daljnje i potpune harmonizacije primarnog hrvatskog zakonodavstva koje regulira područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma s europskom pravnom stečevinom:

- Direktivom 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. godine o sprječavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma, (dalje u tekstu: Direktiva 2005/60/EZ) kao i s,
- Konvencijom Vijeća Europe br. 198 o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog kaznenim djelom te o financiranju

terorizma iz svibnja 2005. godine (u daljnjem tekstu: Varšavska konvencija broj 198).

Države članice EU bile su dužne donijeti zakone sukladne Direktivi (2005/60/EZ) najkasnije do 15. prosinca 2007. godine. To znači, da je potrebno, zbog usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s europskom pravnom stečevinom promijeniti postojeći Zakon, odnosno zbog dodatnog uključivanja i novih cjelovitih mjera u području financiranja terorizma zamijeniti posve novim Prijedlogom zakona.

Suzbijanje pranja novca u Republici Hrvatskoj vezano za proces pridruživanja Republike Hrvatske u EU tretira se u Poglavlju 4. pregovora "Sloboda kretanja kapitala".

Republici Hrvatskoj je za područje borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma postavljeno mjerilo prema kojem Republika Hrvatska treba donijeti akcijski plan, koji će sadržavati aktivnosti i rokove, s postavljenim posebnim mjerama s ciljem usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske u području sprječavanja pranja novca sa pravnom stečevinom, i jačanja provedbe, između ostalog, povećanjem svijesti izvještajnih tijela, jačanjem nadzora nad izvještajnim tijelima, policije, državnog odvjetništva, sudstva i djelotvorne suradnje između tijela u lancu provedbe. Vlada Republike Hrvatske donijela je Akcijski plan 31. siječnja 2008. godine. Predlagatelj je kod pripreme teksta Prijedloga zakona uzeo u obzir i provođenje mjera iz Akcijskog plana, vezano za usklađivanjem hrvatskog primarnog zakonodavstva u području pranja novca i financiranja terorizma.

Na kraju je predlagatelj kod pripreme Prijedloga zakona uzeo u obzir i izvješće trećeg kruga procjene mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj provedenog krajem 2006. godine od strane Odbora Vijeća Europe MONEYVAL (Odbor stručnjaka za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma). Ovo izvješće sadrži detaljnu analizu važećih propisa, institucionalnog okvira i praktične provedbe mjera protiv pranja novca i financiranja procjenjujući ih i ocjenjujući u odnosu na 49 međunarodno priznatih preporuka protiv pranja novca i financiranja terorizma organizacije FATF-a (Financial Action Task Force on Money Laundering - Skupina zemalja za financijsku akciju protiv pranja novca) koje Odbor MONEYVAL primjenjuje kao međunarodno monitoring tijelo nalik na FATF. Odbor MONEYVAL čini 28 europskih zemalja te veći broj promatrača poput zemalja predstavnika FATF-a, Svjetske banke, Međunarodnog monetarnog fonda, Europske unije, Interpola, Europske banke za obnovu i razvitak i drugi. Uz detaljan analitički opis cjelovitog sustava sprječavanja i suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma u području zakonodavnog, institucionalnog i provedbenog okvira, kroz sažeti prikaz procjene Odbor dijelom ukazuju na slijedeće:

- od drugog kruga ocjenjivanja (lipanj 2002.) Republika Hrvatska je poduzela neke korake za poboljšanje svojega sustava mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma;
- u velikoj mjeri usklađen sustav, kada se radi o provođenju mjera sprječavanja i otkrivanja pranja novca od strane Ureda za sprječavanje pranja novca koji je potpuno operativan u svom radu;
- nedostatne mjere za provođenje dubinske analize klijenta

- nepostojanje procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma od strane obveznika provedbe propisanih mjera;
- nepostojanje posebnih mjera uspostavljanja poslovnog odnosa s tzv. politički izloženim osobama
- nedostatne mjere sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, kao i provedbe nadzora primjene istih, kod osoba koje obavljaju profesionalne djelatnosti (odvjetnici, javni bilježnici, porezni savjetnici, računovođe i revizori);
- nepostojanje sveobuhvatne i detaljne statistike o djelotvornosti cijelog sustava;
- neusklađenost s međunarodnim standardima na području sprječavanja financiranja terorizma u onom dijelu, koji se odnosi na ocjenu rizika neprofitnih organizacija (društava i fundacija);
- djelomično nedostatan sustav provođenja rezolucija UN Vijeća sigurnosti 1267 i 1373, povezanih s problematikom zamrzavanja sredstava terorista i terorističkih organizacija.

Zajedno s već naprijed navedenim, međunarodnim dokumentima (Direktiva 2005/60/EZ i Varšavska konvencija br. 198) najznačajniji međunarodni dokumenti, koje je predlagatelj uzeo u obzir kod pripreme Prijedloga zakona, su:

- Konvencija o pranju, trgovanju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog kaznenim djelom (Vijeće Europe, Strasbourg 1990., ETS 141);
- 40 preporuka skupine zemalja za financijsku akciju protiv pranja novca FATF-a (Financial Action Task Force) iz lipnja 2003. godine;
- 9 posebnih preporuka FATF-a o financiranju terorizma iz listopada 2001. godine i listopada 2004. godine;
- Direktiva Komisije 2006/70/EZ od 01.08.2006. g. koja propisuje mjere za primjenu Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća glede definicije "politički izložene osobe" i tehničkih kriterija za pojednostavljenu proceduru dubinske analize klijenta, te iznimaka na temelju financijskih aktivnosti koje se obavljaju povremeno ili na vrlo ograničenim osnovama;
- Uredba (EZ) broj 1889/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. 10. 2005.g. o kontroli ulaska i izlaska gotovine iz Zajednice;
- Uredba (EZ) broj 1781/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. 11. 2006.g. o podacima o uplatitelju koji prate transfer novčanih sredstava te drugim dokumentima.

b) Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Predlagatelj Prijedloga zakona želi na odgovarajući način uskladiti preventivno zakonodavstvo s pravnim propisima EU odnosno s Direktivom 2005/60/EZ, koja dijelom mijenja i dopunjuje postojeći sustav sprječavanja i otkrivanja pranja novca, kao i da cjelovito i na odgovarajući način kao i za sprječavanje pranja novca uredi i za područje sprječavanja financiranja terorizma, u cilju:

- definiranja temeljnih pojmova pranja novca i financiranja terorizma;
- odgovarajućeg širenja kruga obveznika za provođenje mjera na području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma i na društva za izdavanje elektroničkog novca, društava, koja obavljaju određene usluge platnog prometa, uključujući i prijenos novca, te pravne i fizičke osobe, koje obavljaju poslove u vezi s djelatnostima organiziranja igara na sreću preko interneta ili drugih telekomunikacijskih sredstava;

- uvođenja specifičnijih i detaljnijih odredbi u odnosu na identifikaciju stranaka i mogućih stvarnih vlasnika, odnosno uvođenje šireg sklopa mjera u okviru tzv. dubinske analize poslovanja stranaka;
- proširivanjem obveza o obavještanju o sumnjivim transakcijama na slučajeve, kada postoje razlozi za sumnju na financiranje terorizma;
- uvođenje mogućnosti postupanja stranaka na temelju procjene rizika, kojom će se obveznicima omogućiti, da neke zadaće na području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma provode na temelju vlastite procjene rizika;
- uvođenje pojma stranih politički izloženih osoba sukladno direktivi 2005/60/EZ kada iste uspostavljaju poslovni odnos ili obavljaju transakciju;
- zabrane otvaranja ili vođenja anonimnih računa, štednih knjižica na lozinku ili donositelja, odnosno drugih proizvoda, koji omogućavaju prikrivanje stvarnog identiteta stranke te zabranom poslovanja obveznika s prividnim bankama;
- ograničenja u poslovanju s gotovinom na način da se ne smiju u Republici Hrvatskoj obavljati naplate u gotovini u iznosu koji prelazi 105.000,00 kuna odnosno u poslovima s nerezidentima u vrijednosti koja prelazi 15.000,00 EUR prilikom: prodaje robe i pružanja usluga, prodaje nekretnina, primanja zajmova, prodaje prenosivih vrijednosnih papira ili udjela;
- ograničenje gotovinske naplate odnosi se na sve pravne i fizičke osobe koje obavljajući registriranu djelatnost u navedenim transakcijama primaju gotov novac;
- sustavno uređenje provođenja nadzora nad određenom kategorijom obveznika, prije svega uključivanjem novih tijela kao primarnih nadzornika u postojeći sustav za nadzor nad obveznicima, koje prema važećem Zakonu nemaju primarnog nadzornika;
- detaljnije uređenje međunarodne suradnje Ureda s stranim tijelima nadležnim za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma;
- uvođenje mogućnosti za izdavanjem naloga za redovitim praćenjem poslovanja stranke u slučaju da postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma;
- širenja kruga državnih tijela i institucija koji potiču Ured na obradu predmeta, kod kojih su u vezi s transakcijom ili određenom osobom pruženi razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranja terorizma;
- zadaće i nadležnosti Ureda, posebno u dijelu odredbi kojima se određuje analitičko-obavještajni rad Ureda u cilju otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma;
- propisuju se kaznene odredbe (novčane kazne za prekršaje povredom odredbi ovog Zakona);
- propisuju se prijelazne i završne odredbe u kojima se navode rokovi za donošenje podzakonskih propisa temeljem ovoga Zakona

c) Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Načela, na kojima se temelji Prijedlog zakona, ne odstupaju od načela sada važećeg Zakona (načela: „upoznaj svog klijenta“, načela brzine i učinkovitosti u provođenju mjera od strane obveznika i načela interaktivne nacionalne i međunarodne suradnje), već se radi o implementaciji novih međunarodnih mjera i standarda u hrvatski pravni poredak u cilju da se državljani Republike Hrvatske i njene institucije štite od posljedica pranja novca i financiranja terorizma.

Prijedlogom zakona predlagatelj želi dalje nadograditi postojeći sustav za suzbijanje pranja novca i financiranja terorizma, te ga na taj način učiniti još učinkovitijim.

Odgovarajući prijenos nove Direktive 2005/60/EZ, već treće po redu u primarno zakonodavstvo, na području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, će doprinijeti dodatnom usklađivanju hrvatskih propisa s propisima država članica EU i usklađenosti s drugim mjerama, prihvaćenim na međunarodnoj razini. Istovremeno se želi s Prijedlogom zakona ukloniti neki utvrđeni nedostaci postojećeg zakonodavnog uređenja u Republici Hrvatskoj, polazeći od općih ciljeva predloženog zakona:

- uključivanje cjelovitih međunarodnih mjera i standarda za sprječavanje i otkrivanje financiranja terorizma u preventivno zakonodavstvo Republike Hrvatske;
- poboljšavanje učinkovitosti cjelovitog sustava suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj i zaštita financijskog sustava Republike Hrvatske;
- ograničenje u poslovanju s gotovinom kao posljedicu će imati smanjivanje rizika za zlouporabu korištenja financijskog sustava Republike Hrvatske ubacivanjem u isti neevidentiranih gotovinskih sredstava te istovremeno ukazati na sve pravne i fizičke osobe, koje u svom poslovanju koriste velike iznose gotovine nepoznatog izvora;
- osiguranje temeljitijeg i sustavnijeg nadzora nad obveznicima u provođenju mjera za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma;
- određivanje učinkovitih i razmjernih sankcija i mjera u slučajevima nepoštivanja zakonskih odredbi; te
- osiguranje globalnog pristupa u borbi protiv pranje novca i financiranja terorizma, sukladno međunarodnim standardima, kada je to moguće, također i izvan granica Republike Hrvatske.

Osim toga, predlagatelj je slijedio također i načelo transparentnosti uvažavajući prilikom izrade Prijedloga zakona i prijedloge drugih državnih tijela i strukovnih udruženja, na koje će imati utjecaj novi Prijedlog zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Predviđa se da prihvaćanje Prijedloga zakona neće utjecati na povećanje proračunskih izdataka za državna tijela, koja su zadužena za njegovo provođenje, jer je sustav za sprječavanje i otkrivanje pranja novca u Republici Hrvatskoj već uspostavljen. Dakako, da ga je potrebno na odgovarajući način nadograditi, odnosno dopuniti i proširiti, prije svega i na područje sprječavanja financiranja terorizma. Međutim, sasvim sigurno će se povećati opseg zadaća Ureda i nekih drugih nadzornih tijela zbog proširenja kruga određenih obveznika. Prema Prijedlogu zakona će se ovlaštenja za obavljanje odgovarajućeg nadzora nad obveznicima u provođenju odredbi novog Prijedloga zakona preraspodijeliti između nadzornih službi Ministarstva financija (Financijskog inspektorata Republike Hrvatske (do sada Devizni inspektorat RH) i Porezne uprave Republike Hrvatske), iako to ne predviđa nikakvo povećanje troškova u proračunu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Budući da se ovim Prijedlogom zakona predlaže usklađivanje hrvatskog preventivnog zakonodavstva u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma s pravnom stečevinom Europske unije, temeljem članka 161. poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine br. 6/02-pročišćen tekst, 41/02, 91/03, i 58/04), predlaže se ovaj Prijedlog zakona donijeti po hitnom postupku objedinjujući prvo i drugo čitanje.

V. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

GLAVA I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom propisuju:

1. mjere i radnje u bankarskom i nebankarskom financijskom poslovanju, te u novčarskom i drugom poslovanju koje se poduzimaju radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma,
2. obveznici provedbe mjera i radnji koji su dužni postupati prema ovom Zakonu,
3. nadzor nad obveznicima u provedbi mjera i radnji u bankarskom i nebankarskom financijskom poslovanju, te u novčarskom i drugom poslovanju koje se poduzimaju radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma,
4. zadaće i nadležnosti Ureda za sprječavanje pranja novca (dalje u tekstu: Ured) kao financijsko-obavještajne jedinice,
5. međunarodna suradnja Ureda,
6. nadležnosti i postupci drugih državnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima u otkrivanju pranja novca i financiranja terorizma,
7. druga pitanja značajna za razvoj preventivnog sustava u sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na sprječavanje pranja novca odgovarajuće se primjenjuju i na sprječavanje financiranja terorizma u cilju sprječavanja i otkrivanja aktivnosti pojedinaca, pravnih osoba, skupina i organizacija u vezi s financiranjem terorizma.

Temeljni pojmovi

Članak 2.

Temeljni pojmovi u smislu ovoga Zakona jesu:

- 1) pranje novca podrazumijeva izvršavanje radnji kojima se prikriva pravi izvor novca ili druge imovine za koju postoji sumnja da je pribavljena na nezakonit način u zemlji ili inozemstvu, uključujući:
  - zamjenu ili bilo kakav drugi prijenos novca ili druge takve imovine,

- prikrivanje prave prirode, izvora, lokacije, raspolaganja, kretanja, vlasništva ili prava u vezi s novcem ili drugom takvom imovinom,
  - stjecanje, posjedovanje ili uporaba novca ili druge takve imovine;
- 2) financiranje terorizma podrazumijeva osiguravanje ili prikupljanje sredstava, odnosno pokušaj osiguravanja ili prikupljanja sredstava, zakonitih ili nezakonitih, na bilo koji način, izravno ili neizravno, s namjerom da se upotrijebe ili sa znanjem da će biti upotrijebljena, u cijelosti ili dijelom, za počinjenje terorističkog kaznenog djela, od strane terorista ili terorističke organizacije.

Značenje drugih pojmova

Članak 3.

Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. **Ured** jest Ured za sprječavanje pranja novca;
2. **Financijsko-obavještajna jedinica**:
  - a) domaća financijsko-obavještajna jedinica jest Ured za sprječavanje pranja novca,
  - b) strana financijsko-obavještajna jedinica jest središnje nacionalno tijelo za zaprimanje, analizu i prosljeđivanje obavijesti o sumnjivim transakcijama u vezi pranja novca i financiranja terorizma u državi članici ili trećoj državi;
3. **država članica** jest država članica Europske unije ili država potpisnica Sporazuma o osnivanju Europskoga gospodarskog prostora;
4. **treća država** jest država koja nije članica Europske unije ili potpisnica Sporazuma o osnivanju Europskog gospodarskog prostora;
5. **imovina** jesu sva sredstva, materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, te isprave ili instrumenti u bilo kojem obliku, uključujući elektronički ili digitalni, kojima se dokazuje vlasništvo ili pravo vlasništva nad imovinom;
6. **sredstva** jesu financijska sredstva i koristi bilo koje vrste uključujući:
  - (a) gotovinu, čekove, novčana potraživanja, mjenice, novčane doznake i druga sredstva plaćanja,
  - (b) uložena sredstva kod obveznika,
  - (c) financijske instrumente određene zakonom koji uređuje tržište kapitala kojima se trguje javnom ili privatnom ponudom, uključujući dionice i udjele, certifikate, dužničke instrumente, obveznice, garancije i izvedene financijske instrumente,
  - (d) ostale isprave kojima se dokazuju prava na financijskim sredstvima ili drugim financijskim izvorima,
  - (e) kamate, dividende i druge prihode od sredstava,
  - (f) potraživanja, kredite i akreditive;

7. **obveznici** su pravne i fizičke osobe koje su obvezne poduzimati mjere i radnje radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma u skladu s ovim Zakonom;
8. **ovlaštena osoba** i njezin zamjenik jesu osobe koje imenuje obveznik, te koje su ovlaštene i odgovorne za provođenje mjera i radnji koje se poduzimaju radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma koje su propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu njega;
9. **osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti** jesu pravne i fizičke osobe koje djeluju u okviru svojih profesionalnih djelatnosti, a to su: odvjetnik, odvjetničko društvo, javni bilježnik, revizorsko društvo, samostalni revizor, fizičke i pravne osobe koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja;
10. **druge pravne osobe odnosno s njima izjednačeni subjekti**, jesu udruge, zaklade i fundacije te ostale pravne osobe koje ne obavljaju gospodarsku djelatnost, kao i vjerske zajednice i udruge koje nemaju svojstvo pravne osobe te drugi subjekti koji nemaju pravnu osobnost, ali samostalno nastupaju u pravnom prometu;
11. **elektronički novac i elektronički nositelj podataka** imaju isto značenje kao u propisima kojima se uređuje elektroničko poslovanje;
12. **kreditna institucija** pojam je koji se koristi za obveznike iz članka 4. stavak 2. točke 1., 2., 3. i 11., a ima isto značenje kao u zakonu kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;
13. **financijska institucija** pojam je koji se koristi za obveznike iz članka 4. stavak 2. točke 4., 5., 7., 8., 9., 10., 12. 15. a) do i) ovoga Zakona i za institucije država članica koje obavljaju istovrsne poslove kao navedeni obveznici;
14. **poslovni odnos** jest svaki poslovni ili drugi ugovorni odnos koji stranka uspostavi ili sklopi kod obveznika i povezan je s obavljanjem djelatnosti obveznika;
15. **gotovina iz članka 40.** ovoga Zakona jesu novčanice i kovani novac koji je u optjecaju kao zakonsko sredstvo plaćanja;
16. **gotovina iz članka 74.** ovoga Zakona ima isto značenje kao u Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća br. 1889/2005 od 26. listopada 2005. o kontroli ulaska i izlaska gotovine iz Europske unije;
17. **transakcijski račun ili račun za obavljanje platnog prometa** ima isto značenje kao u zakonu koji uređuje usluge u platnom prometu;
18. **transakcija** jest svaki primitak, izdatak, prijenos s računa na račun, zamjena, čuvanje, raspolaganje i drugo postupanje s novcem ili drugom imovinom kod obveznika;

19. **gotovinska transakcija** jest svaka transakcija pri kojoj obveznik od stranke primi gotov novac, odnosno stranci preda gotov novac u posjedovanje i na raspolaganje;
20. **sumnjiva transakcija** jest svaka transakcija za koju obveznik i/ili nadležno tijelo procijeni da u vezi s njom ili s osobom koja obavlja transakciju postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma odnosno da transakcija uključuje sredstva proizašla iz nezakonitih aktivnosti;
21. **osoba koja pruža poduzetničke ili fiducijarne usluge** jest svaka pravna ili fizička osoba koja kao svoju poslovnu djelatnost obavlja za treće osobe neku od ovih usluga:
- (a) osniva pravne osobe,
  - (b) obavlja funkciju predsjednika ili člana uprave ili drugoj osobi omogućava obavljati funkciju predsjednika ili člana uprave, poslovođe ili ortaka, a pri tome se ne radi o stvarnom obavljanju poslovodne funkcije, odnosno ta osoba ne preuzima poslovni rizik u vezi s kapitalnim ulogom u pravnoj osobi u kojoj je formalno član ili ortak,
  - (c) pravnoj osobi osigurava registrirano sjedište ili unajmljenu poslovnu, poštansku ili upravnu adresu i druge s tim povezane usluge,
  - (d) obavlja funkciju ili drugoj osobi omogućava obavljati funkciju upravitelja ustanove, fonda ili sličnoga pravnog subjekta stranog prava koji prima, upravlja ili dijeli imovinska sredstva za određenu namjenu, pri čemu definicija ne obuhvaća društva za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima,
  - (e) koristi ili drugoj osobi omogućava korištenje tuđih dionica radi ostvarenja prava glasa, osim ako je riječ o društvu čijim se financijskim instrumentima trguje na burzi ili uređenom javnom tržištu za koja u skladu s propisima Europske unije ili međunarodnim standardima vrijede zahtjevi za objavljivanjem podataka;
22. **društva koja obavljaju određene usluge platnog prometa, uključujući prijenos novca**, jesu pravne osobe koje obavljaju financijske usluge primanja gotovine, čekova ili drugih sredstava plaćanja na jednoj lokaciji, a potom povezivanjem, obavještavanjem, prijenosom ili korištenjem mreže pomoću koje se obavlja prijenos novca odnosno vrijednosti, isplaćuju odgovarajuću svotu novca u gotovini ili u drugom obliku primatelju na drugoj lokaciji. Transakcije koje se obavljaju takvim uslugama mogu uključivati jednog ili više posrednika i konačnu isplatu trećoj osobi;
23. **neprofitne organizacije** jesu udruge, zaklade, fundacije, vjerske zajednice i druge osobe koje ne obavljaju gospodarsku djelatnost;
24. **stvarni vlasnik** pojam je koji označava:
- (a) fizičku osobu koja je konačni vlasnik stranke odnosno koja nadzire ili na drugi način upravlja pravnom osobom ili drugim subjektom (ako je stranka pravna osoba) ili
  - (b) fizičku osobu koja kontrolira drugu fizičku osobu u čije se ime obavlja transakcija ili koja obavlja aktivnost (ako je stranka fizička osoba);

25. **identifikacija stranke** jest postupak koji uključuje:
- a) prikupljanje podataka o strankama na temelju vjerodostojnih, neovisnih i objektivnih izvora, odnosno provjeravanje prikupljenih podataka o strankama ako su ti podaci bili već prije prikupljeni;
  - b) utvrđivanje stvarnog identiteta stranke na temelju vjerodostojnih, neovisnih i pouzdanih izvora, odnosno provjeravanje istovjetnosti, ako je identitet stranke bio već prije utvrđen;
26. **korespondentni** odnos jest odnos između domaće kreditne institucije i strane kreditne odnosno druge institucije koji nastaje otvaranjem računa strane institucije kod domaće kreditne institucije;
27. **fiktivna banka** (virtualna, tzv. *shell banka*) jest banka odnosno druga kreditna institucija koja obavlja istovrsne djelatnosti koja je registrirana u državi u kojoj ne obavlja svoju djelatnost i koja nije povezana s nadgledanom ili na koji drugi način kontroliranom financijskom grupom;
28. **factoring** je otkup potraživanja s regresom ili bez njega;
29. **forfaiting** je izvozno financiranje na osnovi otkupa s diskontom i bez regresa dugoročnih nedospjelih potraživanja, osiguranih financijskim instrumentom;
30. **službeni osobni dokument** jest svaka javna isprava s fotografijom osobe koju izdaje nadležno državno domaće ili strano tijelo, a sa svrhom identifikacije osobe;
31. **burza i uređeno javno tržište** pojmovi su koji imaju isto značenje kao u zakonu kojim je uređeno tržište kapitala;
32. **poslovi životnih osiguranja** jesu poslovi koji su kao takvi određeni zakonom kojim je uređeno poslovanje društava za osiguranje;
33. **informacija o djelatnosti stranke koja je fizička osoba** jest podatak o privatnom ili profesionalnom statusu (zaposlenik, umirovljenik, student, nezaposlen itd.) odnosno podatak o aktivnosti stranke (na sportskom, kulturno–umjetničkom, znanstveno–istraživačkom, obrazovnom ili drugom srodnom području) koji je osnova za stvaranje poslovnog odnosa;
34. **strane politički izložene osobe** jesu sve fizičke osobe sa stalnim prebivalištem ili uobičajenim boravištem u stranoj državi koje djeluju ili su u posljednjoj godini (ili dulje) djelovale na istaknutoj javnoj dužnosti, uključujući i članove njihove uže obitelji ili osobe za koje je poznato da su bliski suradnici takvih osoba,
35. **rizik pranja novca ili financiranja terorizma** jest rizik da će stranka zlouporabiti financijski sustav za pranje novca ili financiranje terorizma, odnosno da će neki poslovni odnos, transakcija ili proizvod biti posredno ili neposredno upotrijebljeni za pranje novca ili financiranje terorizma.

Obveznici provedbe mjera

Članak 4.

(1) Mjere, radnje i postupci za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma određeni ovim Zakonom provode se prije i/ili prilikom svake transakcije, kao i pri sklapanju pravnih poslova kojima se stječe ili koristi imovina te u ostalim oblicima raspolaganja novcem, pravima i drugom imovinom koji mogu poslužiti za pranje novca i financiranje terorizma.

(2) Obveznici provedbe mjera i radnji iz stavka 1. ovoga članka jesu:

1. banke, podružnice banaka država članica, podružnice banaka trećih država i banke država članica koje su ovlaštene neposredno obavljati poslove u Republici Hrvatskoj,
2. štedne banke,
3. stambene štedionice,
4. kreditne unije,
5. društva koja obavljaju određene usluge platnog prometa, uključujući i prijenos novca,
6. Hrvatska pošta,
7. društva za upravljanje investicijskim fondovima, poslovne jedinice društava za upravljanje trećih država, društva za upravljanje država članica koje u Republici Hrvatskoj imaju poslovnu jedinicu, odnosno koja su ovlaštene za neposredno obavljanje poslova upravljanja fondovima na području Republike Hrvatske i treće osobe kojima je dopušteno, u skladu sa zakonom koji uređuje rad fondova, povjeriti obavljanje pojedinih poslova od strane društava za upravljanje,
8. mirovinska društva,
9. društva ovlaštena za poslove s financijskim instrumentima i podružnice inozemnih društava za poslove s financijskim instrumentima u Republici Hrvatskoj,
10. društva za osiguranje koja imaju odobrenje za obavljanje poslova životnih osiguranja, podružnice društava za osiguranje iz trećih država koje imaju odobrenje za obavljanje poslova životnih osiguranja i društva za osiguranje iz država članica koja u Republici Hrvatskoj obavljaju poslove životnih osiguranja neposredno ili preko podružnice,
11. društva za izdavanje elektroničkog novca, podružnice društava za izdavanje elektroničkog novca iz država članica, podružnice društava za izdavanje elektroničkog novca iz trećih država i društva za izdavanje elektroničkog novca iz država članica koja su ovlaštena neposredno obavljati usluge izdavanja elektroničkog novca u Republici Hrvatskoj,
12. ovlašteni mjenjači,
13. priređivači igara na sreću za:
  - a) lutrijske igre
  - b) igre u kasinima
  - c) kladioničke igre
  - d) igre na sreću na automatima
  - e) igre na sreću na internetu i drugim telekomunikacijskim sredstvima,

14. zalagaonice,

15. pravne i fizičke osobe koje obavljaju poslove u vezi s djelatnošću:

- a) davanja kredita odnosno zajmova koji uključuju također: potrošačke kredite, hipotekarne kredite, factoring i financiranje komercijalnih poslova, uključujući forfaiting
- b) leasinga
- c) izdavanja i upravljanja instrumentima plaćanja (npr. kreditnih kartica i putničkih čekova)
- d) izdavanja garancija i jamstava
- e) upravljanja ulaganjima za treće osobe i savjetovanja u vezi s tim
- f) iznajmljivanja sefova
- g) posredovanja u sklapanju kreditnih poslova
- h) zastupanja u osiguranju pri sklapanju ugovora o životnom osiguranju
- i) posredovanja u osiguranju pri sklapanju ugovora o životnom osiguranju
- j) poduzetničkih ili fiducijarnih usluga
- k) prometa plemenitih metala i dragog kamenja te proizvodima od njih
- l) trgovine umjetničkim predmetima i antikvitetima
- m) organiziranja ili provođenja dražbi
- n) posredovanja u prometu nekretninama,

16. pravne i fizičke osobe koje obavljaju poslove u okviru sljedećih profesionalnih djelatnosti:

- a) odvjetnik, odvjetničko društvo i javni bilježnik
- b) revizorsko društvo i samostalni revizor
- c) fizičke i pravne osobe koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja.

(3) Obveznici iz stavka 2. točke 16. ovoga članka provode mjere za sprječavanje i otkrivanje pranja novca, te financiranja terorizma određene ovim Zakonom u skladu s odredbama koje uređuje zadaće i obveze drugih obveznika, ako u glavi III. ovoga Zakona nije drugačije određeno.

(4) Ministar financija može pravilnikom odrediti uvjete pod kojima obveznici iz stavka 2. ovoga članka koji obavljaju djelatnost samo povremeno ili u ograničenom opsegu i kod kojih postoji neznan rizik od pranja novca ili financiranja terorizma nisu obveznici provođenja mjera prema ovom Zakonu.

Obveza provođenja od strane obveznika mjera sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma u poslovnim jedinicama i društvima u kojima ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju, a koja imaju sjedište u trećoj državi

Članak 5.

(1) Obveznik je dužan osigurati da se mjere za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma određene ovim Zakonom u istom opsegu provode i u njegovim poslovnim jedinicama i društvima u kojima ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju, a koja imaju sjedište u trećoj državi, osim ako to nije izričito suprotno zakonskim propisima treće države.

(2) Ako zakonski propisi treće države ne dopuštaju provođenje mjera za sprječavanje i otkrivanje pranja novca ili financiranja terorizma u opsegu u kojem su propisani ovim Zakonom, obveznik je dužan o tome odmah obavijestiti Ured i donijeti odgovarajuće mjere za otklanjanje rizika od pranja novca i/ili financiranja terorizma.

(3) Obveznici su dužni redovito upoznavati svoje poslovne jedinice i društva u kojima imaju većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju, a koja imaju sjedište u trećoj državi, s internim postupcima koji se odnose na sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma, a osobito u dijelu dubinske analize stranaka, dostave podataka, vođenja evidencija, interne kontrole i drugih značajnih okolnosti povezanih sa sprječavanjem i otkrivanjem pranja novca ili financiranja terorizma.

GLAVA II.

MJERE KOJE PODUZIMAJU OBVEZNICI RADI SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

Odjeljak 1. **OPĆE ODREDBE**

Obveze obveznika

Članak 6.

(1) U cilju sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma obveznici su prilikom obavljanja svojih djelatnosti dužni ispunjavati obveze određene ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(2) Obveze iz prethodnog stavka ovoga članka obuhvaćaju:

1. procjenu rizika od zlouporabe za pranje novca i financiranje terorizma za pojedinu stranku, poslovni odnos, transakciju ili proizvod,
2. provođenje mjera dubinske analize stranke na način i pod uvjetima određenima ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona,
3. provođenje mjera za sprječavanje i otkrivanje pranja novca te financiranja terorizma u poslovnim jedinicama i društvima u kojima obveznik ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju, a koje poslovne jedinice i društva imaju sjedište u trećoj državi,
4. imenovanje ovlaštene osobe i njezina zamjenika za provedbu mjera te osiguranje uvjeta za njihov rad u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona,
5. omogućavanje redovitog stručnog osposobljavanja i izobrazbe djelatnika obveznika, te osiguravanje redovite interne revizije u izvršavanju zadaća i obveza u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona,

6. izradu i redovito dopunjavanje liste indikatora za prepoznavanje stranaka i sumnjivih transakcija za koje postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma,
7. obavještanje i dostavljanje Uredu propisanih i traženih podataka, informacija i dokumentacije o transakcijama i osobama u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona,
8. osiguravanje čuvanja i zaštite podataka te vođenje propisanih evidencija u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona,
9. obvezu kreditnih i financijskih institucija da uspostave odgovarajući informacijski sustav s obzirom na svoju organizacijsku strukturu kako bi mogli brzo, pravodobno i u cijelosti dati Uredu podatke o tome održavaju li ili su održavali poslovni odnos s određenom fizičkom ili pravnom osobom i koja je priroda tog odnosa,
10. provođenje drugih zadaća i obveza u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

Procjena rizika pranja novca ili financiranja terorizma

Članak 7.

(1) Rizik pranja novca ili financiranja terorizma jest rizik da će stranka zlouporabiti financijski sustav za pranje novca ili financiranje terorizma, odnosno da će neki poslovni odnos, transakcija ili proizvod biti posredno ili neposredno upotrijebljeni za pranje novca ili financiranje terorizma.

(2) Obveznik je dužan izraditi analizu rizika i pomoću te analize odrediti ocjenu rizika pojedine skupine ili vrste stranke, poslovnog odnosa, proizvoda ili transakcije u odnosu na moguće zlouporabe vezane za pranje novca ili financiranje terorizma.

(3) Analizu i procjenu rizika iz stavka 2. ovoga članka obveznik je dužan usklađivati sa smjernicama koje će donositi nadležna nadzorna tijela iz članka 83. ovoga Zakona u skladu sa svojim ovlastima.

(4) Pri analizi i procjeni rizika, odnosno u postupku određivanja ocjene rizika iz stavka 2. ovoga članka, obveznik i nadzorno tijelo iz članka 83. ovoga Zakona obvezni su voditi računa o specifičnosti obveznika i njegova poslovanja, primjerice o veličini i sastavu obveznika, opsegu i vrsti poslova, o vrsti stranaka s kojima posluje i proizvoda koje nudi.

(5) U stranke koje predstavljaju neznatan rizik za pranje novca ili financiranje terorizma obveznik može svrstati samo one stranke koje ispunjavaju uvjete što ih pravilnikom odredi ministar financija.

Odjeljak 2.
DUBINSKA ANALIZA STRANKE

Mjere dubinske analize stranke

Članak 8.

(1) Ako nije drukčije propisano ovim Zakonom, dubinska analiza stranke obuhvaća sljedeće mjere:

1. utvrđivanje identiteta stranke i provjera njezina identiteta na osnovi dokumenata, podataka ili informacija dobivenih iz vjerodostojnog, pouzdanog i neovisnog izvora,
2. utvrđivanje i provjera identiteta stvarnog vlasnika stranke,
3. prikupljanje podataka o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa ili transakcije, te drugih podataka u skladu s ovim Zakonom,
4. stalno praćenje poslovnog odnosa, uključujući pažljivo praćenje transakcija obavljenih tijekom tog odnosa, kako bi se osiguralo da te transakcije odgovaraju saznanjima obveznika o toj stranci, vrsti posla i rizika, uključujući prema potrebi i podatke o izvoru sredstava, pri čemu dokumenti i podaci kojima obveznik raspolaže moraju biti ažurni.

(2) Obveznici su dužni postupke provođenja mjera iz stavka 1. ovoga članka definirati svojim internim aktom.

Obveza primjene mjera dubinske analize stranke

Članak 9.

(1) Obveznik je dužan, pod uvjetima određenima ovim Zakonom, obaviti dubinsku analizu stranke u sljedećim slučajevima:

1. prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa sa strankom,
2. pri svakoj transakciji u vrijednosti od 105.000,00 kuna i više, bez obzira na to je li riječ o jednokratnoj transakciji ili o više transakcija koje su međusobno očigledno povezane i koje ukupno dosežu vrijednost od 105.000,00 kuna i više,
3. ako postoji sumnja u vjerodostojnost i istinitost prethodno dobivenih podataka o stranci ili stvarnom vlasniku stranke,
4. uvijek kada u vezi s transakcijom ili strankom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, bez obzira na vrijednost transakcije.

(2) Kod transakcije iz stavka 1. točka 2. ovoga članka koja se obavlja temeljem prethodno uspostavljenoga poslovnog odnosa kod obveznika, obveznik će u okviru dubinske analize stranke samo provjeriti identitet stranke odnosno osoba koje transakciju obavljaju te prikupiti podatke koji mu nedostaju iz članka 25. stavak 2. ovoga Zakona.

Dubinska analiza stranke prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa

Članak 10.

(1) Prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa sa strankom obveznik je propisane mjere iz članka 8. stavak 1. točke 1., 2. i 3. ovoga Zakona dužan provoditi prije uspostavljanja poslovnog odnosa.

(2) Bez obzira na odredbe prethodnog stavka ovoga članka obveznik može mjere iz članka 8. stavak 1. točke 1., 2. i 3. ovoga Zakona iznimno provesti i tijekom uspostavljanja poslovnog odnosa sa strankom ako je to neophodno kako se ne bi prekinuo uobičajeni način uspostavljanja poslovnih odnosa i ako u skladu s člankom 7. ovoga Zakona postoji neznatan rizik od pranja novca ili financiranja terorizma.

(3) Bez obzira na odredbe stavka 1. ovoga članka, obveznik iz članka 4. stavak 2. točka 10. ovoga Zakona može pri sklapanju poslova životnog osiguranja izvršiti provjeru identiteta korisnika police osiguranja i nakon sklapanja ugovora o osiguranju, ali najkasnije prije ili u vrijeme isplate osigurane svote, odnosno u trenutku kad imatelj prava iz osiguranja zatraži isplatu svojih potraživanja, izjavi da želi dobiti zajam na policu, dati je u zalog ili kapitalizirati.

Dubinska analiza stranke prilikom provođenja transakcija

Članak 11.

Obveznik je dužan prilikom provođenja transakcija iz članka 9. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona provesti propisane mjere iz članka 8. stavak 1. točke 1., 2. i 3. ovoga Zakona prije izvršenja transakcije.

Obveza primjene mjera dubinske analize stranke od strane priređivača lutrijskih igara, igara u kasinima, kladioničkih igara, igara na sreću na automatima i igara na sreću na internetu ili drugim telekomunikacijskim sredstvima

Članak 12.

(1) Priređivač igara u kasinima provodi mjeru utvrđivanja identiteta stranke i provjere njezina identiteta prilikom ulaska u kasino prikupljajući sljedeće podatke:

- ime i prezime fizičke osobe, prebivalište, datum rođenja i mjesto rođenja,
- identifikacijski broj, te naziv, broj i naziv izdavatelja identifikacijske isprave,
- datum i vrijeme ulaska u kasino.

(2) Pri transakciji iz članka 9. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona priređivač lutrijskih igara, igara u kasinima, kladioničkih igara i igara na sreću na automatima utvrđuje

identitet stranke i provjerava identitet stranke u trenutku obavljanja transakcije na blagajni prikupljajući sljedeće podatke:

- ime i prezime fizičke osobe, prebivalište, datum i mjesto rođenja,
- identifikacijski broj, te naziv, broj i naziv izdavatelja identifikacijske isprave.

(3) Bez obzira na odredbe stavka 2. ovoga članka priređivač lutrijskih igara, igara u kasinima, kladioničkih igara i igara na sreću na automatima dužan je provesti mjere dubinske analize i pri transakcijama manjima od 105.000,00 kuna u trenutku obavljanja transakcije na blagajni kada u vezi sa strankom, proizvodom ili transakcijom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

(4) Uspostavljanjem poslovnog odnosa iz članka 9. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona smatra se i prijava stranke za sudjelovanje u sustavu priređivanja igara na sreću kod priređivača koji igre na sreću priređuju na internetu ili drugim telekomunikacijskim sredstvima.

(5) Pri uspostavljanju poslovnog odnosa iz članka 9. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona priređivač igara sreću na internetu ili drugim telekomunikacijskim sredstvima prikuplja podatke iz stavka 2. ovoga članka.

Odbijanje poslovnog odnosa i obavljanja transakcije

Članak 13.

(1) Obveznik koji ne može provesti mjere iz članka 8. stavak 1. točke 1., 2. i 3. ovoga Zakona, ne smije uspostaviti poslovni odnos ili izvršiti transakciju, odnosno mora prekinuti već uspostavljeni poslovni odnos.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka obveznik će obavijestiti Ured o odbijanju ili prekidu poslovnog odnosa i odbijanju izvršavanja transakcije sa svim do tada prikupljenim podacima o stranci ili transakciji sukladno članku 42. ovoga Zakona.

Iznimke od provođenja mjera dubinske analize kod određenih proizvoda

Članak 14.

(1) Društva za osiguranje koja imaju dozvolu za obavljanje poslova životnih osiguranja, poslovne jedinice društava za osiguranje iz trećih država koje imaju dozvolu za obavljanje poslova životnih osiguranja, društva za osiguranje iz država članica koje osnivaju poslovnu jedinicu u Republici Hrvatskoj ili su ovlaštena neposredno obavljati poslove životnih osiguranja u Republici Hrvatskoj, mirovinska društva te pravne i fizičke osobe koje obavljaju poslove odnosno djelatnost zastupanja ili posredovanja u osiguranju pri sklapanju ugovora o životnim osiguranjima, mogu odustati od provođenja mjera dubinske analize stranke u sljedećim slučajevima:

1. pri sklapanju poslova životnih osiguranja kod kojih pojedinačna rata premije ili više rata premije osiguranja koje treba platiti u jednoj godini ukupno ne prelaze kunsku protuvrijednost iznosa od 1.000,00 EUR ili u slučajevima

kada plaćanje jednokratne premije ne prelazi kunsku protuvrijednost iznosa od 2.500,00 EUR;

2. pri sklapanju poslova mirovinskog osiguranja pod uvjetom da je riječ:
  - a) o sklapanju takve vrste osiguranja u okviru koje nije moguće prenijeti policu osiguranja na treću osobu ili je koristiti kao osiguranje za uzimanje kredita ili zajma,
  - b) o sklapanju ugovora sa zatvorenim mirovinskim fondom ako poslodavac uplaćuje doprinose u dobrovoljni mirovinski fond u ime članova fonda.

(2) Društva za izdavanje elektroničkog novca, društva za izdavanje elektroničkog novca iz druge države članice i poslovne jedinice stranih društava za izdavanje elektroničkog novca mogu odustati od provođenja mjera dubinske analize stranke u sljedećim slučajevima:

1. pri izdavanju elektroničkog novca ako jednokratni iznos uplate izvršene za izdavanje tog novca, na elektroničkom nositelju podataka na koji nije moguće ponovno uložiti novac, ne prelazi kunsku protuvrijednost iznosa od 150,00 EUR;
2. pri izdavanju elektroničkog novca i poslovanju s elektroničkim novcem ako ukupni iznos izvršenih uplata, pohranjen na elektroničkom nositelju podataka na koji je moguće podatke ponovo uložiti, u tekućoj kalendarskoj godini ne prelazi kunsku protuvrijednost iznosa od 2.500,00 EUR, osim ako imatelj elektroničkog novca u istoj kalendarskoj godini unovči iznos u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 1.000,00 EUR ili više.

(3) Ministar financija može pravilnikom odrediti da obveznik ne mora provesti mjere dubinske analize stranke kod provođenja određenih transakcija iz članka 9. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona i u vezi s drugim proizvodima ili s njima povezanim transakcijama, koji predstavljaju neznatan rizik za pranje novca ili financiranje terorizma.

(4) Bez obzira na odredbe stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, nije dopušteno odustajanje od provođenja mjera dubinske analize kada u vezi sa strankom, proizvodom ili transakcijom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

Elektronički prijenos novca

Članak 15.

(1) Kreditne i financijske institucije, uključujući službe za prijenos i doznaku novca (društva koja obavljaju određene usluge platnog prometa), kao pošiljatelji novca dužni su prikupiti i uključiti u obrazac ili poruku koja prati elektronički transfer točne i valjane podatke o pošiljatelju/nalogodavcu. Pri tome podaci moraju pratiti transfer cijelo vrijeme tijekom prolaza kroz lanac plaćanja.

(2) Podatke iz stavka 1. ovoga članka propisati će pravilnikom ministar financija.

(3) Prilikom prikupljanja podataka iz stavka 2. ovoga članka kreditna i financijska institucija identificiraju stranku koristeći javne isprave, te vjerodostojne i pouzdane izvore dokumentacije.

(4) Kreditne i financijske institucije, koje su posrednici ili primatelji transfera, dužne su provoditi mjere pojačane dubinske analize transakcija prijenosa sredstava koji ne sadrže potpune podatke o pošiljatelju propisane stavkom 2. ovoga članka.

(5) Nedostatak potpunih podataka o pošiljatelju mogući je indikator za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, o čemu se mora obavijestiti Ured sukladno odredbama članka 42. ovoga Zakona.

(6) Kreditne i financijske institucije mogu ograničiti ili prekinuti poslovni odnos s kreditnim i financijskim institucijama koje ne ispunjavaju uvjete iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(7) Odredbe stavaka 1. do 6. ovoga članka odnose se na domaće i na inozemne transfere.

Odjeljak 3.

PROVOĐENJE MJERA DUBINSKE ANALIZE STRANKE

Pribavljanje podataka od strane obveznika

Članak 16.

(1) Pri obavljanju dubinske analize stranke, a radi provođenja članka 9. ovoga Zakona, obveznik iz članka 4. stavak 2. pribavlja ove podatke:

1. ime i prezime, prebivalište, datum rođenja, mjesto rođenja, identifikacijski broj, te naziv, broj i naziv izdavatelja identifikacijske isprave za sljedeće fizičke osobe:
  - za fizičku osobu i njezina zakonskoga zastupnika, obrtnika ili osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, a koja uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakciju, odnosno za koju se uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakcija,
  - za zakonskog zastupnika ili opunomoćenika koji za pravnu osobu ili drugu pravnu osobu i s njom izjednačenog subjekta iz članka 21. ovoga Zakona uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakciju,
  - za opunomoćenika koji za stranku zahtijeva ili obavlja transakciju,
  - za fizičku osobu, obrtnika ili osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, a za koju poslove obavljaju odvjetnik, odvjetničko društvo i javni bilježnik, te revizorsko društvo, samostalni revizor, pravne i fizičke osobe koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja,
  - za fizičku osobu u vezi s kojom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, a koje razloge utvrđuju odvjetnik, odvjetničko društvo i javni bilježnik, te revizorsko društvo, samostalni

- revizor, pravne i fizičke osobe koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja;
2. ime i prezime, prebivalište, datum rođenja i mjesto rođenja za fizičku osobu:
    - koja pristupa sefu,
    - koja je član druge pravne osobe i s njom povezanog subjekta iz članka 21. ovoga Zakona;
  3. ime i prezime te prebivalište:
    - za fizičku osobu kojoj je transakcija namijenjena;
  4. ime i prezime, prebivalište, datum rođenja i mjesto rođenja stvarnog vlasnika;
  5. naziv, sjedište (ulica i kućni broj, mjesto i država) i identifikacijski broj (za pravnu osobu, a za obrtnika ili osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost u slučaju da joj je identifikacijski broj bio dodijeljen):
    - za pravnu osobu koja uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakciju, odnosno za pravnu osobu u čije se ime uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakcija,
    - za obrtnika ili osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost,
    - za pravnu osobu za koju poslove obavljaju odvjetnik, odvjetničko društvo i javni bilježnik, te revizorsko društvo, samostalni revizor, pravne i fizičke osobe koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja,
    - za obrtnika ili osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, a za koju poslove obavljaju odvjetnik, odvjetničko društvo i javni bilježnik, te revizorsko društvo, samostalni revizor, pravne i fizičke osobe koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja,
    - za pravnu osobu u vezi s kojom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, a koje razloge utvrđuju odvjetnik, odvjetničko društvo i javni bilježnik, te revizorsko društvo, samostalni revizor, pravne i fizičke osobe koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja;
  6. naziv i sjedište:
    - za pravnu osobu ili obrtnika kojem je namijenjena transakcija,
    - druge pravne osobe i s njom izjednačenog subjekta iz članka 21. ovoga Zakona;
  7. podatke o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa, uključivo s informacijom o djelatnosti stranke;
  8. datum i vrijeme:
    - uspostavljanja poslovnog odnosa,
    - pristupa sefu;
  9. datum i vrijeme provedbe transakcije, iznos transakcije i valuta u kojoj se obavlja transakcija, svrha (namjena) transakcije, način provedbe transakcije;
  10. podatke o izvoru sredstava koja jesu ili će biti predmet transakcije ili poslovnog odnosa;
  11. razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

(2) Ministar financija može pravilnikom propisati dodatne podatke koje je obveznik dužan pribaviti u svrhu dubinske analize i obavješćivanja Ureda o transakcijama.

Pododjeljak 1.
MJERA UTVRĐIVANJA I PROVJERE IDENTITETA STRANKE

Utvrđivanje i provjera identiteta fizičke osobe

Članak 17.

- (1) Za stranku koja je fizička osoba i njezina zakonskog zastupnika, te stranku koja je obrtnik ili osoba koja se bavi drugom samostalnom djelatnošću obveznik utvrđuje i provjerava njen identitet prikupljanjem podataka iz članka 16. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona uvidom u službeni osobni dokument stranke u njezinoj nazočnosti.
- (2) Ako iz podnesenoga službenog osobnog dokumenta obveznik ne može prikupiti sve propisane podatke, nedostajući podaci prikupljaju se iz drugih važećih javnih isprava koje podnese stranka, odnosno neposredno od stranke.
- (3) Obveznik može utvrditi i provjeriti identitet stranke koja je fizička osoba odnosno njezin zakonski zastupnik, obrtnik i osoba koja se bavi drugom samostalnom djelatnošću, i na drugi način, ako to pravilnikom odredi ministar financija.
- (4) Ako je stranka obrtnik ili osoba koja se bavi drugom samostalnom djelatnošću, obveznik prikuplja podatke iz članka 16. stavak 1. točka 5. ovoga Zakona u skladu s odredbama članka 18. ovoga Zakona.
- (5) Ako pri utvrđivanju i provjeri identiteta stranke, sukladno odredbama ovoga članka, obveznik posumnja u istinitost prikupljenih podataka ili u vjerodostojnost isprava i druge poslovne dokumentacije iz koje su prikupljeni podaci, mora tražiti i pisanu izjavu stranke.

Utvrđivanje i provjera identiteta pravne osobe

Članak 18.

- (1) Identitet stranke koja je pravna osoba, obveznik utvrđuje i provjerava prikupljanjem podataka iz članka 16. stavak 1. točka 5. ovog Zakona uvidom u izvornik ili ovjereni preslik dokumentacije iz sudskog ili drugog javnog registra koju mu u ime pravne osobe dostavi zakonski zastupnik ili opunomoćenik pravne osobe.
- (2) Dokumentacija iz stavka 1. ovoga članka prilikom podnošenja obvezniku ne smije biti starija od tri mjeseca.
- (3) Obveznik može utvrditi i provjeriti identitet pravne osobe prikupljanjem podataka iz članka 16. stavak 1. točka 5. ovoga Zakona neposrednim uvidom u sudski ili drugi javni registar. Na izvodu iz registra u koji je izvršen uvid obveznik u obliku zabilješke upisuje datum i vrijeme te ime i prezime osobe koja je izvršila uvid. Izvod iz registra obveznik čuva u skladu s odredbama

ovoga Zakona koji se odnose na zaštitu i čuvanje podataka.

- (4) Ostale podatke iz članka 16. stavak 1. ovoga Zakona, osim podataka o stvarnom vlasniku, obveznik prikuplja uvidom u izvornike ili ovjerene preslike isprava i drugu poslovnu dokumentaciju. Ako iz tih isprava i dokumentacije nije moguće prikupiti sve podatke iz članka 16. stavak 1. ovog Zakona, podatke koji nedostaju, osim podataka o stvarnom vlasniku, obveznik prikuplja neposredno od zakonskoga zastupnika ili opunomoćenika.
- (5) Ako pri utvrđivanju i provjeri identiteta pravne osobe obveznik posumnja u istinitost prikupljenih podataka ili vjerodostojnost isprava i druge poslovne dokumentacije iz koje su uzimani podaci, mora od zakonskoga zastupnika ili opunomoćenika prije uspostavljanja poslovnog odnosa ili izvršenja transakcije tražiti i njegovu pisanu izjavu.
- (6) Pri provjeri identiteta stranke na osnovi stavaka 1. i 3. ovoga članka obveznik mora prethodno provjeriti prirodu registra iz kojeg će uzeti podatke za provjeru identiteta.
- (7) Ako je stranka strana pravna osoba koja obavlja djelatnost u Republici Hrvatskoj preko svoje poslovne jedinice - podružnice, obveznik utvrđuje i provjerava identitet strane pravne osobe i njezine podružnice.

Utvrđivanje i provjera identiteta zakonskoga zastupnika pravne osobe

Članak 19.

- (1) Obveznik utvrđuje i provjerava identitet zakonskoga zastupnika pravne osobe prikupljanjem podataka iz članka 16. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona uvidom u službeni osobni dokument zakonskoga zastupnika u njegovoj nazočnosti. Ako iz toga dokumenta nije moguće prikupiti sve propisane podatke, podaci koji nedostaju prikupljaju se iz druge važeće javne isprave koju predloži stranka odnosno dostavi zakonski zastupnik.
- (2) Ako pri utvrđivanju i provjeri identiteta zakonskoga zastupnika obveznik posumnja u istinitost prikupljenih podataka, mora tražiti i njegovu pisanu izjavu.

Utvrđivanje i provjera identiteta opunomoćenika pravne ili fizičke osobe

Članak 20.

- (1) Ako poslovni odnos u ime pravne osobe umjesto zakonskoga zastupnika iz članka 19. ovoga Zakona uspostavlja opunomoćenik, obveznik utvrđuje i provjerava identitet opunomoćenika prikupljanjem podataka iz članka 16. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona uvidom u službeni osobni dokument opunomoćenika u njegovoj nazočnosti.

(2) Ako iz dokumenta iz stavka 1. ovoga članka nije moguće prikupiti sve propisane podatke, podaci koji nedostaju prikupljaju se iz druge važeće javne isprave koju podnese opunomoćenik, odnosno neposredno od opunomoćenika. Podatke iz članka 16. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona o zakonskom zastupniku koji je u ime pravne osobe izdao punomoć obveznik prikuplja na temelju podataka iz ovjerene punomoći.

(3) Ako transakciju iz članka 9. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona u ime stranke koja je pravna osoba, fizička osoba, obrtnik ili osoba koja se bavi drugom samostalnom djelatnošću obavlja opunomoćenik, obveznik utvrđuje i provjerava identitet opunomoćenika prikupljanjem podataka iz članka 16. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona.

(4) Podatke iz članka 16. stavak 1. točke 1. i 5. ovoga Zakona o stranci u čije ime nastupa opunomoćenik, obveznik prikuplja na temelju podataka iz ovjerene punomoći.

(5) Ako pri utvrđivanju i provjeri identiteta opunomoćenika obveznik posumnja u istinitost prikupljenih podataka, mora tražiti i njegovu pisanu izjavu.

Utvrđivanje i provjera identiteta drugih pravnih osoba i s njima izjednačenih subjekata

Članak 21.

(1) Kod udruga, zaklada, fundacija i ostalih pravnih osoba koje ne obavljaju gospodarsku djelatnost, kao i kod vjerskih zajednica i udruga koje nemaju svojstvo pravne osobe te drugih subjekata koji nemaju pravnu osobnost, ali samostalno nastupaju u pravnom prometu, obveznik je dužan:

1. utvrditi i provjeriti identitet osobe ovlaštene za zastupanje odnosno zastupnika,
2. pribaviti punomoć za zastupanje,
3. prikupiti podatke iz članka 16. stavak 1. točke 1., 2. i 6. ovoga Zakona.

(2) Identitet zastupnika iz stavka 1. ovoga članka obveznik utvrđuje i provjerava prikupljanjem podataka iz članka 16. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona uvidom u službeni osobni dokument zastupnika u njegovoj nazočnosti. Ako iz toga dokumenta nije moguće prikupiti sve propisane podatke, podaci koji nedostaju pribavljaju se iz druge važeće javne isprave koju podnese zastupnik, odnosno neposredno od zastupnika.

(3) Podatke iz članka 16. stavak 1. točka 2. ovog Zakona o svakoj fizičkoj osobi koja je član udruge ili drugog subjekta iz stavka 1. ovoga članka obveznik prikuplja iz punomoći za zastupanje koje mu podnese zastupnik. Ako iz tog ovlaštenja nije moguće prikupiti sve podatke iz članka 16. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona, nedostajući podaci se prikupljaju neposredno od zastupnika.

(4) Ako pri utvrđivanju i provjeri identiteta osobe iz stavka 1. ovoga članka

obveznik posumnja u istinitost prikupljenih podataka ili vjerodostojnost isprava iz kojih su podaci uzeti, mora prije uspostavljanja poslovnog odnosa ili izvršenja transakcije tražiti i pisanu izjavu zastupnika.

Posebni slučajevi utvrđivanja i provjere identiteta stranke

Članak 22.

(1) Radi provođenja članka 9. ovoga Zakona, identitet stranke mora se utvrditi i provjeriti i prilikom svakog pristupa stranke sefu.

(2) Pri utvrđivanju i provjeri identiteta stranke na osnovi stavka 1. ovoga članka, obveznik koji obavlja djelatnost čuvanja u sefovima prikuplja podatke iz članka 16. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona.

(3) Odredbe ovoga članka u vezi s obvezom provjere identiteta stranke kod pristupa sefu odnose se na svaku fizičku osobu koja stvarno pristupi sefu, bez obzira na to da li je ona korisnik sefa prema ugovoru o sefu odnosno njezin zakonski zastupnik ili opunomoćenik.

Pododjeljak 2.

MJERA UTVRĐIVANJA STVARNOG VLASNIKA

Stvarni vlasnik stranke

Članak 23.

(1) Stvarnim vlasnikom se smatra:

1. kod pravnih osoba, podružnica, predstavništava i drugih subjekata domaćeg i stranog prava izjednačenih s pravnom osobom:
  - fizička osoba koja je konačni vlasnik pravne osobe ili koja kontrolira pravnu osobu izravnim ili neizravnim vlasništvom ili fizičku osobu koja ima kontrolu nad dovoljnim postotkom dionica ili glasova u toj pravnoj osobi, a zadovoljavanjem tog uvjeta smatra se postotak od 25% plus jedna dionica,
  - fizička osoba koja na neki drugi način kontrolira upravu pravne osobe;
2. kod pravnih osoba kao što su zaklade i kod pravnih poslova kao što su povjerenički poslovi kojima se upravlja novčanim sredstvima i raspodjeljuju novčana sredstva:
  - fizička osoba koja je stvarni vlasnik 25% ili više imovinskih prava određenoga pravnog posla, ako su budući stvarni korisnici već određeni,
  - osobe u čijem je interesu pravni posao odnosno u čijem je interesu pravna osoba osnovana ili u čijem interesu posluje, ako

- fizičke ili pravne osobe koje će imati koristi od pravnog posla još nisu određene,
- fizička osoba koja kontrolira 25% ili više imovinskih prava određenoga pravnog posla;
3. fizička osoba koja kontrolira drugu fizičku osobu u čije se ime obavlja transakcija ili koja obavlja aktivnost.

Utvrđivanje stvarnog vlasnika stranke

Članak 24.

- (1) Stvarnog vlasnika stranke koja je pravna osoba, predstavništvo, podružnica ili drugi subjekt domaćeg i stranog prava izjednačen s pravnom osobom obveznik utvrđuje prikupljanjem podataka iz članka 16. stavak 1. točka 4. ovoga Zakona.
- (2) Podatke iz stavka 1. ovoga članka obveznik prikuplja uvidom u izvornike ili ovjerene preslike isprava iz sudskog ili drugog javnog registra koji ne smiju biti stariji od tri mjeseca.
- (3) Podatke iz stavka 1. ovoga članka obveznik može prikupiti i neposrednim uvidom u sudski ili drugi javni registar uzimajući pri tome u obzir odredbe članka 18. stavaka 3. i 5. ovoga Zakona.
- (4) Ako iz sudskog ili drugog javnog registra nije moguće prikupiti sve podatke o stvarnom vlasniku stranke, podatke koji nedostaju obveznik prikuplja uvidom u izvornike ili ovjerene preslike dokumenata i druge poslovne dokumentacije koju je obvezniku podnio zakonski zastupnik ili opunomoćenik.
- (5) Ako iz objektivnih razloga nije moguće prikupiti nedostajuće podatke na način opisan u stavcima 2., 3. i 4. ovoga članka, obveznik prikuplja podatke neposredno iz izjave dane u pisanom obliku zakonskoga zastupnika ili opunomoćenika stranke iz stavka 1. ovoga članka.
- (6) Obveznik mora prikupiti podatke o konačnim stvarnim vlasnicima stranke iz stavka 1. ovoga članka. Prikupljene podatke obveznik provjerava na način koji mu omogućuje poznavanje strukture vlasništva i kontrolu stranke u stupnju koji, ovisno o procjeni rizika, odgovara kriteriju zadovoljavajućeg poznavanja stvarnih vlasnika.

Pododjeljak 3.
MJERA PRIKUPLJANJA PODATAKA O NAMJENI I PREDVIĐENOJ PRIRODI
POSLOVNOG ODNOSA ILI TRANSAKCIJE, TE DRUGIH PODATAKA PREMA
OVOM ZAKONU

Prikupljanje podataka

Članak 25.

(1) U okviru dubinske analize stranke obveznik pri uspostavljanju poslovnog odnosa iz članka 9. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona prikuplja podatke iz članka 16. stavak 1. točke 1., 4., 5., 7. i 8. ovoga Zakona.

(2) U okviru dubinske analize stranke obveznik pri svakoj transakciji u vrijednosti od 105.000,00 kuna i više, bez obzira na to je li riječ o jednokratnoj transakciji ili o više međusobno očigledno povezanih transakcija iz članka 9. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona prikuplja podatke iz članka 16. stavak 1. točke 1., 3., 4., 5., 6. i 9. ovoga Zakona.

(3) U okviru dubinske analize stranke, u slučaju kada postoji sumnja u vjerodostojnost i istinitost prethodno prikupljenih podataka o strankama ili o stvarnom vlasniku, te uvijek kada u svezi s transakcijom ili strankom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma iz članka 9. stavak 1. točke 3. i 4. ovoga Zakona obveznik prikuplja podatke iz članka 16. stavak 1. ovoga Zakona.

Pododjeljak 4.
MJERA PRAĆENJA POSLOVNOG ODNOSA

Mjera stalnog praćenja poslovnog odnosa

Članak 26.

(1) Obveznik je dužan brižljivo pratiti poslovne aktivnosti koje stranka provodi kod njega, čime se osigurava poznavanje stranke, uključujući poznavanje izvora sredstava kojima stranka posluje.

(2) Obveznik je dužan pratiti poslovne aktivnosti koje stranka obavlja kod njega primjenjujući sljedeće mjere:

1. praćenje i provjeravanje usklađenosti poslovanja stranke s predviđenom prirodom i namjenom poslovnog odnosa koji je stranka uspostavila kod obveznika,
2. praćenje i provjeravanje usklađenosti izvora sredstava s predviđenim izvorom sredstava koji je stranka navela pri uspostavljanju poslovnog odnosa kod obveznika,
3. praćenje i provjeravanje usklađenosti poslovanja odnosno transakcija stranke s njezinim uobičajenim opsegom poslovanja odnosno transakcija,

4. praćenje i ažuriranje prikupljenih dokumenata i podataka o strankama, uključujući i provođenje ponovne godišnje dubinske analize stranke u slučajevima koje uređuje članak 27. ovoga Zakona.

(3) Obveznik je dužan osigurati da opseg odnosno učestalost provođenja mjera iz stavka 2. ovoga članka budu prilagođeni riziku pranja novca ili financiranja terorizma kojem je obveznik izložen tijekom obavljanja pojedinog posla, odnosno pri poslovanju s pojedinom strankom, a sukladno odredbama članka 7. ovoga Zakona.

Ponovna godišnja dubinska analiza strane pravne osobe

Članak 27.

(1) Ako strana pravna osoba kod obveznika ima uspostavljen poslovni odnos ili provodi transakcije iz članka 9. stavak 1. točka 1. i 2. ovoga Zakona, obveznik je dužan, osim primjene mjera praćenja poslovnih aktivnosti iz članka 26. ovoga Zakona, redovito najmanje jednom godišnje, a najkasnije nakon isteka jedne godine od posljednje dubinske analize stranke, izvršiti ponovnu godišnju dubinsku analizu strane pravne osobe.

(2) Bez obzira na odredbe stavka 1. ovoga članka, obveznik je dužan redovito najmanje jednom godišnje, a najkasnije nakon isteka jedne godine od posljednje dubinske analize stranke, izvršiti ponovnu dubinsku analizu stranke i kada je stranka koja obavlja transakcije iz članka 9. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je 25% i više u vlasništvu:

1. strane pravne osobe koja ne obavlja ili ne smije obavljati trgovinske, proizvodne ili druge djelatnosti u državi u kojoj je registrirana,
2. fiducijarnog ili drugoga sličnog društva stranog prava s nepoznatim odnosno prikrivenim vlasnicima, tajnim ulagačima ili upravljačima.

(3) Ponovna dubinska analiza stranke iz stavaka 1. i 2. ovoga članka obuhvaća:

1. prikupljanje i provjeravanje podataka o nazivu, adresi i sjedištu strane pravne osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka,
2. prikupljanje i provjeravanje podataka o imenu i prezimenu te prebivalištu zakonskoga zastupnika strane pravne osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka,
3. prikupljanje i provjeravanje podataka o stvarnom vlasniku strane pravne osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka,
4. pribavljanje nove punomoći iz članka 20. stavak 4. ovoga Zakona.

(4) Pri izvršavanju transakcije iz članka 9. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona u ime i za račun strane pravne osobe odnosno njezine poslovne jedinice, podružnice ili predstavništva koje obavlja transakcije kod obveznika, pri ponovnoj dubinskoj analizi strane pravne osobe, osim podataka iz stavka 3. ovoga članka, obveznik prikuplja i:

1. podatke o adresi i sjedištu poslovne jedinice strane pravne osobe,
2. podatke o imenu i prezimenu te prebivalištu zakonskoga zastupnika poslovne jedinice strane pravne osobe.

(5) Obveznik prikuplja podatke iz stavka 3. točke 1., 2. i 3. ovoga članka uvidom u izvornik ili ovjereni preslik dokumentacije iz sudskog ili drugog javnog registra koji ne smije biti stariji od tri mjeseca, odnosno neposrednim uvidom u sudski ili drugi javni registar.

(6) Ako na opisani način iz stavka 5. ovoga članka nije moguće prikupiti sve tražene podatke, obveznik prikuplja nedostajuće podatke iz izvornika ili ovjerenih preslika dokumenata i druge poslovne dokumentacije koje obvezniku dostavlja strana pravna osoba iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(7) Ako nedostajuće podatke nije moguće iz objektivnih razloga prikupiti na propisani način, obveznik ih prikuplja neposredno iz izjave dane u pisanom obliku zakonskoga zastupnika strane pravne osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(8) Obveznik ne smije izvršavati transakcije za stranku za koju ne provede ili ne uspije provesti ponovnu godišnju dubinsku analizu stranke u skladu s ovim člankom.

(9) Bez obzira na odredbe stavka 1. ovoga članka, ponovna godišnja dubinska analiza strane pravne osobe nije potrebna ako je strana pravna osoba obveznik iz članka 35. stavak 1. ovoga Zakona.

Odjeljak 4.

DUBINSKA ANALIZA STRANKE PREKO TREĆIH OSOBA

Prepuštanje dubinske analize trećoj osobi

Članak 28.

(1) Obveznik može, pod uvjetima određenima ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, pri uspostavljanju poslovnog odnosa sa strankom povjeriti trećoj osobi utvrđivanje i provjeru identiteta stranke, utvrđivanje identiteta o stvarnom vlasniku stranke, prikupljanje podataka o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa ili transakcije u skladu s člankom 8. stavak 1. točke 1., 2. i 3. ovoga Zakona.

(2) Obveznik mora prethodno provjeriti da li treća osoba, kojoj će povjeriti provođenje mjera dubinske analize stranke, ispunjava sve uvjete propisane ovim Zakonom.

(3) Dubinsku analizu stranke koju je za obveznika izvršila treća osoba, obveznik ne smije prihvatiti kao odgovarajuću ako je treća osoba, u okviru dubinske analize, provela mjeru utvrđivanja i provjere identiteta bez nazočnosti stranke.

(4) Ako je umjesto obveznika dubinsku analizu stranke provela treća osoba, ona je također odgovorna za ispunjavanje obveza sukladno ovom Zakonu, uključujući obvezu prijavljivanja transakcija u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, te obvezu čuvanja podataka i dokumentacije.

(5) Odgovornost za provođenje mjera dubinske analize povjerenih trećoj osobi i dalje snosi obveznik.

(6) Ministar financija pravilnikom će propisati tko može biti treća osoba, uvjete pod kojima će obveznici dubinsku analizu moći prepustiti trećoj osobi, način na koji će obveznici moći pribaviti podatke i dokumentaciju propisanu ovim Zakonom od treće osobe, te slučajeve u kojima obveznicima neće biti dopušteno dubinsku analizu stranke povjeriti trećoj osobi.

Odjeljak 5. **POSEBNI OBLICI DUBINSKE ANALIZE**

Opće odredbe

Članak 29.

(1) Dubinska analiza stranke u pravilu se obavlja u skladu s odredbama članka 8. stavak 1. ovoga Zakona, a u slučajevima određenima ovim Zakonom provode se posebni oblici dubinske analize stranke:

1. pojačana dubinska analiza stranke,
2. pojednostavljena dubinska analiza stranke.

Pododjeljak 1. **POJAČANA DUBINSKA ANALIZA STRANKE**

Opće odredbe

Članak 30.

(1) Pojačana dubinska analiza stranke, osim mjera iz članka 8. stavak 1. ovoga Zakona, uključuje dodatne mjere koje su određene ovim Zakonom:

1. za uspostavljanje korespondentnog odnosa s bankom ili drugom sličnom kreditnom institucijom koja ima sjedište u trećoj državi,
2. za uspostavljanje poslovnog odnosa ili obavljanje transakcije iz članka 9. stavak 1. točka 1. i 2. ovoga Zakona sa strankom koja je politički izložena osoba iz članka 32. ovoga Zakona;
3. za slučaj kada stranka nije bila osobno nazočna pri utvrđivanju i provjeri identiteta za vrijeme provođenja mjera dubinske analize.

(2) Obveznik je dužan izvršiti pojačanu dubinsku analizu stranke u svim slučajevima iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Mjeru ili mjere pojačane dubinske analize stranke obveznik može primijeniti i u drugim slučajevima kada u skladu s odredbama članka 7. ovoga Zakona procijeni da zbog prirode poslovnog odnosa, oblika i načina izvršenja transakcije, poslovnog profila stranke ili zbog drugih okolnosti povezanih sa strankom postoji ili bi mogao postojati veliki rizik od pranja novca ili financiranja terorizma.

Korespondentni odnosi s kreditnim institucijama trećih država

Članak 31.

(1) Pri uspostavljanju korespondentnog odnosa s bankom ili drugom kreditnom institucijom koja ima sjedište u trećoj državi obveznik je, u okviru pojačane dubinske analize stranke, dužan provesti mjere iz članka 8. stavak 1. i dodatno prikupiti sljedeće podatke, informacije i dokumentaciju:

1. datum izdavanja i vrijeme važenja dozvole za obavljanje bankarskih usluga te naziv i sjedište nadležnog tijela treće države koje je izdalo dozvolu;
2. opis provođenja internih postupaka koji se odnose na sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma, osobito postupaka provjere identiteta stranke, utvrđivanja stvarnih vlasnika, obavješćivanja nadležnih tijela o sumnjivim transakcijama i strankama, vođenja evidencija, interne revizije i drugih postupaka koje je banka odnosno druga kreditna institucija donijela u vezi sa sprječavanjem i otkrivanjem pranja novca i financiranja terorizma;
3. opis sustavnog uređenja na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma koje je na snazi u trećoj državi u kojoj banka ili druga kreditna institucija ima sjedište, odnosno u kojoj je registrirana;
4. pisanu izjavu kojom se potvrđuje da banka ili druga kreditna institucija ne posluje kao fiktivna banka;
5. pisanu izjavu kojom se potvrđuje da banka ili druga kreditna institucija nema uspostavljene odnosno da ne uspostavlja poslovne odnose ili ne obavlja transakcije s fiktivnim bankama;
6. pisanu izjavu kojom se potvrđuje da je banka ili druga kreditna institucija u državi u kojoj ima sjedište, odnosno u kojoj je registrirana, pod pravnim nadzorom, te da je obvezna primjenjivati zakonske i druge propise u području sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma u skladu sa zakonima te države.

(2) Zaposlenik obveznika koji uspostavlja korespondentne odnose iz stavka 1. ovoga članka i vodi postupak pojačane dubinske analize stranke obavezan je prije uspostavljanja poslovnog odnosa pribaviti pisanu suglasnost nadređene odgovorne osobe.

(3) Podatke iz stavka 1. ovoga članka obveznik prikuplja uvidom u javne ili druge dostupne evidencije, odnosno uvidom u isprave i poslovnu dokumentaciju koju mu dostavlja banka ili druga kreditna institucija sa sjedištem u trećoj državi.

(4) Obveznik ne smije uspostaviti ili produžiti korespondentni odnos s bankom ili drugom kreditnom institucijom koja ima sjedište u trećoj državi:

1. ako prethodno nije prikupio podatke iz stavka 1. točaka 1., 2., 4., 5. i 6. ovoga članka,
2. ako za uspostavljanje korespondentnog odnosa zaposlenik prethodno nije pribavio pisanu suglasnost nadređene odgovorne osobe obveznika,
3. ako banka ili druga kreditna institucija sa sjedištem u trećoj državi nema uspostavljeni sustav za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja

terorizma ili ako u skladu sa zakonima treće države u kojoj ima sjedište, odnosno u kojoj je registrirana, nije obvezna primjenjivati zakonske i druge odgovarajuće propise u području sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma,

4. ako banka ili druga kreditna institucija sa sjedištem u trećoj državi posluje kao fiktivna banka, odnosno ako uspostavlja korespondentne ili druge poslovne odnose i obavlja transakcije s fiktivnim bankama.

Strane politički izložene osobe

Članak 32.

(1) Obveznik je dužan primijeniti odgovarajući postupak kojim utvrđuje je li stranka strana politički izložena osoba.

(2) Postupak iz stavka 1. određuje se internim aktom obveznika, uz uvažavanje smjernica nadležnog nadzornog tijela iz članka 83. ovoga Zakona.

(3) Strana politički izložena osoba iz stavka 1. ovoga članka jest svaka fizička osoba s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u stranoj državi koja djeluje ili je u posljednjoj godini (ili dulje) djelovala na istaknutoj javnoj dužnosti, uključujući i članove njezine uže obitelji ili osobu za koju je poznato da je bliski suradnik takvih osoba.

(4) Fizičke osobe koje djeluju ili su djelovale na vidljivom javnom položaju jesu:

- a) predsjednici država, predsjednici vlada, ministri i njihovi zamjenici odnosno pomoćnici,
- b) izabrani predstavnici zakonodavnih tijela,
- c) suci vrhovnih, ustavnih i drugih visokih sudova protiv čije presude, osim u iznimnim slučajevima, nije moguće koristiti pravne lijekove,
- d) suci financijskih sudova i članovi savjeta središnjih banaka,
- e) veleposlanici, konzuli i visoki časnici oružanih snaga,
- f) članovi upravnih i nadzornih odbora pravnih osoba koje su u većinskom vlasništvu države.

(5) Uži članovi obitelji iz stavka 3. ovog članka jesu: bračni ili izvanbračni drug, roditelji, braća i sestre, te djeca i njihovi bračni ili izvanbračni drugovi.

(6) Bliski suradnik osobe iz stavka 3. ovoga članka jest svaka fizička osoba koja ima zajedničku dobit iz imovine ili uspostavljena poslovnog odnosa, ili s kojom osoba iz stavka 3. ovoga članka ima koje druge uske poslovne kontakte.

(7) Ako je stranka koja uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakciju, odnosno ako je stranka za koju se uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakcija strana politički izložena osoba, obveznik u okviru pojačane dubinske analize stranke, osim mjera iz članka 8. stavak 1., poduzima sljedeće radnje:

1. prikuplja podatke o izvoru sredstava i imovine koji jesu ili će biti predmet poslovnog odnosa odnosno transakcije, i to iz isprava i druge dokumentacije koju stranka podnese. Ako te podatke nije moguće prikupiti

- na opisani način, obveznik ih prikuplja neposredno iz pisane izjave stranke;
2. zaposlenik obveznika koji vodi postupak uspostavljanja poslovnog odnosa sa strankom koja je strana politički izložena osoba, prije uspostavljanja obavezno pribavlja pisanu suglasnost nadređene odgovorne osobe;
  3. nakon uspostavljanja poslovnog odnosa obveznik s posebnom pažnjom prati transakcije i druge poslovne aktivnosti koje kod njega obavlja strana politički izložena osoba.

Nenazočnost stranke pri utvrđivanju i provjeri identiteta

Članak 33.

(1) Ako stranka prilikom utvrđivanja i provjere identiteta nije osobno nazočna kod obveznika, obveznik je dužan u okviru pojačane dubinske analize stranke, osim mjera iz članka 8. stavak 1. ovoga Zakona, izvršiti jednu ili više dodatnih mjera iz stavka 2. ovog članka.

(2) Pri utvrđivanju i provjeri identiteta stranke iz stavka 1. ovoga članka obveznik je dužan primijeniti sljedeće dodatne mjere pojačane dubinske analize:

1. prikupiti dodatne isprave, podatke ili informacije na osnovi kojih provjerava identitet stranke,
2. dodatno provjeriti podnesene isprave ili ih dodatno potvrditi od strane kreditne ili financijske institucije iz članka 3. točke 12. i 13. ovoga Zakona,
3. primijeniti mjeru da se prvo plaćanje u poslovnoj aktivnosti izvrši putem računa otvorenog u ime stranke kod kreditne institucije.

(3) Uspostavljanje poslovnog odnosa bez nazočnosti stranke nije dopušteno, osim ako obveznik primjenjuje mjeru iz stavka 2. točka 3. ovoga članka.

Novе tehnologije

Članak 34.

(1) Kreditne i financijske institucije dužne su obratiti posebnu pozornost na svaki rizik od pranja novca i/ili financiranja terorizma koji bi mogao proizaći iz novih tehnologija koje omogućuju anonimnost (internetsko bankarstvo, upotreba bankomata, telefonsko bankarstvo i dr.) te uspostaviti politike i poduzeti mjere za sprječavanje upotrebe novih tehnologija u svrhu pranja novca i/ili financiranja terorizma.

(2) Kreditne i financijske institucije moraju imati politike i procedure za rizik koji prati poslovni odnos ili transakcije sa strankama koje nisu fizički nazočne te ih primjenjivati pri uspostavi poslovnog odnosa sa strankom i tijekom provođenja mjera dubinske analize stranke, uz uvažavanje odredaba članka 33. ovoga Zakona.

Pododjeljak 2.
POJEDNOSTAVLJENA DUBINSKA ANALIZA STRANKE

Opće odredbe

Članak 35.

(1) Bez obzira na odredbu članka 8. stavak 1. ovoga Zakona, obveznik može pri uspostavljanju poslovnog odnosa i pri izvršavanju transakcije iz članka 9. stavak 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona, osim ako u vezi sa strankom ili transakcijom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, izvršiti pojednostavljenu dubinsku analizu stranke ako je stranka:

1. obveznik iz članka 4. stavak 2. točke 1., 2., 3., 6., 7., 8., 9. i 10. ovoga Zakona ili druga istovjetna institucija pod uvjetom da ima sjedište u državi članici ili u trećoj državi;
2. državno tijelo, tijelo lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna agencija, javni fond, javni zavod ili komora;
3. društvo čiji su financijski instrumenti prihvaćeni i kojima se trguje na burzi ili uređenom javnom tržištu u jednoj ili u više država članica u skladu sa propisima koji su na snazi u Europskoj uniji, odnosno društva sa sjedištem u trećoj državi čiji su financijski instrumenti prihvaćeni i kojima se trguje na burzi ili uređenom javnom tržištu u državi članici ili u toj trećoj državi, pod uvjetom da u toj trećoj državi vrijede zahtjevi za objavljivanje podataka u skladu sa zakonskim propisima s područja Europske unije;
4. osobe iz članka 7. stavak 5. ovoga Zakona za koje postoji neznatan rizik za pranje novca ili financiranje terorizma.

(2) Bez obzira na odredbu stavka 1. ovoga članka, obveznik koji uspostavlja korespondentni odnos s bankom ili drugom kreditnom institucijom sa sjedištem u trećoj državi obavlja pojačanu dubinsku analizu stranke u skladu s odredbama članka 30. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona.

Prikupljanje i provjeravanje podataka o strankama

Članak 36.

(1) Bez obzira na odredbu članka 8. stavak 1. ovoga Zakona, pojednostavljena dubinska analiza stranke iz članka 35. stavak 1. ovoga Zakona obuhvaća prikupljanje i provjeravanje nekih podataka o stranci, poslovnom odnosu i transakciji.

(2) U okviru pojednostavljene dubinske analize stranke obveznik mora prikupiti sljedeće podatke:

1. pri uspostavljanju poslovnog odnosa iz članka 9. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona:

- naziv, adresu i sjedište, te identifikacijski broj pravne osobe koja uspostavlja poslovni odnos, odnosno pravne osobe za koju se uspostavlja poslovni odnos,
- ime i prezime zakonskoga zastupnika ili opunomoćenika koji za pravnu

- osobu uspostavlja poslovni odnos,
  - namjenu i predviđenu prirodu poslovnog odnosa i datum uspostavljanja odnosa;
2. pri izvršavanju transakcije iz članka 9. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona:
- naziv, adresu i sjedište, te identifikacijski broj pravne osobe za koju se obavlja transakcija,
  - ime i prezime zakonskoga zastupnika ili opunomoćenika osobe koja za pravnu osobu obavlja transakciju,
  - datum i vrijeme obavljanja transakcije,
  - iznos transakcije i valuta u kojoj se obavlja transakcija,
  - način izvršenja transakcije,
  - namjena transakcije,
  - naziv i sjedište pravne osobe kojoj je namijenjena transakcija.

(3) Podatke iz stavka 2. ovoga članka obveznik prikuplja uvidom u izvornike ili ovjerene preslike izvoda iz sudskog ili drugog javnog registra, koje mu dostavi stranka, odnosno neposrednim uvidom u sudski ili drugi javni registar.

(4) Ako nije moguće prikupiti sve tražene podatke na način određen u stavku 3. ovoga članka, obveznik će prikupiti podatke koji nedostaju iz isprava i iz druge poslovne dokumentacije koju mu je stranka predala ili dostavila. Ako nedostupne podatke iz objektivnih razloga nije moguće prikupiti ni na taj način, obveznik će ih prikupiti na temelju pisane izjave zakonskoga zastupnika stranke.

(5) Dokumentacija iz stavaka 3. i 4. ovoga članka prilikom podnošenja obvezniku ne smije biti starija od tri mjeseca.

Odjeljak 6.

OGRANIČENJA PRILIKOM POSLOVANJA SA STRANKAMA

Zabrana korištenja anonimnih proizvoda

Članak 37.

(1) Obveznik ne smije strankama otvoriti, izdavati ili za njih voditi anonimne račune, štedne knjižice na šifru ili na donositelja odnosno druge anonimne proizvode, uključujući i račune koji glase na lažna imena, koji bi posredno odnosno neposredno omogućavali prikrivanje identiteta stranke.

Zabrana poslovanja s fiktivnim bankama

Članak 38.

Obveznik ne smije uspostaviti ili nastaviti korespondentne odnose s bankom koja posluje ili bi mogla poslovati kao fiktivna banka, ili s drugom sličnom kreditnom institucijom za koju je poznato da s fiktivnim bankama sklapa ugovore o otvaranju i vođenju računa.

Ograničenja u poslovanju s gotovinom

Članak 39.

(1) Ne smiju se u Republici Hrvatskoj obavljati naplate u gotovini u iznosu koji prelazi 105.000,00 kuna odnosno u poslovima s nerezidentima u vrijednosti koja prelazi 15.000,00 EUR prilikom:

- prodaje robe i pružanja usluga,
- prodaje nekretnina,
- primanja zajmova,
- prodaje prenosivih vrijednosnih papira ili udjela.

(2) Ograničenje primanja gotovinskih plaćanja iz stavka 1. ovog članka vrijedi i u slučaju ako se plaćanje kod navedenih transakcija obavlja u više međusobno povezanih gotovinskih transakcija koje ukupno prelaze iznos 105.000,00 kuna odnosno koje prelaze vrijednost od 15.000,00 EUR.

(3) Ograničenje gotovinske naplate odnosi se na sve pravne i fizičke osobe koje, obavljajući registriranu djelatnost, u navedenim transakcijama primaju gotov novac.

(4) Naplate koje prelaze iznose propisane stavcima 1. i 2. ovoga članka moraju se provesti bezgotovinski preko računa u kreditnoj instituciji, ako drugim zakonom nije drugačije uređeno.

Odjeljak 7.

OBAVJEŠĆIVANJE UREDA O TRANSAKCIJAMA

Obveza i rokovi obavješćivanja o gotovinskim transakcijama

Članak 40.

(1) O svakoj transakciji koja se provodi u gotovini u vrijednosti od 200.000,00 kuna i većoj obveznik mora obavijestiti Ured odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana obavljanja transakcije.

(2) Prilikom obavješćivanja Ureda o gotovinskoj transakciji obveznik mora dostaviti podatke iz članka 16. stavak 1. točke 1., 3., 5., 6. i 9. ovoga Zakona na način koji će propisati ministar financija pravilnikom.

(3) Ministar financija može pravilnikom propisati i dodatne podatke koje je obveznik dužan pribaviti u svrhu obavješćivanja Ureda o gotovinskim transakcijama.

(4) Ministar financija može pravilnikom propisati uvjete pod kojima obveznik za određene stranke nije dužan Uredu dostaviti podatke o gotovinskim transakcijama iz stavka 1. ovoga članka.

Obveza sastavljanja i korištenja liste indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija i osoba u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma

Članak 41.

(1) Obveznici iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona dužni su sastaviti listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija i osoba u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

(2) Prilikom sastavljanja liste indikatora iz prethodnog stavka ovoga članka, obveznici uzimaju u obzir prije svega specifičnost svojeg poslovanja i karakteristike sumnjive transakcije iz članka 42. stavak 7. ovoga Zakona.

(3) Obveznici su prilikom utvrđivanja razloga za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, te drugih okolnosti u vezi s istim, dužni upotrebljavati listu indikatora iz stavka 1. ovoga članka kao osnovne smjernice u utvrđivanju razloga za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma.

(4) Lista indikatora iz stavka 1. ovoga članka sastavni je dio internog akta obveznika koju su obveznici dužni dopunjavati i prilagođavati prema njima poznatim trendovima i tipologijama pranja novca, te okolnostima koje proizlaze iz poslovanja samog obveznika.

(5) Ured, Financijski inspektorat, Porezna uprava, Hrvatska narodna banka, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, Hrvatska javnobilježnička komora, Hrvatska odvjetnička komora, Hrvatska komora poreznih savjetnika, te udruženja i društva čiji članovi su obvezni postupati po ovom Zakonu surađuju s obveznicima pri sastavljanju liste indikatora iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Ministar financija može posebnim pravilnikom propisati obavezno uključivanje pojedinih indikatora na listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija i osoba u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

Obveza i rokovi obavješćivanja o sumnjivim transakcijama i osobama

Članak 42.

(1) Obveznik je dužan suzdržati se od provođenja transakcije za koju zna ili sumnja da je povezana s pranjem novca ili s financiranjem terorizma. O takvoj transakciji obveznik je dužan bez odgode, prije izvršenja transakcije, obavijestiti Ured i u obavijesti navesti razloge za sumnju na pranje novca odnosno financiranje terorizma, te također navesti rok u kojem se transakcija treba izvršiti.

(2) Obveznik je dužan obavijestiti Ured o namjeri ili planiranju obavljanja sumnjive transakcije iz stavka 1. ovoga članka bez obzira na to je li transakcija poslije izvršena ili nije.

(3) Iznimno, ako obveznik u slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka zbog prirode transakcije ili zato što transakcija nije bila izvršena, ili iz drugih opravdanih razloga, obavijest nije mogao dostaviti prije izvršenja transakcije, dužan je Uredu dostaviti podatke naknadno, a najkasnije sljedeći radni dan. U obavijesti o sumnjivoj transakciji dužan je obrazložiti razloge zbog kojih je bio u objektivnoj nemogućnosti postupiti u skladu s propisanim.

(4) Obavijest o sumnjivim transakcijama s podacima iz članka 16. stavak 1. ovog Zakona obveznici moraju telefonom, telefaksom ili na drugi prikladan način dostaviti Uredu prije izvršenja transakcije, a nakon izvršenja transakcije dostavit će je na način koji će pravilnikom propisati ministar financija. Ako obavijest o sumnjivim transakcijama ne daju u pisanom obliku, učinit će to naknadno, a najkasnije sljedeći radni dan. Obveznik i Ured moraju izraditi zabilješku o obavijesti koja nije dana u pisanom obliku.

(5) U obavijesti iz prethodnog stavka ovoga članka obveznici moraju navesti i obrazložiti razloge iz stavka 7. točaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka koji upućuju na to da u vezi s transakcijom ili strankom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

(6) Ministar financija može pravilnikom propisati i dodatne podatke koje je obveznik dužan pribaviti u svrhu obavješćivanja Ureda o sumnjivim transakcijama.

(7) Sumnjivom transakcijom iz stavaka 1. i 2. ovoga članka smatra se svaka pokušana ili izvršena gotovinska i negotovinska transakcija, bez obzira na njezinu vrijednost i način obavljanja, ako obveznik zna ili ima razloge za sumnju:

1. da transakcija uključuje sredstva proizašla iz nezakonitih aktivnosti ili povezana s financiranjem terorizma s obzirom na vlasništvo, prirodu, izvor, lokaciju ili kontrolu takvih sredstava,
2. da transakcija po svojim značajkama povezanima sa statusom stranke ili drugim značajkama stranke ili sredstava ili drugim osobitostima očito odstupa od uobičajenih transakcija iste stranke, te da odgovara potrebnom broju i vrsti indikatora koji upućuju na to da postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma,
3. da je transakcija usmjerena na izbjegavanje propisa koji reguliraju mjere sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma,
4. uvijek kada obveznik procijeni da u vezi s transakcijom ili strankom postoje razlozi za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma.

Složene i neobične transakcije

Članak 43.

(1) Obveznici su dužni obratiti posebnu pozornost na sve složene i neobično velike transakcije, kao i na svaki neuobičajeni oblik transakcija koje nemaju očiglednu ekonomsku ili vidljivu pravnu svrhu, te u slučaju kada u odnosu na njih još nisu utvrđeni razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

(2) U svezi s transakcijama iz stavka 1. ovoga članka obveznici su dužni analizirati pozadinu i svrhu takvih transakcija, te rezultate analize u pisanom obliku evidentirati kako bi bili dostupni na zahtjev Ureda i ostalih nadzornih tijela iz članka 83. ovoga Zakona.

(3) Bez obzira na odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka, ako obveznici u svezi s transakcijama utvrde razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, dužni su postupati sukladno članku 42. ovoga Zakona.

Odjeljak 8.

OVLAŠTENA OSOBA, IZOBRAZBA I INTERNA REVIZIJA

Ovlaštena osoba i njezin zamjenik

Članak 44.

(1) Ovlaštena osoba i njezin zamjenik jesu osobe koje imenuje obveznik, te koje su ovlaštene i odgovorne za provođenje mjera i radnji što se poduzimaju radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma koje su propisane ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(2) Obveznik iz članka 4. stavak 2. točke 1. do 15. ovoga Zakona dužan je imenovati jednu ovlaštenu osobu i jednog ili više zamjenika ovlaštene osobe, te o tome obavijestiti Ured odmah, a najkasnije u roku od 7 dana od dana imenovanja, odnosno promjene podataka o ovlaštenoj osobi.

(3) Ako obveznik iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona ne imenuje ovlaštenu osobu, ovlaštenom osobom smatra se zakonski zastupnik ili druga osoba koja vodi poslove obveznika odnosno odgovorna osoba obveznika prema zakonskim propisima.

Uvjeti za ovlaštenu osobu i zamjenika

Članak 45.

(1) Obveznik iz članka 4. stavak 2. točke 1. do 15. ovoga Zakona mora osigurati da poslove ovlaštene osobe i zamjenika ovlaštene osobe iz članka 44. ovoga Zakona može obavljati isključivo osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

- da je zaposlena na radnome mjestu koje je u organizacijskoj strukturi obveznika sistematizirano na takvom položaju da osobi omogućava brzo, kvalitetno i pravodobno izvršavanje zadaća propisanih ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona, te nezavisnost u radu i mogućnost izravne komunikacije s upravom;
- da se protiv osobe ne vodi kazneni postupak, odnosno da ista nije osuđivana za kazneno djelo protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, sigurnosti platnog prometa i poslovanja, vjerodostojnosti isprava, imovine i službene dužnosti, i to za vrijeme od 5 godina po

- pravomoćnosti presude kojom je osuđena, s tim da se u to vrijeme ne računa vrijeme provedeno na izdržavanju kazne;
- da je odgovarajuće stručno osposobljena za provođenje zadaća na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca te financiranja terorizma, te da ima sposobnost i iskustvo potrebno za obavljanje funkcije ovlaštene osobe;
  - da dobro poznaje prirodu poslovanja obveznika na područjima koja su izložena riziku pranja novca ili financiranja terorizma.

Zadaće ovlaštene osobe i zamjenika

Članak 46.

- (1) Ovlaštena osoba i njezin zamjenik iz članka 44. ovoga Zakona ovlašteni su poduzimati sve mjere i radnje propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, a osobito sljedeće:
1. brine se za uspostavljanje, djelovanje i razvoj sustava sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma kod obveznika,
  2. brine se za pravilno i pravodobno pružanje podataka Uredu u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona,
  3. sudjeluje u pripremanju operativnih postupaka i izradi njihovih izmjena, te u sastavljanju internih akata obveznika koji se primjenjuju u sprječavanju i otkrivanju pranja novca i financiranja terorizma,
  4. sudjeluje u izradi smjernica za obavljanje interne revizije u vezi sa sprječavanjem i otkrivanjem pranja novca te financiranja terorizma,
  5. prati i koordinira aktivnosti obveznika na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca te financiranja terorizma,
  6. sudjeluje u uspostavljanju i razvoju informacijske potpore za provođenje aktivnosti na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca te financiranja terorizma kod obveznika,
  7. daje upravi ili drugom poslovodnom tijelu obveznika poticaje i prijedloge da se kod obveznika poboljšava sustav sprječavanja i otkrivanja pranja novca te financiranja terorizma,
  8. sudjeluje u pripremanju programa stručnog osposobljavanja i izobrazbe zaposlenika obveznika u području sprječavanja i otkrivanja pranja novca te financiranja terorizma.

- (2) Zamjenik ovlaštene osobe zamjenjuje ovlaštenu osobu u vrijeme njezine odsutnosti u obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka, a ako je tako određeno internim aktom obveznika, obavlja i druge radnje predviđene ovim Zakonom.

Dužnosti obveznika prema ovlaštenoj osobi i zamjeniku

Članak 47.

- (1) U okviru sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma, sukladno ovom Zakonu obveznik je ovlaštenoj osobi i zamjeniku dužan osigurati sljedeće uvjete:

1. neograničeni pristup do svih podataka, informacija i dokumentacije koji su potrebni za sprječavanje i otkrivanje pranja novca ili financiranja terorizma,
2. odgovarajuća ovlaštenja za učinkovito provođenje zadaća iz članka 46. stavak 1. ovoga Zakona,
3. odgovarajuće kadrovske, materijalne i druge uvjete rada,
4. primjerene prostorne i tehničke uvjete koji jamče odgovarajući stupanj zaštite povjerljivih podataka i informacija kojima raspolaže ovlaštena osoba i njezin zamjenik na temelju ovoga Zakona,
5. odgovarajuću informatičku potporu koja omogućava stalno i sigurno praćenje aktivnosti na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma,
6. redovito stručno osposobljavanje i izobrazbu u vezi sa sprječavanjem i otkrivanjem pranja novca te financiranja terorizma,
7. zamjenjivanje ovlaštene osobe u vrijeme njezine odsutnosti.

(2) Unutarnje organizacijske jedinice, uključujući upravu ili drugo poslovodno tijelo kod obveznika, dužne su ovlaštenoj osobi i zamjeniku osigurati pomoć i potporu u obavljanju zadaća prema ovom Zakonu i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona i stalno ih obavještavati o svim djelovanjima koja su bila ili bi mogla biti povezana s pranjem novca ili financiranjem terorizma. Način dostavljanja obavijesti i odvijanja suradnje između ovlaštene osobe i zaposlenika u ostalim organizacijskim cjelinama obveznik podrobnije uređuje internim aktom.

(3) Obveznik je dužan osigurati osobi koja obavlja funkciju ovlaštene osobe i zamjenika prema ovome Zakonu da svoj rad i zadaće obavlja kao isključivu radnu obavezu s punim radnim vremenom, ako je zbog velikog broja zaposlenih, prirode ili opsega poslovanja obveznika, odnosno iz drugih opravdanih razloga trajno povećan opseg zadaća na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma.

(4) Ovlaštena osoba iz stavka 3. ovoga članka obavlja svoje zadaće kao samostalan organizacijski dio, koji je neposredno odgovoran upravi ili drugom poslovodnom tijelu te je funkcionalno i organizacijski odvojen od drugih organizacijskih dijelova obveznika.

Interni akt obveznika

Članak 48.

(1) Obveznik je dužan donijeti interni akt kojim se određuju mjere, radnje i postupanja radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) U internom aktu obveznika posebno se mora odrediti odgovornost ovlaštenih osoba zaduženih za provedbu ovoga Zakona u slučaju nepoštovanja odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, kao i odgovornost svih drugih zaposlenika obveznika koji sudjeluju u provedbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(3) Obveznik je dužan, na zahtjev, dostaviti Uredu primjerak internog akta.

Obveza redovitog stručnog osposobljavanja i izobrazbe

Članak 49.

(1) Obveznici iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona dužni su u skladu s ovim Zakonom, brinuti se za redovito stručno osposobljavanje i izobrazbu svih djelatnika koji obavljaju zadaće na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca te financiranja terorizma.

(2) Stručno osposobljavanje i izobrazba iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na upoznavanje s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, s internim aktima obveznika te s međunarodnim standardima koji proizlaze iz međunarodnih konvencija s područja sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, sa smjernicama i listom indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcijama, te s drugim zadaćama propisanim ovim Zakonom.

(3) Program godišnjega stručnog osposobljavanja i izobrazbe na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca te financiranja terorizma za sljedeću kalendarsku godinu obveznik mora pripremiti najkasnije do kraja prethodne godine.

Obveza redovite interne revizije

Članak 50.

(1) Obveznici iz članka 4. stavak 2. točke 1. do 15. ovoga Zakona dužni su u skladu s ovim Zakonom, najmanje jednom godišnje osigurati redovitu internu reviziju obavljanja zadaća sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, te o tome, na zahtjev, obavijestiti Ured.

(2) Svrha interne revizije iz stavka 1. ovoga članka jest uočavanje i sprječavanje nepravilnosti u provedbi Zakona i poboljšanje unutarnjeg sustava u otkrivanju sumnjivih transakcija i osoba iz članka 42. ovoga Zakona.

(3) Ministar financija može pravilnikom propisati detaljnija pravila o načinu provođenja interne revizije.

GLAVA III.
**ZADAĆE ODVJETNIKA, ODVJETNIČKIH DRUŠTAVA I JAVNIH BILJEŽNIKA,
TE REVIZORSKIH DRUŠTAVA I SAMOSTALNIH REVIZORA, PRAVNIH I
FIZIČKIH OSOBA KOJE OBAVLJAJU RAČUNOVODSTVENE USLUGE I
USLUGE POREZNOG SAVJETOVANJA**

Opće odredbe

Članak 51.

(1) Odvjetnik, odvjetničko društvo i javni bilježnik, te revizorsko društvo i samostalni revizor, pravne i fizičke osobe koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja (dalje: osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti), dužni su prilikom obavljanja poslova iz svoga djelokruga određenih u drugim zakonima provoditi mjere sprječavanja i otkrivanja pranja novca, te financiranja terorizma i postupati prema odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona koji uređuju zadaće i obveze drugih obveznika, ako nije u ovom poglavlju određeno drugačije.

Zadaće i obveze odvjetnika, odvjetničkih društava i javnih bilježnika

Članak 52.

(1) Bez obzira na odredbe članka 51. ovoga Zakona, odvjetnik, odvjetničko društvo ili javni bilježnik postupaju prema odredbama ovoga Zakona samo u slučaju kada:

1. pomažu u planiranju ili provođenju transakcija za stranku u vezi sa:
  - a) kupnjom ili prodajom nekretnina ili udjela odnosno dionica trgovačkog društva,
  - b) upravljanjem novčanim sredstvima, financijskim instrumentima ili drugom imovinom u vlasništvu stranke,
  - c) otvaranjem ili upravljanjem bankovnim računima, štednim ulozima ili računima za poslovanje s financijskim instrumentima,
  - d) prikupljanjem sredstava potrebnih za osnivanje, djelovanje ili upravljanje trgovačkim društvom,
  - e) osnivanjem, djelovanjem ili upravljanjem ustanovom, fondom, trgovačkim društvom ili drugim sličnim pravno-organizacijskim oblikom;
2. provode u ime i za račun stranke financijsku transakciju ili transakcije u vezi s nekretninama.

**Dubinska analiza stranke koju provode osobe koje obavljaju profesionalne
djelatnosti**

Članak 53.

(1) Osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti u okviru dubinske analize stranke pri uspostavljanju poslovnog odnosa iz članka 9. stavak 1. točka 1. ovoga

Zakona prikupljaju podatke iz članka 16. stavak 1. točke 1., 4., 5., 7., 8. i 10. ovoga Zakona.

(2) Osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti u okviru dubinske analize stranke pri obavljanju transakcije iz članka 9. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona prikupljaju podatke iz članka 16. stavak 1. točke 1., 3., 4., 5., 6., 9. i 10. ovoga Zakona.

(3) Osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti u okviru dubinske analize stranke u slučaju kada postoji sumnja u vjerodostojnost i istinitost prethodno prikupljenih podataka o strankama ili o stvarnom vlasniku, te uvijek kada u svezi s transakcijom ili strankom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma iz članka 9. stavak 1. točke 3. do 4. ovoga Zakona, prikupljaju podatke iz članka 16. stavak 1. točke 1., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. i 11. ovoga Zakona.

(4) U okviru identifikacije stranke osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti utvrđuju identitet stranke ili njena zakonskog zastupnika, opunomoćenika te prikupljaju podatke iz članka 16. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona, uvidom u službeni osobni dokument stranke, odnosno u izvorne isprave, ovjerene preslike isprava ili ovjerenu dokumentaciju iz sudskog ili drugog javnog registra koja ne smije biti starija od tri mjeseca.

(5) Osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti utvrđuju stvarnog vlasnika stranke koji je pravna osoba ili drugi sličan pravni subjekt na osnovi podataka iz članka 16. stavak 1. točka 4. ovoga Zakona uvidom u izvorni ili ovjereni preslik dokumentacije iz sudskog ili drugog javnog registra koja ne smije biti starija od tri mjeseca. Ako na temelju izvoda iz sudskog ili drugog javnog registra nije moguće prikupiti sve podatke, podaci koji nedostaju prikupljaju se uvidom u izvorne ili ovjerene preslike dokumenata i drugu poslovnu dokumentaciju koju predoči zakonski zastupnik pravne osobe odnosno njegov opunomoćenik.

(6) Osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti ostale podatke iz članka 16. stavak 1. ovoga Zakona prikupljaju uvidom u izvorne ili ovjerene preslike dokumenata i drugu poslovnu dokumentaciju.

(7) Ako sve podatke nije moguće pribaviti na način određen u ovom članku, podaci koji nedostaju, osim podataka iz članka 16. stavak 1. točka 1. alineja 5., točka 5. alineja 5. i točka 11., ovoga Zakona, prikupljaju se neposredno na temelju pisane izjave stranke ili njezina zakonskoga zastupnika.

(8) Revizorsko društvo i samostalni revizor, pri uspostavljanju poslovnog odnosa sa strankom koja podliježe obveznoj reviziji godišnjih računovodstvenih izvješća propisanoj zakonom kojim je uređeno njezino djelovanje, može izvršiti pojednostavljenu dubinsku analizu stranke, osim ako u vezi sa strankom ili okolnostima revizije postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

(9) Osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti provode mjere dubinske analize iz stavaka 1. do 7. ovoga članka u mjeri i opsegu koji su smisleni njihovu djelokrugu poslova.

Obveza osoba koje obavljaju profesionalne djelatnosti da Ured obavijeste o transakcijama i osobama u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma

Članak 54.

(1) Kada odvjetnik, odvjetničko društvo i javni bilježnik prilikom obavljanja poslova iz članka 52. ovoga Zakona, te revizorsko društvo i samostalni revizor, pravne i fizičke osobe koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja utvrde da u vezi s transakcijom ili određenom osobom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, o tome su dužni bez odgode obavijestiti Ured sukladno odredbama članka 42. ovoga Zakona.

(2) Osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti dužne su svaki put kada stranka od njih zatraži savjet u vezi s pranjem novca ili financiranjem terorizma o tome obavijestiti Ured, i to odmah, a najkasnije unutar tri radna dana od dana kada je stranka od njih tražila takav savjet.

(3) Prilikom obavješćivanja o sumnjivoj transakciji osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti dostavljaju Uredu podatke iz članka 16. stavak 1. ovoga Zakona na način koji posebnim pravilnikom propiše ministar financija.

Iznimke za osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti

Članak 55.

(1) Na osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti ne primjenjuju se odredbe članka 54. stavci 1. i 2. ovog Zakona u pogledu podataka koje one dobiju od stranke ili prikupe o stranci u tijeku utvrđivanja pravnog položaja stranke ili prilikom zastupanja stranke u vezi sa sudskim postupkom što uključuje savjetovanja za predlaganje ili izbjegavanje sudskih postupaka, bez obzira na to jesu li podaci dobiveni ili prikupljeni prije, u tijeku ili nakon završenih sudskih postupaka.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti nisu dužne dostaviti podatke, informacije i dokumentaciju na zahtjev Ureda sukladno članku 59. ovoga Zakona. U tom slučaju one su dužne Uredu bez odgode, a najkasnije u roku od petnaest dana od primitka zahtjeva, obrazložiti u pisanom obliku razloge zbog kojih nisu postupali u skladu sa zahtjevom Ureda.

(3) Bez obzira na ostale odredbe ovoga Zakona, osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti nisu dužne:

1. Ured obavještavati o gotovinskim transakcijama iz članka 40. stavak 1. ovoga Zakona, osim ako u vezi s transakcijom ili strankom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma;
2. imenovati ovlaštene osobe i zamjenika ovlaštene osobe,

3. provoditi internu reviziju provođenja zadaća sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

GLAVA IV. ZADAĆE I NADLEŽNOSTI UREDA ZA SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA

Opće odredbe

Članak 56.

(1) Ured je upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija koja obavlja zadaće u cilju sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, te druge zadaće određene ovim Zakonom.

(2) Ured kao financijsko-obavještajna jedinica i središnja nacionalna jedinica prikuplja, pohranjuje, analizira i dostavlja podatke, informacije i dokumentaciju o sumnjivim transakcijama nadležnim državnim tijelima na daljnje postupanje u cilju sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma sukladno odredbama ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo financija podnosi Vladi Republike Hrvatske izvješće o radu Ureda najmanje jednom godišnje.

Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma

Članak 57.

- (1) Ured u cilju sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma obavlja sljedeće:
1. pribavlja i analizira informacije, podatke i dokumentaciju koje mu obveznici i druga nadležna tijela dostave u svezi s pranjem novca i financiranjem terorizma, izdaje naloge obveznicima za privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjive transakcije,
  2. zahtijeva od obveznika kontinuirano praćenje financijskog poslovanja stranke,
  3. od svih državnih tijela, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima traži podatke ili drugu dokumentaciju potrebnu za otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma,
  4. međuinstitucionalno surađuje u sprječavanju i otkrivanju pranja novca i financiranja terorizma sa svim nadležnim državnim tijelima,
  5. obavještava nadležna državna tijela i strane financijsko-obavještajne jedinice o transakcijama i osobama u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma u zemlji ili inozemstvu,
  6. razmjenjuje podatke, informacije i dokumentaciju sa stranim financijsko-obavještajnim jedinicama i drugim stranim tijelima i međunarodnim organizacijama nadležnim za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma,

7. provodi neizravni nadzor obveznika pribavljanjem podataka i dokumentacije, te uvidom u podatke i dokumentaciju,
8. pribavlja i vrši uvid u podatke i dokumentaciju potrebnu za provođenje prekršajnog postupka, te podnosi optužni prijedlog,
9. predlaže nadležnom nadzornom tijelu provođenje ciljanoga inspekcijskog nadzora provedbe mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

(2) Osim zadaća iz stavka 1. ovoga članka, Ured obavlja i druge zadaće bitne za razvoj preventivnog sustava za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma, tako da:

1. nadležnom tijelu predlaže izmjene i dopune propisa koje se primjenjuju na sprječavanje i otkrivanje pranja novca te financiranja terorizma;
2. zajedno s nadzornim tijelima surađuje s obveznicima prilikom sastavljanja liste indikatora za prepoznavanje transakcija i stranaka u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma;
3. zajedno s regulatornim i nadzornim tijelima iz članka 83. ovoga Zakona izdaje smjernice za jedinstveno provođenje ovoga Zakona i na temelju njega donesenih propisa, za obveznike iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona;
4. sudjeluje u stručnom osposobljavanju i izobrazbi zaposlenika obveznika, državnih tijela, pravnih osoba s javnim ovlastima;
5. najmanje jednom godišnje objavljuje statističke podatke s područja pranja novca i financiranja terorizma;
6. na druge odgovarajuće načine obavještava javnost o pojavnim oblicima pranja novca i financiranja terorizma.

Međuinstitucionalna suradnja Ureda

Članak 58.

(1) U sprječavanju i otkrivanju pranja novca i financiranja terorizma, Ured surađuje s Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske, Ministarstvom unutarnjih poslova – Ravnateljstvom policije, nadzornim službama Ministarstva financija (Financijskim inspektoratom, Carinskom upravom, Poreznom upravom, Financijskom policijom), Hrvatskom agencijom za nadzor financijskih usluga, Hrvatskom narodnom bankom, Sigurnosno-obavještajnom agencijom, Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija i Ministarstvom pravosuđa, te drugim državnim tijelima.

(2) Radi postizanja strateških i operativnih ciljeva, tijela iz stavka 1. ovoga članka sklapaju protokol o suradnji i uspostavi međuinstitucionalne radne skupine za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(3) Ured mora imati pravodoban pristup, izravan ili neizravan, financijskim, upravnim i sigurnosnim podacima, informacijama i dokumentaciji u vezi s provođenjem ovoga Zakona i na temelju njega donesenih propisa, a u cilju obavljanja zadaća Ureda, uključujući i analizu sumnjivih transakcija.

Odjeljak 1.
ANALITIČKO-OBAVJEŠTAJNI RAD UREDA – OTKRIVANJE PRANJA
NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

Pododjeljak 1.
OPĆE ODREDBE

Zahtjev obveznicima za dostavu podataka o sumnjivim transakcijama ili osobama

Članak 59.

(1) Ured će započeti analitičku obradu transakcija nakon što mu obveznik ili nadležno tijelo iz članka 58. i 64. ovoga Zakona u pogledu određene transakcije ili osobe dostavi obrazložene razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

(2) Ured može obvezniku naložiti dostavljanje svih podataka potrebnih za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma kad postoji sumnja da se radi o pranju novca ili financiranju terorizma, i to:

1. kada od obveznika zaprimi obavijest o gotovinskoj ili sumnjivoj transakciji,
2. kada zaprimi pisanu zamolbu ili obavijest o sumnjivoj transakciji ili sumnji na pranje novca ili financiranje terorizma od strane financijsko-obavještajne jedinice,
3. kada od tijela iz članka 58. stavak 1. ovoga Zakona zaprimi pisanu obavijest o sumnji na pranje novca i financiranje terorizma,
4. kada od državnih tijela, sudova, pravnih osoba s javnim ovlastima i drugih subjekata iz članka 64. ovoga Zakona, te nadzornog tijela iz članka 83. stavak 1. točka b) do e) ovoga Zakona zaprimi pisanu obavijest o sumnji na pranje novca i financiranje terorizma.

(3) Ured može od obveznika iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona zahtijevati da mu dostave i druge podatke potrebne za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma, kao što su:

1. podaci o strankama i transakcijama koje obveznici pribavljaju sukladno odredbama članka 16. ovoga Zakona,
2. podaci o stanju sredstava i druge imovine stranke kod obveznika,
3. podaci o prometu sredstvima i imovinom stranke kod obveznika,
4. podaci o drugim poslovnim odnosima stranke sklopljenima kod obveznika,
5. svi drugi podaci i informacije koje je obveznik prikupio ili ih vodi na temelju ovoga Zakona, a koji su potrebni za sprječavanje i otkrivanje pranja novca ili financiranja terorizma.

(4) Podatke iz stavka 3. ovoga članka Ured može od obveznika tražiti također i u slučaju kada se radi o osobi za koju je moguće pretpostaviti da je sudjelovala odnosno da je uključena na bilo koji način u transakcije ili poslove osobe u vezi s kojom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

(5) U slučajevima iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka obveznik mora Uredu, na njegov zahtjev, dostaviti i svu pripadajuću dokumentaciju.

(6) Podatke, informacije i dokumentaciju iz prethodnih stavaka ovog članka obveznik mora uputiti Uredu bez odgode, a najkasnije u roku od petnaest dana od dana primitka zahtjeva.

(7) Ured može u zahtjevu odrediti i kraći rok ako je to potrebno zbog utvrđivanja okolnosti značajnih za izdavanje naloga za privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjive transakcije, ili zbog prosljeđivanja podataka stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici, te u drugim nužnim slučajevima kada je potrebno da se spriječi nastanak imovinske štete.

(8) Zbog opsežnosti dokumentacije ili drugih opravdanih razloga Ured može obvezniku, na njegov obrazloženi zahtjev u pisanom obliku, produžiti rok iz stavaka 6. i 7. ovoga članka, također u pisanom obliku.

(9) U slučaju iz stavka 8. ovoga članka Ured može obaviti uvid i izravan pregled dokumentacije kod obveznika iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona.

Nalog obvezniku za privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjive transakcije

Članak 60.

(1) Ako je potrebno poduzeti hitne radnje da bi se provjerili podaci o sumnjivoj transakciji ili osobi ili ako Ured ocijeni da postoje razlozi za sumnju da je transakcija ili osoba povezana s pranjem novca ili financiranjem terorizma, Ured može pisanim nalogom naložiti obvezniku privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjive transakcije najviše za 72 sata.

(2) Ako zbog prirode ili načina izvršenja transakcije, odnosno okolnosti koje transakciju prate, nije moguće izdati pisani nalog obvezniku, te u drugim hitnim slučajevima, Ured može iznimno izdati obvezniku usmeni nalog za privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjive transakcije.

(3) Usmeni nalog iz stavka 2. ovoga članka Ured mora potvrditi pisanim nalogom odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od izdavanja usmenog naloga.

(4) O primitku usmenog naloga iz stavka 2. ovoga članka ovlaštena osoba obveznika sastaviti će zabilješku i sačuvati je u svojoj evidenciji sukladno odredbama ovoga Zakona koje propisuju zaštitu i čuvanje podataka.

(5) Ured će o izdanim nalogima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka bez odgode obavijestiti Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i/ili nadležno državno odvjetništvo.

(6) Nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga članka transakcija se može obustaviti samo rješenjem suda sukladno odredbama zakona koji uređuje kazneni postupak.

Prestanak valjanosti naloga za privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjive transakcije

Članak 61.

(1) Ako Ured u roku od 72 sata od izdavanja naloga za privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjive transakcije, nakon što provjeri podatke o sumnjivoj transakciji, ocijeni da više ne postoje razlozi za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma, obavijestiti će o tome Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i/ili nadležno državno odvjetništvo te obveznika koji može odmah obaviti transakciju.

Nalog obvezniku za kontinuirano praćenje financijskog poslovanja stranke

Članak 62.

(1) Ured može pismeno naložiti obvezniku kontinuirano praćenje financijskog poslovanja stranke u vezi s kojom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma ili druge osobe za koju je moguće osnovano zaključiti da je pomagala ili sudjelovala u transakcijama ili poslovima osobe u vezi s kojom sumnja postoji, te redovito obavještavanje Ureda o transakcijama ili poslovima koje kod obveznika izvrše ili imaju namjeru izvršiti navedene osobe. U zahtjevu Ured mora odrediti rokove u kojima obveznici moraju dostavljati tražene podatke.

(2) Podatke iz stavka 1. ovoga članka obveznik mora dostaviti Uredu prije izvršenja transakcije ili sklapanja posla, a u izvješću navesti rok u kojem će se transakcija ili posao izvršiti.

(3) Ako zbog prirode transakcije odnosno posla ili iz drugih opravdanih razloga obveznik ne može postupiti prema stavku 2. ovoga članka, obveznik mora Uredu dostaviti podatke odmah kada je to moguće, a najkasnije sljedeći radni dan. U izvješću obveznik mora obvezno navesti razloge zbog kojih nije postupio sukladno stavku 2. ovoga članka.

(4) Provođenje mjera iz stavka 1. ovoga članka može trajati najviše tri mjeseca, a u opravdanim slučajevima trajanje mjera može se produljiti svaki puta za još jedan mjesec, s time što provođenje mjera ukupno može trajati najdulje šest mjeseci.

Zahtjev državnom tijelu, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnoj osobi s javnim ovlastima za dostavu podataka o sumnjivim transakcijama ili osobama

Članak 63.

(1) Ako Ured ocijeni da u vezi s transakcijom ili određenom osobom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, može od državnih tijela, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba s

javnim ovlastima zatražiti podatke, informacije i dokumentaciju potrebne za sprječavanje i otkrivanje pranja novca ili financiranje terorizma.

(2) Podatke iz stavka 1. ovoga članka Ured može od državnih tijela, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba s javnim ovlastima tražiti i za osobu za koju je moguće zaključiti da je pomagala odnosno sudjelovala u transakcijama ili poslovima osobe u vezi s kojom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

(3) Državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima Uredu su dužni uputiti podatke, informacije i dokumentaciju iz prethodnih stavaka bez odgode, a najkasnije u roku od petnaest dana od dana primitka zahtjeva, ili mu bez naknade omogućiti neposredan elektronički pristup do određenih podataka i informacija.

(4) Neovisno o odredbi stavka 3. ovoga članka, Ured može iznimno u zahtjevu odrediti kraći rok ako je to potrebno zbog utvrđivanja okolnosti značajnih za izdavanje naloga za privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjive transakcije ili dostavljanja podataka stranim financijsko-obavještajnim jedinicama, te u drugim nužnim slučajevima kada je potrebno spriječiti nastanak imovinske štete.

(5) Zbog opsežnosti dokumentacije ili drugih opravdanih razloga Ured može državnom tijelu, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, te pravnoj osobi s javnim ovlastima, na njihov obrazloženi zahtjev u pisanom obliku, produžiti rok iz stavaka 3. i 4. ovoga članka, također u pisanom obliku.

Obavješćivanje Ureda od strane državnih tijela, sudova, pravnih osoba s javnim ovlastima i drugih subjekata o sumnji na pranje novca i financiranje terorizma

Članak 64.

(1) Bez obzira na odredbe članaka 40., 42. i članka 54. stavci 1. i 2. ovoga Zakona, Ured može započeti analitičku obradu sumnjivih transakcija na obrazloženi pisani prijedlog tijela iz članka 58. stavak 1. ovoga Zakona, kao i sudova, pravnih osoba s javnim ovlastima i drugih subjekata, ako su u prijedlogu navedeni razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma te ako su oni utvrđeni u obavljanju poslova iz djelokruga podnositelja prijedloga.

(2) Ako prilikom provođenja svojih djelatnosti, odnosno obavljanje poslova iz svoga djelokruga burza, Središnja depozitarna agencija i Hrvatski fond za privatizaciju utvrde odnosno otkriju aktivnosti koje jesu ili bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma, dužni su o tome bez odgode u pismenom obliku obavijestiti Ured.

(3) Pisani prijedlog iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mora sadržavati razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma s obrazloženjem, kao i ove podatke:

1. ime i prezime, datum i mjesto rođenja, stalno prebivalište fizičke osobe odnosno naziv, adresa i sjedište pravne osobe, u vezi s kojom fizičkom ili pravnom osobom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma ili drugi identifikacijski podaci,
2. podatke o transakciji u vezi s kojom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma (predmet, iznos, valuta, datum ili razdoblje obavljanja transakcija ili drugi podaci o transakciji),
3. razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

(4) Ako pisani prijedlog iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nije obrazložen i ne sadrži podatke iz stavka 3. ovoga članka, Ured će prijedlog vratiti na dopunu tijelu koje ga je dostavilo.

(5) Ako u roku od 15 dana pisani prijedlog nije dopunjen ili ako u njemu ponovo nisu obrazloženi razlozi i navedeni podaci sukladno odredbama stavka 3. ovoga članka, Ured u pisanom obliku obavještava podnositelja o tome da pisani prijedlog nije valjan za analitičku obradu, navodeći razloge zbog kojih prijedlog nije uzeo u analitičku obradu.

(6) Iznimno, ako okolnosti konkretnog slučaja to dopuštaju, Ured može započeti analitičku obradu sumnjivih transakcija i na temelju raspoloživih podataka o osobama i sumnjivim transakcijama iz stavka 3. točka 1. i 2. ovoga članka.

(7) Tijela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dužna su, na zahtjev Uredu dostaviti informacije, podatke i dokumentaciju koji upućuju na sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

Obavijest o transakcijama sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma

Članak 65.

(1) Kada Ured na temelju analitičke obrade podataka, informacija i dokumentacije koje prikupi u skladu s ovim Zakonom ocijeni da u vezi s transakcijom ili određenom osobom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma u zemlji ili inozemstvu, o tome u pisanom obliku, sa svom potrebnom dokumentacijom, obavještava nadležna državna tijela ili strane financijsko-obavještajne jedinice.

(2) U obavijesti iz stavka 1. ovoga članka Ured ne navodi podatke o zaposleniku obveznika koji mu je prvi dostavio podatke na temelju članaka 42. i 54. ovoga Zakona, osim ako postoje razlozi za sumnju da je obveznik ili njegov zaposlenik počinio kazneno djelo pranja novca ili financiranja terorizma, ili ako su ti podaci potrebni za utvrđivanje ovih djela u kaznenom postupku, a zahtijeva ih nadležni sud u pisanom obliku.

Povratna informacija

Članak 66.

O zaprimljenim i analiziranim podacima za neku transakciju ili osobu u vezi s kojima su utvrđeni razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma Ured u pisanom obliku obavještava obveznike iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona koji su prijavili transakciju, predlagače iz članka 64. ovoga Zakona i državno tijelo iz članka 74. ovoga Zakona, osim ako ocijeni da bi to moglo štetiti daljnjem tijeku i ishodu postupka.

Pododjeljak 2.

MEĐUNARODNA SURADNJA UREDA

Opće odredbe

Članak 67.

(1) Odredbe ovoga Zakona o međunarodnoj suradnji odnose se na suradnju između Ureda i stranih financijsko-obavještajnih jedinica vezano za razmjenu relevantnih podataka, informacija i dokumentacije na zamolbu Ureda stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici, na zamolbu strane financijsko-obavještajne jedinice Uredu, te na vlastitu inicijativu (spontano) stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici, a u svrhu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

(2) Prije upućivanja osobnih podataka stranim financijsko-obavještajnim jedinicama, Ured može tražiti jamstva da država ili korisnik kojem se podaci dostavljaju ima uređenu zaštitu osobnih podataka i da će strana financijsko-obavještajna jedinica upotrijebiti osobne podatke samo za namjene određene ovim Zakonom.

(3) Ured je ovlašten da sa stranim financijsko-obavještajnim jedinicama potpisuje memorandume o razumijevanju radi unaprjeđenja suradnje vezano za razmjenu podataka, informacija i dokumentacije u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

(4) Odredbe o međunarodnoj suradnji Ureda iz ovoga članka i članaka 68., 69. i 70. ovoga Zakona mogu se primjenjivati na odgovarajući način i na druga strana tijela i međunarodne organizacije nadležne za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma pod uvjetom stvarne uzajamnosti.

Zamolba stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici za dostavom podataka

Članak 68.

(1) Ured može, u okviru provođenja zadaća sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma, stranim financijsko-obavještajnim jedinicama uputiti

zamolbu za dostavu podataka, informacija i dokumentacije potrebne za sprječavanje i otkrivanje pranja novca ili financiranja terorizma.

(2) Podatke, informacije i dokumentaciju pribavljenu na temelju stavka 1. ovoga članka Ured smije upotrijebiti isključivo za potrebe svoga analitičko-obavještajnog rada i za namjene određene ovim Zakonom.

(3) Bez prethodne suglasnosti strane financijsko-obavještajne jedinice Ured primljene podatke, informacije i dokumentaciju ne smije dostavljati ili dati na uvid trećoj osobi, fizičkoj ili pravnoj, odnosno drugom tijelu, ili ih koristiti za namjene u suprotnosti s uvjetima i ograničenjima koje određuje strana financijsko-obavještajna jedinica kojoj je upućena zamolba, i dužan je prema istim podacima primijeniti oznake tajnosti najmanje iste razine kao tijelo koje je podatke i dostavilo.

Dostava podataka na zamolbu strane financijsko-obavještajne jedinice

Članak 69.

(1) Podatke, informacije i dokumentaciju o strankama ili transakcijama u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, a koje prikuplja ili vodi u skladu s odredbama ovoga Zakona, Ured dostavlja stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici na njezinu zamolbu, upućenu u pisanom obliku, na temelju stvarne uzajamnosti.

(2) Ured može odbiti izvršenje zamolbe strane financijsko-obavještajne jedinice u sljedećim slučajevima:

1. ako na temelju činjenica i okolnosti, navedenih u zamolbi, procijeni da nisu dostavljeni razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma,
2. ako bi dostavljanje podataka ugrozilo ili bi moglo ugroziti provođenje kaznenog postupka u Republici Hrvatskoj, te ako bi moglo na bilo koji drugi način štetiti nacionalnim interesima Republike Hrvatske.

(3) O odbijanju zamolbe iz stavka 2. ovoga članka Ured obavještava stranu financijsko-obavještajnu jedinicu koja je dostavila zamolbu u pisanom obliku, navodeći pri tome razloge zbog kojih nije udovoljio zamolbi strane financijsko-obavještajne jedinice.

(4) Ured može odrediti dodatne uvjete i ograničenja pod kojima strana financijsko-obavještajna jedinica smije koristiti podatke iz stavka 1. ovoga članka.

Spontana dostava podataka stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici

Članak 70.

(1) Podatke i informacije o strankama ili transakcijama u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, a koje prikuplja ili vodi u skladu s odredbama ovoga Zakona, Ured može spontano dostaviti stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici kada su ispunjeni uvjeti stvarne uzajamnosti.

(2) Ured može, prilikom spontanog dostavljanja podataka na vlastitu inicijativu odrediti dodatne uvjete i ograničenja pod kojim strana financijsko-obavještajna jedinica smije upotrijebiti primljene podatke iz stavka 1. ovoga članka.

Privremena odgoda izvršenja transakcija na prijedlog strane financijsko-obavještajne jedinice

Članak 71.

(1) Na obrazloženi pisani prijedlog strane financijsko-obavještajne jedinice, a pod uvjetima koje određuje ovaj Zakon i na temelju stvarne uzajamnosti, Ured može nalogom u pisanom obliku naložiti obvezniku privremenu odgodu izvršenja sumnjive transakcije najviše za 72 sata.

(2) Ured će o izdanom nalogu iz stavka 1. ovoga članka bez odgode obavijestiti Državno odvjetništvo Republike Hrvatske.

(3) Ured će postupati sukladno odredbama stavka 1. ovoga članka ako temeljem razloga za sumnju navedenih u pisanom prijedlogu strane financijsko-obavještajne jedinice procijeni:

1. da je transakcija povezana s pranjem novca ili financiranjem terorizma, i
2. da bi transakcija bila privremeno obustavljena da je ta transakcija predmet domaće prijave o sumnjivoj transakciji sukladno odredbama članka 42. i 54. ovoga Zakona.

(4) Ured neće uvažiti prijedlog strane financijsko-obavještajne jedinice ako na temelju činjenica i okolnosti navedenih u prijedlogu iz stavka 1. ovoga članka procijeni da nisu obrazloženi razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma. O neprihvatanju prijedloga Ured u pisanom obliku obavještava stranu financijsko-obavještajnu jedinicu navodeći razloge zbog kojih prijedlog nije prihvatio.

(5) U vezi s nalogom za privremenu odgodu izvršenja transakcije prema ovom članku, smisljeno se primjenjuju odredbe članka 60. i 61. ovoga Zakona.

Prijedlog stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici za privremenu odgodu izvršenja transakcije u inozemstvu

Članak 72.

(1) U okviru provođenja zadaća sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma Ured može stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici dostaviti pisani prijedlog za privremenu odgodu izvršenja određene transakcije ako ocjeni da u vezi s nekom osobom ili transakcijom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

Pododjeljak 3.
PRISTUP PODACIMA I RAZMJENA INFORMACIJA

Dostava podataka sudu i nadležnom državnom odvjetništvu

Članak 73.

(1) Ured dostavlja sudu i nadležnom državnom odvjetništvu na njihov obrazložen pisani zahtjev, podatke o gotovinskim transakcijama iz članka 40. stavak 1. i podatke o transakcijama iz članka 74. ovoga Zakona koji su im neophodno potrebni za utvrđivanje okolnosti značajnih za oduzimanje imovinske koristi ili određivanje privremenih mjera osiguranja u skladu s odredbama zakona koji uređuje kazneni postupak.

Odjeljak 2.
ZADAĆE CARINSKE UPRAVE REPUBLIKE HRVATSKE

Prijenos gotovine preko državne granice

Članak 74.

(1) Tijela Carinske uprave Republike Hrvatske obvezna su o svakoj prijavi unošenja ili iznošenja gotovine u domaćoj ili stranoj valuti preko državne granice u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 10.000,00 EUR ili više obavijestiti Ured odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijenosu gotovine preko državne granice.

(2) Tijela Carinske uprave Republike Hrvatske obvezna su o svakom unošenju ili iznošenju gotovine preko državne granice koje nije bilo prijavljeno carinskom tijelu obavijestiti Ured odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijenosu gotovine preko državne granice.

(3) Tijela Carinske uprave Republike Hrvatske obvezna su obavijesti Ured najkasnije u roku od tri dana od dana prijenosu gotovine preko državne granice i u slučaju unošenja ili iznošenja, odnosno pokušaja unošenja ili iznošenja gotovine u domaćoj ili stranoj valuti preko državne granice u iznosu manjem od kunske protuvrijednosti iznosa od 10.000,00 EUR ako su vezi s osobom koja gotovinu prenosi, načinom prijenosu ili drugim okolnostima prijenosu postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranja terorizma.

(4) Ministar financija će pravilnikom propisati što se smatra gotovinom iz stavka 1. ovoga članka te koje će podatke Uredu dostavljati tijela Carinske uprave Republike Hrvatske, kao i način njihove dostave.

GLAVA V. ZAŠTITA I ČUVANJE PODATAKA

Odjeljak 1. ZAŠTITA PODATAKA

Tajnost prikupljenih podataka i postupka

Članak 75.

(1) Obveznici iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona i njihovi zaposlenici, uključujući članove upravnih i nadzornih odbora ili drugih poslovnih tijela te druge osobe kojima su na bilo koji način bili dostupni podaci prikupljeni sukladno ovom Zakonu, ne smiju stranci ili trećoj osobi otkriti sljedeće informacije:

1. da je Uredu bio ili da će biti dostavljen podatak, informacija ili dokumentacija o njoj ili transakciji iz članka 42., članka 54. stavci 1. i 2. i članka 59. ovoga Zakona;
2. da je Ured temeljem članka 60. ovoga Zakona privremeno zaustavio izvršenje sumnjive transakcije, odnosno da je u vezi s tim dao upute obvezniku;
3. da je Ured temeljem članka 62. ovoga Zakona tražio kontinuirano praćenje financijskog poslovanja stranke;
4. da je protiv stranke ili treće osobe započet ili bi mogao biti započet predistražni postupak zbog postojanja sumnje na pranje novca ili financiranje terorizma.

(2) Ured ne smije o prikupljenim podacima, informacijama i dokumentaciji niti o postupanju na temelju ovoga Zakona obavijestiti osobe na koje se podaci, informacije i dokumentacija ili postupak odnose, ili treće osobe.

(3) Podaci i informacije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka i obavijesti o transakcijama sa sumnjom na pranje novca ili financiranje terorizma iz članka 65. ovoga Zakona predstavljaju i označavaju se kao klasificirani podaci i za koje je i utvrđen odgovarajući stupanj tajnosti.

(4) O deklasifikaciji podataka i oslobađanju od obveze čuvanja tajnosti podataka odlučuje čelnik Ureda i osoba koju čelnik Ureda u tu svrhu ovlasti.

- (5) Zabrana otkrivanja klasificiranih podataka iz stavka 1. ovoga članka ne vrijedi:
1. ako su podaci, informacije i dokumentacija, koje u skladu s ovim Zakonom prikupi i vodi obveznik, potrebni za utvrđivanje činjenica u kaznenom postupku i ako dostavljanje tih podataka od obveznika pismeno zatraži odnosno naloži nadležni sud;
  2. ako su podaci iz prethodne točke potrebni nadležnom nadzornom tijelu iz članka 83. ovoga Zakona radi obavljanja nadzora nad obveznikom u provođenju odredaba ovoga Zakona i pokretanja prekršajnog postupka.

(6) Ako osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti navedene u članku 4. stavak 2. točka 16. ovoga Zakona pokušaju odvratiti stranku od sudjelovanja u

nezakonitim aktivnostima, to neće predstavljati otkrivanje podataka u smislu stavka 1. ovoga članka.

Iznimke od načela čuvanja tajnosti podataka

Članak 76.

(1) Za obveznike iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona, tijela državne uprave, pravne osobe s javnim ovlastima, sudove i državno odvjetništvo te za njihove zaposlenike dostava podataka, informacija i dokumentacije Uredu temeljem ovoga Zakona ne predstavlja odavanje klasificiranih podataka, odnosno odavanje poslovne, bankovne, profesionalne, javnobilježničke, odvjetničke ili druge tajne.

(2) Obveznici iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona i njihovi zaposlenici nisu odgovorni za štetu učinjenu strankama ili trećim osobama ako u dobroj vjeri u skladu s odredbama ovog Zakona i na temelju njega donesenih propisa:

1. dostave Uredu podatke, informacije i dokumentaciju o svojim strankama,
2. prikupljaju i obrađuju podatke, informacije i dokumentaciju o strankama,
3. provedu nalog Ureda o privremenom zaustavljanju transakcije i upute u vezi s tim nalogom,
4. provedu nalog Ureda o kontinuiranom praćenju financijskog poslovanja stranke.

(3) Zaposlenici obveznika iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona ne mogu stegovno ili kazнено odgovarati za kršenje obveze čuvanja tajnosti klasificiranih podataka, odnosno podataka vezanih za poslovne, bankovne, profesionalne, javnobilježničke, odvjetničke ili druge tajne:

1. ako podatke, informacije i dokumentaciju prikupljene u skladu s ovim Zakonom analiziraju zbog utvrđivanja razloga za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma vezanih za određenu stranku ili transakciju;
2. ako podatke, informacije i dokumentaciju dostave Uredu u skladu s odredbama ovoga Zakona ili na temelju njega donesenih propisa.

Korištenje prikupljenih podataka

Članak 77.

(1) Ured, obveznici iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona, te državna tijela, pravne osobe s javnim ovlastima i drugi subjekti iz članka 64. ovoga Zakona i njihovi zaposlenici smiju podatke, informacije i dokumentaciju prikupljenu sukladno ovom Zakonu koristiti samo u svrhu sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma, ako nije drukčije propisano.

(2) Sudovi i nadležna državna odvjetništva smiju podatke dobivene na temelju članka 73. ovoga Zakona koristiti isključivo za namjenu zbog koje su ih dobili.

Odjeljak 2. ČUVANJE PODATAKA

Rok čuvanja podataka od strane obveznika

Članak 78.

(1) Obveznici iz članka 4. stavak 2. točke 1. do 15. ovoga Zakona moraju podatke prikupljene u skladu s odredbama ovog Zakona i na temelju njega donesenih propisa, te pripadajuću dokumentaciju čuvati deset godina nakon izvršene transakcije, prestanka poslovnog odnosa, ulaska stranke u kasino ili pristupa sefu.

(2) Obveznici iz članka 4. stavak 2. točka 1. do 15. ovoga Zakona moraju podatke i pripadajuću dokumentaciju o ovlaštenoj osobi i zamjeniku ovlaštene osobe, o stručnom osposobljavanju i izobrazbi zaposlenika i provođenju interne revizije iz članaka 44., 49. i 50. ovoga Zakona čuvati četiri godine nakon imenovanja ovlaštene osobe i zamjenika ovlaštene osobe, provedenog stručnog osposobljavanja i izobrazbe ili obavljene interne revizije.

(3) Bez obzira na odredbe stavka 1. ovoga članka, odvjetnik, odvjetničko društvo i javni bilježnik, revizorsko društvo i samostalni revizor, pravne i fizičke osobe koje obavljaju računovodstvene poslove i poslove poreznog savjetovanja moraju podatke i pripadajuću dokumentaciju prikupljenu temeljem članka 53. ovoga Zakona čuvati deset godina nakon obavljene identifikacije stranke.

(4) Bez obzira na odredbe stavka 2. ovoga članka, odvjetnik, odvjetničko društvo i javni bilježnik, revizorsko društvo i samostalni revizor, pravne i fizičke osobe koje obavljaju računovodstvene poslove i poslove poreznog savjetovanja moraju podatke i pripadajuću dokumentaciju o stručnom osposobljavanju i izobrazbi zaposlenika čuvati četiri godine nakon obavljenog stručnog osposobljavanja i izobrazbe.

Rok čuvanja podataka od strane Carinske uprave Republike Hrvatske

Članak 79.

Tijela Carinske uprave Republike Hrvatske moraju čuvati podatke iz članka 74. ovog Zakona dvanaest godina od dana prikupljanja. Po proteku tog roka podaci i informacije se uništavaju sukladno zakonu koji uređuje arhivsko gradivo i arhive.

Rok čuvanja podataka u Uredu

Članak 80.

(1) Podatke i informacije iz evidencija koje vodi u skladu s ovim Zakonom Ured mora čuvati dvanaest godina od dana prikupljanja. Nakon protoka toga roka podaci i informacije uništavaju se sukladno zakonu koji uređuje arhivsko gradivo i arhive.

(2) Osoba na koju se podaci i informacije odnose ima pravo uvida u osobne podatke, odnosno pravo na njihov prijepis, izvod ili preslik nakon proteka jedanaest godina od dana prikupljanja.

Odjeljak 3. **VOĐENJE EVIDENCIJE I STATISTIKE**

Vođenje evidencija

Članak 81.

(1) Obveznici iz članka 4. stavak 2. točke 1. do 15. vode sljedeće evidencije podataka:

1. evidenciju podataka o strankama, poslovnim odnosima i transakcijama iz članka 9. ovoga Zakona,
2. evidenciju dostavljenih podataka iz članaka 40. i 42. ovoga Zakona.

(2) Odvjetnici, odvjetnička društva i javni bilježnici, revizorsko društvo i samostalni revizor, pravne i fizičke osobe koje obavljaju računovodstvene poslove i poslove poreznog savjetovanja vode sljedeće evidencije podataka:

1. evidenciju o strankama, poslovnim odnosima i transakcijama iz članka 9. ovoga Zakona,
2. evidenciju dostavljenih podataka iz članka 54. stavci 1. i 2. ovoga Zakona.

(3) Svi obveznici iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona vode evidenciju o uvidima nadzornih tijela iz članka 83. ovoga Zakona u podatke, informacije i dokumentaciju iz članka 75. stavak 1. ovoga Zakona, a koja evidencija obuhvaća sljedeće podatke:

1. naziv nadzornog tijela,
2. ime i prezime ovlaštene službene osobe koja je izvršila uvid,
3. datum i vrijeme uvida u podatke.

(4) Tijela Carinske uprave vode sljedeće evidencije podataka:

1. evidenciju o prijavljenom i neprijavljenom unošenju i iznošenju gotovine u domaćoj ili stranoj valuti u kunsnoj protuvrijednosti iznosa od 10.000,00 EUR ili više pri prelasku državne granice,
2. evidenciju o unošenju odnosno iznošenju ili pokušajima unošenja odnosno iznošenja gotovine u domaćoj ili stranoj valuti pri prelasku državne granice u iznosu manjem od kunske protuvrijednosti iznosa od 10.000,00 EUR kod kojih su postojali razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

(5) Ured vodi sljedeće evidencije podataka:

1. evidenciju podataka o osobama i transakcijama iz članaka 40. i 42. ovoga Zakona,
2. evidenciju podataka o osobama i transakcijama iz članka 54. stavci 1. i 2. ovog Zakona,
3. evidenciju izdanih naloga za privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjive

- transakcije iz članka 60. ovoga Zakona,
4. evidenciju izdanih naloga Ureda za kontinuirano praćenje financijskog poslovanja stranaka iz članka 62. ovoga Zakona,
  5. evidenciju o primljenim pisanim prijedlozima iz članka 64. ovoga Zakona,
  6. evidenciju o obavijestima iz članka 65. ovoga Zakona,
  7. evidenciju međunarodnih zamolbi iz članaka 68., 69. i 70. ovoga Zakona,
  8. evidenciju o privremenim odgodama izvršenja transakcija na prijedlog strane financijsko-obavještajne jedinice iz članka 71. ovoga Zakona i o prijedlozima stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici za privremenu odgodu izvršenja transakcije u inozemstvu iz članka 72. ovoga Zakona,
  9. evidenciju o kaznenim i prekršajnim postupcima iz članka 82. ovoga Zakona,
  10. evidenciju o poduzetim mjerama iz članka 86. i prekršajima iz članka 89. ovoga Zakona,
  11. evidenciju o obavješćivanju Ureda o strane nadležnih nadzornih tijela iz članka 87. ovoga Zakona o sumnji na pranje novca ili financiranje terorizma.

(6) Vrstu i način vođenja podataka iz evidencija iz stavaka 1., 2. i 4. ovoga članka propisati će ministar financija pravilnikom.

Vođenje statistike

Članak 82.

(1) Zbog procjene djelotvornosti cjelovitog sustava u borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma, nadležna državna odvjetništva, nadležni sudovi i nadležna državna tijela moraju voditi sveobuhvatnu statistiku i Uredu dostavljati podatke o postupcima koji se vode zbog kaznenih djela pranja novca i financiranja terorizma i o prekršajnim postupcima koji se vode zbog prekršaja propisanih ovim Zakonom.

(2) Nadležni sudovi i državna odvjetništva moraju dvaput godišnje Uredu dostaviti podatke o pokretanju istrage, o stupanju na pravnu snagu optužnice, o pravomoćnoj presudi za kazneno djelo prikrivanja protuzakonito dobivenog novca i financiranja terorizma, te o drugim predikatnim kaznenim djelima u svezi s pranjem novca na način i u rokovima koje propiše ministar financija pravilnikom.

(3) Financijski inspektorat u predmetima u kojima je dovršen prvostupanjski prekršajni postupak zbog prekršaja propisanih ovim Zakonom dostavlja Uredu podatke na način i u rokovima koje propiše ministar financija pravilnikom.

(4) Druga nadležna državna tijela moraju jednom godišnje, a najkasnije do kraja siječnja tekuće godine za prethodnu godinu, obavijestiti Ured o fazama postupka i radnjama koje su poduzeli u povodu primljenih obavijesti o transakcijama i aktivnostima sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma iz članka 65. ovoga Zakona.

**GLAVA VI.
NADZOR NAD OBVEZNICIMA**

**Odjeljak 1.
OPĆE ODREDBE**

Nadzorna tijela i njihovo postupanje

Članak 83.

(1) Nadzor poslovanja obveznika iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona u provedbi odredaba ovoga Zakona i na temelju njega donesenih propisa obavljaju u okviru svojih nadležnosti:

- a) Ured
- b) Financijski inspektorat Republike Hrvatske
- c) Porezna uprava
- d) Hrvatska narodna banka.
- e) Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga

(2) Ako nadzorno tijelo iz stavka 1. ovoga članka u obavljanju nadzora ili na drugi način utvrdi postojanje osnove sumnje da je počinjen prekršaj propisan ovim Zakonom, dužno je Financijskom inspektoratu podnijeti optužni prijedlog i poduzeti ostale mjere i radnje na koje je zakonom ovlašteno.

**Odjeljak 2.
NADLEŽNOST NADZORNIH TIJELA**

Ured

Članak 84.

(1) Ured obavlja neizravni nadzor primjene i provedbe ovoga Zakona kod svih obveznika iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona prikupljanjem i provjerom podataka, informacija i dokumentacije dostavljenih sukladno ovom Zakonu.

(2) Obveznici iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona moraju Uredu dostavljati podatke, informacije i dokumentaciju propisane ovim Zakonom te druge podatke koji su mu potrebni za obavljanje nadzora, i to bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

(3) Ured može od državnih tijela, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima iz članka 63. ovoga Zakona tražiti sve podatke, informacije i dokumentaciju potrebne za obavljanje neizravnog nadzora sukladno ovom Zakonu, te za pokretanje prekršajnog postupka.

(4) Ured može koordinirati rad drugih nadzornih tijela i od njih tražiti provođenje ciljanih nadzora.

(5) Ured može s drugim nadzornim tijelima potpisivati sporazume o razumijevanju.

Ostala nadzorna tijela

Članak 85.

(1) Financijski inspektorat obavlja nadzor provedbe ovoga Zakona kod svih obveznika iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona. Nadzor obveznika Financijski inspektorat provodit će temeljem procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma. Financijski inspektorat može u nadzoru obveznika koristiti pomoć drugih nadzornih tijela sukladno potpisanim sporazumima o razumijevanju.

(2) Porezna uprava nadzire provedbu ovoga Zakona kod obveznika iz članka 4. stavak 2. točka 13. ovoga Zakona. U provođenju inspekcijskog nadzora iz svog djelokruga Porezna uprava također provjerava poštuju li domaće pravne i fizičke osobe propisano ograničenje gotovinskih plaćanja u skladu s člankom 39. ovoga Zakona.

(3) Hrvatska narodna banka nadzire provedbu ovoga Zakona kod obveznika iz članka 4. stavak 2. točke 1., 2., 3., 4. i 11. ovoga Zakona.

(4) Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga nadzire provedbu ovoga Zakona kod obveznika iz članka 4. stavak 2. točke 7., 8., 9. i 10. ovoga Zakona.

(5) Nadzorna tijela iz članka 83. stavak 1. ovoga Zakona moraju međusobno razmjenjivati podatke i informacije potrebne u postupku nadzora te se međusobno obavještavati o utvrđenim nepravilnostima, ako su ti nalazi važni za rad drugog nadzornoga tijela.

Odjeljak 3.

DOSTAVLJANJE PODATAKA UREDU O OBAVLJENOM NADZORU

Dostavljanje podataka o utvrđenim nepravilnostima i poduzetim mjerama

Članak 86.

(1) Nadzorna tijela iz članka 83. stavak 1. točke b) do e) ovoga Zakona moraju o poduzetim mjerama, utvrđenim nepravilnostima i drugim značajnim informacijama koje se utvrđuju zapisnikom ili drugim aktom nadzornog tijela, bez odgode, a najkasnije u roku 15 dana, o tome pisano obavijestiti Ured.

(2) Nadzorno tijelo iz stavka 1. ovoga članka koje je ustanovilo prekršaj obavještuje o rezultatima svoga nadzora i ostala nadzorna tijela ako su oni značajni za njihov rad, sukladno potpisanim sporazumima o razumijevanju.

Obavješćivanje Ureda od strane nadzornih tijela o sumnji na pranje novca ili financiranje terorizma

Članak 87.

(1) Nadzorna tijela iz članka 83. stavak 1. točka b) do e) ovoga Zakona obvezna su, bez odgode pismeno izvijestiti Ured o informacijama koje upućuju na povezanost neke osobe ili transakcije s pranjem novca ili financiranjem terorizma, bez obzira na to jesu li do njih došli tijekom obavljanja nadzora po ovom Zakonu ili tijekom obavljanja poslova iz svoga djelokruga.

(2) Kada tijela nadležna za nadzor nad djelovanjem neprofitnih organizacija, osim nadzornih tijela iz članka 83. ovoga Zakona, tijekom obavljanja nadzora iz svoje nadležnosti utvrde razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma u vezi s djelovanjem neprofitne organizacije, njenih članova ili s njima povezanih osoba, obvezna su bez odlaganja o tome pismeno obavijestiti Ured.

(3) U slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka Ured će, ako procijeni da postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, započeti prikupljanje i analiziranje podataka, informacija i dokumentacije u skladu sa svojim zadaćama i nadležnostima.

Izdavanje preporuka i smjernica

Članak 88.

Da bi obveznici iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona mogli jedinstveno primjenjivati odredbe ovoga Zakona i na temelju njega donesenih propisa, nadzorna tijela iz članka 83. stavak 1. ovoga Zakona, samostalno ili u suradnji s drugim nadzornim tijelima, izdat će preporuke ili smjernice vezane za provođenje pojedinih odredaba ovoga Zakona i na temelju njega donesenih propisa.

Nadležnost za vođenje prekršajnog postupka

Članak 89.

(1) Financijski inspektorat Republike Hrvatske odlučuje u prvom stupnju o prekršajima propisanim ovim Zakonom.

(2) Protiv rješenja Financijskog inspektorata Republike Hrvatske može se podnijeti žalba Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske.

(3) Financijski inspektorat mora dostaviti Uredu jedan primjerak rješenja donesenog u prvom i drugom stupnju u prekršajnom postupku.

GLAVA VII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 90.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 700.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne izradi analizu rizika, odnosno ne odredi procjenu rizika pojedine skupine ili vrste stranke, poslovnog odnosa, proizvoda ili transakcije ili ako analizu i procjenu rizika ne uskladi sa smjernicama koje donese nadležno nadzorno tijelo (članak 7. stavak 2., 3. i 5.),
2. ako ne primijeni mjere dubinske analize stranke u slučajevima propisanim ovim Zakonom (članak 9. stavak 1. i članak 14. stavak 4.),
3. ako sa strankom uspostavi poslovni odnos, a prije toga ne provede dubinsku analizu stranke (članak 10. stavak 1.),
4. ako izvrši transakciju u vrijednosti od 105.000,00 kuna ili većoj, odnosno ako izvrši međusobno povezane transakcije koje ukupno dosežu vrijednost od 105.000,00 kuna, a prije toga ne provede propisane mjere (članak 11.),
5. ako ne utvrdi ili ne provjeri identitet stranke prilikom ulaska u kasino ili u trenutku obavljanja transakcije na blagajni ili prilikom prijave stranke za sudjelovanje u sustavu priređivanja igara na sreću kod priređivača koji igre na sreću priređuju na internetu ili drugim telekomunikacijskim sredstvima, odnosno ako ne pribavi propisane podatke o stranci ili ih ne pribavi na propisani način (članak 12.),
6. ako kod prijenosa ili doznake novca na propisani način ne prikupi ili ne uključi u obrazac ili poruku, koja prati elektronički transfer, točne i valjane podatke o pošiljatelju odnosno nalogodavcu, ili ako podaci o njima ne prate transfer cijelo vrijeme tijekom prolaza kroz lanac plaćanja (članak 15. stavci 1. i 2.),
7. ako kao posrednik ili primatelj transfera ne provede pojačani nadzor sumnjivih aktivnosti prijenosa sredstava koji ne sadrže potpune podatke o pošiljatelju, te ako o nedostatku potpunih podataka o pošiljatelju ne obavijesti Ured (članak 15. stavci 4. i 5.),
8. ako ne utvrdi ili ne provjeri identitet stranke, odnosno identitet zakonskoga zastupnika, opunomoćenika ili stvarnog vlasnika stranke, te ako ne pribavi dokumentaciju propisanu za utvrđivanje i provjeru identiteta ili punomoć u slučaju kad stranka obavlja transakcije preko opunomoćenika (članak 17., 18., 19., 20., 21. i 24.),
9. ako ne utvrdi ili ne provjeri identitet stranke prilikom pristupa stranke sefu, odnosno ako ne pribavi propisane podatke o stranci ili ih ne pribavi na propisani način (članak 22.),
10. ako u okviru dubinske analize ne pribavi podatke o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa ili transakcije te druge podatke koji se sukladno ovom Zakonu moraju prikupiti (članak 25.),
11. ako uspostavi poslovni odnos sa strankom u slučaju kad je dubinsku analizu stranke izvršila treća osoba suprotno ovom Zakonu i pravilniku koji donese ministar financija (članak 28.),
12. ako pri uspostavljanju korespondentnog odnosa s bankom ili drugom kreditnom institucijom, koja ima sjedište u trećoj državi, ne provede propisane mjere i dodatno ne pribavi podatke, informacije i dokumentaciju ili

- ih ne pribavi na propisani način (članak 31. stavci 1. i 3.),
13. ako sklopi ili produži korespondentni odnos sa bankom ili drugom kreditnom institucijom koja ima sjedište u trećoj državi, suprotno odredbama ovoga Zakona (članak 31. stavak 4.),
  14. ako pri sklapanju poslovnog odnosa ili obavljanju transakcije za stranku koja je strana politički izložena osoba ne pribavi podatke o izvoru sredstava i imovine koji jesu ili će biti predmet poslovnog odnosa odnosno transakcije, ili ih ne pribavi na propisani način (članak 32. stavak 7. točka 1.),
  15. ako u okviru pojačane dubinske analize stranke koja pri utvrđivanju i provjeri identiteta nije nazočna, pored mjera iz članka 8. stavak 1. ne primijeni jednu ili više dodatnih mjera (članak 33. stavci 1. i 2.),
  16. ako izvrši pojednostavljenu dubinsku analizu stranke u uvjetima kad je obvezna obaviti pojačanu dubinsku analizu jer sklapa korespondentni odnos s bankom ili drugom kreditnom institucijom sa sjedištem u trećoj državi (članak 31. stavak 1. i članak 35. stavak 2.),
  17. ako u okviru pojednostavljene dubinske analize stranke ne pribavi propisane podatke o stranci ili ih ne pribavi na propisani način (članak 36.),
  18. ako strankama otvara, izdaje ili za njih vodi anonimne račune, štedne knjižice na šifru ili na donositelja, odnosno račune ili štedne knjižice koji glase na ime, ali nemaju druge osobne podatke ili račune koji glase na lažna imena odnosno druge anonimne proizvode, (članak 37.),
  19. ako sklapa ili produžava korespondentne odnose s bankom koja posluje ili bi mogla poslovati kao fiktivna banka ili s kreditnom institucijom za koju je poznato da s fiktivnim bankama sklapa ugovore o otvaranju i vođenju računa (članak 38.),
  20. ako od stranke ili treće osobe primi naplatu u gotovini u iznosu koji prelazi 105.000,00 kuna odnosno u poslovima s nerezidentima u vrijednosti koja prelazi 15.000,00 EURA odnosno ako primi plaćanje u više međusobno povezanih gotovinskih transakcija koje ukupno prelaze iznos od 105.000,00 kuna odnosno koje prelaze vrijednost od 15.000,00 EUR (članak 39. stavci 1. i 2.),
  21. ako ne odgodi provođenje transakcije za koju zna ili za koju sumnja da je povezana s pranjem novca odnosno financiranjem terorizama, ako o takvoj transakciji ne obavijesti Ured prije izvršenja transakcije, te ako u obavijesti ne navede razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, rok u kojem se transakcija treba izvršiti i druge propisane podatke, ili Ured ne obavijesti o stranci s kojom je prekinula poslovni odnos ili odbila izvršiti transakciju koju je odbila izvršiti stoga što nije mogla provesti propisane mjere (članak 42. i članak 13. stavak 2.),
  22. ako Uredu u propisanom roku ne dostavi zatražene podatke, informacije i dokumentaciju o transakciji ili osobi za koju postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, ili ako ovlaštenoj osobi Ureda, na njezin zahtjev, ne omogući izravan pregled dokumentacije u svojim poslovnim prostorijama (članak 59. stavci 2., 3., 4., 5., 6., 7. i 9.),
  23. ako ne primijeni nalog Ureda za privremeno zaustavljanje transakcije ili ne primijeni upute o načinu postupanja s osobama na koje se odnosi privremeno zaustavljanje transakcije (članak 60. i članak 71. stavak 1.),
  24. ako ne primijeni nalog Ureda za kontinuirano praćenje financijskog poslovanja određene stranke (članak 62. stavci 1., 2. i 3.),
  25. ako anonimne račune, štedne knjižice na šifru ili na donositelja, kao i sve

druge anonimne proizvode koji omogućuju prikrivanje identiteta stranke otvorene prije stupanja na snagu ovoga Zakona ne zatvori u propisanom roku (članak 103.).

(2) Novčanom kaznom od 6.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka član uprave ili druga odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom od 35.000,00 do 450.000,00 kuna kaznit se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

Članak 91.

(1) Novčanom kaznom od 40.000,00 do 600.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne osigura provođenje mjera otkrivanja i sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, određenih ovim Zakonom, u svojim poslovnim jedinicama i društvima u kojima ima većinski udio i većinsko pravo u odlučivanju, a koja imaju sjedište u trećoj državi (članak 5. stavak 1.),
2. ako ne provede sve propisane mjere dubinske analize stranke ili ih ne provede u skladu s postupkom određenim u svom internom aktu, te ako postupke provođenja mjera ne definira svojim internim aktom (članak 8. stavak 1. i 2.),
3. ako prije uspostavljanja poslovnog odnosa ili izvršenja transakcije, u slučaju kad postoji sumnja u istinitost podataka ili vjerodostojnost isprava na temelju kojih se utvrđuje identitet stranke, zakonskoga zastupnika ili opunomoćenika, ne pribavi pismenu izjavu stranke, zakonskoga zastupnika stranke ili opunomoćenika (članak 17. stavak 5., članak 18. stavak 5., članak 19. stavak 2., članak 20. stavak 5. i članak 21. stavak 4.),
4. ako u praćenju poslovnih aktivnosti stranke ne primjenjuje propisane mjere (članak 26. stavak 2.),
5. ako ne izvrši ponovnu godišnju dubinsku analizu strane pravne osobe, odnosno ako ne pribavi propisane podatke i isprave ili ih ne pribavi na propisani način (članak 27. stavci 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7.),
6. ako izvrši transakciju za stranu pravnu osobu za koju nije izvršila ponovnu godišnju dubinsku analizu stranke (članak 27. stavak 8.),
7. ako dubinsku analizu stranke povjeri trećoj osobi za koju nije provjerila ispunjava li sve uvjete propisane ovim Zakonom (članak 28. stavak 2.),
8. ako kao odgovarajuću prihvati dubinsku analizu izvršenu preko treće osobe koja je mjeru utvrđivanja i provjere identiteta stranke provela bez nazočnosti stranke (članak 28. stavak 3.),
9. ako dubinsku analizu stranke povjeri trećoj osobi koja ne ispunjava uvjete propisane pravilnikom koji donese ministar financija (članak 28. stavak 6.),
10. ako u svom internom aktu ne odredi postupak utvrđivanja stranih politički izloženih osoba (članak 32. stavak 2.),
11. ako nakon sklapanja poslovnog odnosa sa strankom koja je strana politički izložena osoba ne prati s posebnom pažnjom transakcije i ostale poslovne aktivnosti koje kod nje obavlja ta osoba (članak 32. stavak 7. točka 3.);
12. ako uspostavi poslovni odnos sa strankom koja pri utvrđivanju identiteta nije

- osobno nazočna, a da ne usvoji mjeru kojom osigurava da se prije izvršenja daljnjih transakcija stranke prvo plaćanje provede preko računa koji stranka ima otvoren u kreditnoj instituciji (članak 33. stavak 3.),
13. ako ne uspostavi politike i procedure za praćenje rizika pranja novca ili financiranja terorizma, a koji bi mogao proizaći iz novih tehnologija koje omogućuju anonimnost, ili ako ne poduzme mjere za sprječavanje upotrebe novih tehnologija u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma (članak 34. stavak 1.);
  14. ako nema politike i procedure za rizik koji prati poslovni odnos ili transakcije sa strankama koje nisu fizički nazočne, ili ako ih ne primjenjuje pri uspostavi poslovnog odnosa sa strankom i tijekom provođenja mjera dubinske analize stranke (članak 34. stavak 2.);
  15. ako Uredu u propisanom roku ne dostavi podatke o transakciji koja se izvršava u gotovini čija je vrijednost 200.000,00 kuna ili veća (članak 40. stavak 1., 2. i 3.),
  16. ako ne imenuje ovlaštenu osobu i jednog ili više zamjenika ovlaštene osobe za obavljanje poslova otkrivanja i sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, određenih ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona (članak 44.),
  17. ako ovlaštenoj osobi ne osigura odgovarajuće ovlasti i uvjete za obavljanje njezinih poslova i zadataka (članak 47.),
  18. ako ne sastavi listu indikatora za prepoznavanje stranaka i transakcija za koje postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, odnosno ako je ne sastavi na propisani način ili u propisanom roku (članak 41. i članak 101. stavak 2.),
  19. ako ne donese interni akt kojim se određuju mjere, radnje i postupanja radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma, ako u internom aktu propusti odrediti odgovornost ovlaštenih osoba i drugih zaposlenika zaduženih za provedbu ovoga Zakona, te ako Uredu na njegov zahtjev ne dostavi primjerak internog akta (članak 48.),
  20. ako podatke i dokumentaciju ne čuva deset godina nakon izvršene transakcije, odnosno prestanka poslovnog odnosa, ulaska stranke u kasino ili pristupa sefu (članak 78. stavak 1.),
  21. ako u propisanom roku ne izvrši provjeru i dubinsku analizu svih postojećih stranaka kod kojih na osnovi odredaba članka 7. ovoga Zakona utvrdi da postoji ili bi mogao postojati visok rizik za pranje novca ili financiranje terorizma (članak 102.),
  22. ako korespondentne odnose koji nisu u suglasnosti s odredbama ovoga Zakona ne raskine u propisanom roku (članak 104.).

(2) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka član uprave ili druga odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom od 15.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

Članak 92.

(1) Novčanom kaznom od 25.000,00 do 400.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne obavijesti Ured o činjenici da zakonski propisi treće države u kojoj ima poslovne jedinice ili društva u kojima ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju ne dopuštaju provođenje mjera otkrivanja i sprječavanja pranja novca u opsegu propisanom ovim Zakonom, odnosno ako ne donese odgovarajuće mjere za otklanjanje rizika od pranja novca ili financiranje terorizma (članak 5. stavak 2.),
2. ako svoje poslovne jedinice i društva u kojima ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju, a koja imaju sjedište u trećoj državi ne upozna s internim postupcima koji se odnose na otkrivanje i sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma (članak 5. stavak 3.),
3. ako pri provjeri identiteta pravne osobe prethodno ne provjeri prirodu registra u koji je stranka upisana (članak 18. stavak 6.),
4. ako ne osigura prilagođenost mjera praćenja poslovnih aktivnosti stranke riziku pranja novca ili financiranja terorizma kojemu je izložena kod obavljanja pojedinog posla, odnosno u poslovanju s pojedinom strankom (članak 26. stavak 3.),
5. ako pri utvrđivanju razloga za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma ne koristi listu indikatora (članak 41. stavak 3.),
6. ako Uredu u propisanom roku ne dostavi podatke o imenovanju ovlaštene osobe i zamjenika ovlaštene osobe, te podatke o svakoj promjeni tih podataka (članak 44. stavak 2.),
7. ako ne osigura da posao ovlaštene osobe i njezina zamjenika obavlja osoba koja ispunjava propisane uvjete (članak 45. stavak 1.),
8. ako ne osigura redovito stručno osposobljavanje i izobrazbu svih zaposlenika koji obavljaju poslove sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma sukladno ovom Zakonu (članak 49. stavak 1.),
9. ako ne pripremi godišnji program stručnog osposobljavanja i izobrazbe na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma u propisanom roku (članak 49. stavak 3.),
10. ako ne osigura redovitu internu reviziju izvršavanja poslova nad obavljanjem zadaća otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma prema ovom Zakonu (članak 50.),
11. ako ne čuva podatke i pripadajuću dokumentaciju o ovlaštenoj osobi i zamjeniku ovlaštene osobe, stručnom osposobljavanju zaposlenika i provođenju interne kontrole u propisanom roku (članak 78. stavak 2.),
12. ako ne vodi evidencije o strankama, poslovnim odnosima i transakcijama, te o dostavljenim podacima i uvidima nadzornih tijela u podatke, informacije i dokumentaciju ili ako je evidencija koju vodi netočna ili nepotpuna (članak 81. stavci 1., 3. i 6.).

(2) Novčanom kaznom od 1.500,00 do 8.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka član uprave ili druga odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom od 8.000,00 do 80.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

Članak 93.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj kreditna i financijska institucija ako u svom računalnom sustavu ne osigura programska rješenja koja joj omogućuju da pravodobno i u cijelosti odgovore na zahtjeve Ureda (članak 6. stavak 2. točka 9.).

(2) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka član uprave ili druga odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 94.

(1) Novčanom kaznom od 40.000,00 do 400.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je umjesto obveznika provela dubinsku analizu stranke, ako Uredu ne prijavi transakcije za koje postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma ili ako ne poštuje obvezu čuvanja podataka i dokumentacije propisanu ovim Zakonom (članak 28. stavak 4.).

(2) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka član uprave ili druga odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 95.

(1) Novčanom kaznom od 1.500,00 do 8.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba koja u ime obveznika sklopi korespondentni odnos s bankom ili sličnom kreditnom institucijom sa sjedištem u trećoj državi bez pribavljene pismene suglasnosti nadređene osobe (članak 31. stavak 2.).

(2) Novčanom kaznom od 1.500,00 do 8.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba koja u ime obveznika uspostavi poslovni odnos sa strankom koja je politički izložena osoba bez pribavljene pismene suglasnosti nadređene osobe (članak 32. stavak 7. točka 2.).

(3) Novčanom kaznom od 15.000,00 do 80.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka banka ili druga pravna osoba u čije je ime odgovorna osoba sklopila ugovor ili uspostavila drugi poslovni odnos.

Članak 96.

(1) Novčanom kaznom od 60.000,00 do 400.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj revizorsko društvo i samostalni revizor ako izvrši pojednostavljenu dubinsku analizu stranke unatoč tome što u vezi sa strankom ili okolnostima revizije postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma (članak 53. stavak 8.).

(2) Novčanom kaznom od 6.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka član uprave ili druga odgovorna osoba u revizorskom društvu ili društvu koje pruža računovodstvene usluge ili usluge poreznog savjetovanja.

Članak 97.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odvjetnik, odvjetničko društvo, javni bilježnik, revizorsko društvo, samostalni revizor, kao i pravna i fizička osoba koja pruža računovodstvene usluge ili usluge poreznog savjetovanja:

1. ako u okviru dubinske analize stranke ne pribavi sve propisane podatke, odnosno ako ne pribavi podatke o namjeni i planiranoj prirodi poslovnog odnosa ili transakcije, podatke o izvoru novca ili druge propisane podatke (članak 53. stavci 1., 2. i 3.),
2. ako ne utvrdi identitet stranke odnosno njezina zakonskog zastupnika, opunomoćenika ili stvarnog vlasnika ili ako podatke o identitetu ovih osoba ne prikupi na propisani način (članak 53. stavak 4.),
3. ako u propisanom roku ili na propisani način ne obavijesti Ured da u vezi s nekom transakcijom, namjeravanom transakcijom ili strankom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma (članak 54. stavci 1. i 3.),
4. ako u propisanom roku ne obavijesti Ured o stranci koja je tražila savjet za pranje novca ili financiranje terorizma (članak 54. stavak 2.),
5. ako ne obavijesti Ured o gotovinskoj transakciji u uvjetima kad u vezi s transakcijom ili strankom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma (članak 55. stavak 3.),
6. ako na zahtjev Ureda u propisanom roku ne dostavi tražene podatke, informacije i dokumentaciju u vezi s transakcijom ili osobom za koje je Ured procijenio da postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma (članak 59. stavci 2., 5., 6. i 7.),
7. ako podatke dobivene na osnovi članka 53. ovoga Zakona i pripadajuću dokumentaciju ne čuva deset godina nakon provedene dubinske analize stranke (članak 78. stavak 3).

(2) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odvjetnik, odvjetničko društvo, javni bilježnik, revizorsko društvo, samostalni revizor, kao i pravna i fizička osoba koja pruža računovodstvene usluge ili usluge poreznog savjetovanja:

1. ako ne utvrdi stvarnog vlasnika stranke koja je pravna osoba ili sličan subjekt stranog prava, odnosno ako ne pribavi propisane podatke ili ih ne pribavi na propisani način (članak 53. stavci 5., 6. i 7.),
2. ako ne sastavi listu indikatora za prepoznavanje stranaka i transakcija za koje postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, ili ako listu indikatora ne sastavi na propisani način odnosno u propisanom roku (članak 41. i članak 101. stavak 2.),
3. ako u propisanom roku i na propisani način ne dostavi Uredu podatke,

informacije i dokumentaciju vezanu za obavljanje njegovih zadaća sukladno ovom Zakonu ili druge podatke koji su Uredu potrebni za obavljanje nadzora (članak 59. stavci 3., 4., 5., 6. i 7).

(3) Novčanom kaznom od 25.000,00 do 180.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odvjetnik, odvjetničko društvo, javni bilježnik, revizorsko društvo, samostalni revizor, kao i pravna i fizička osoba koja pruža računovodstvene usluge ili usluge poreznog savjetovanja:

1. ako ne omogući redovito stručno osposobljavanje i izobrazbu zaposlenika koji obavljaju poslove sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma sukladno ovom Zakonu (članak 49. stavak 1.),
2. ako u propisanom roku ne pripremi godišnji program stručnog osposobljavanja i izobrazbe na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma (članak 49. stavak 3.),
3. ako Uredu ne priopći u pisanom obliku razloge za nepostupanje po zahtjevu za dostavu podataka, informacija i dokumentacije o transakciji ili stranci u vezi s kojom postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma, ili to ne učini u propisanom roku (članak 55 stavak 2.),
4. ako pri utvrđivanju razloga za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma i drugih okolnosti s tim u vezi ne koristi listu indikatora (članak 41. stavak 3.),
5. ako ne čuva podatke i pripadajuću dokumentaciju o stručnom osposobljavanju četiri godine nakon izvršenog osposobljavanja (članak 78. stavak 4.);
6. ako ne vodi evidenciju o strankama, poslovnim odnosima i transakcijama te o dostavljenim podacima i uvidima nadzornih tijela u podatke, informacije i dokumentaciju, odnosno ako je evidencija koju vodi netočna ili nepotpuna (članak 81. stavci 2. i 3.),

(4) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavaka 1., 2 i 3. ovoga članka član uprave ili druga odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 98.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u državnom tijelu ili jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave ako u propisanom roku i na propisani način ne dostavi Uredu zatražene podatke, informacije i dokumentaciju koji su Uredu potrebni za obavljanje nadzora (članak 63. stavak 3.).

Članak 99.

(1) Kada je posebnim zakonom predviđeno izdavanje odobrenja za obavljanje određenih poslova, nadležno tijelo može oduzeti odobrenje za obavljanje tih poslova pravnoj ili fizičkoj osobi koja počini prekršaj iz ovoga Zakona.

(2) Nadzorna mjera iz stavka 1. ovoga članka može biti primijenjena u trajanju od tri mjeseca do jedne godine.

Članak 100.

- (1) Prekršajni postupak za prekršaje predviđene ovim Zakonom ne može se pokrenuti kad proteknu tri godine od dana počinjenja prekršaja.
- (2) Zastara nastupa u svakom slučaju kad od dana počinjenja prekršaja protekne šest godina.

GLAVA VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Podzakonski propisi i lista indikatora

Članak 101.

- (1) Ministar financija donijet će pravilnike na temelju ovoga Zakona najkasnije do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Obveznici iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona moraju sastaviti listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija i stranaka u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma najkasnije u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (3) Lista indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija i stranaka u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma koju su obveznici iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona primjenjivali na temelju Zakona o sprječavanju pranja novca (Narodne novine, broj 69/97, 106/97, 67/01, 114/01, 117/03 i 142/03) i Pravilnika o provedbi Zakona o sprječavanju pranja novca (Narodne novine, broj 189/03) i dalje ostaje na snazi do donošenja liste iz stavka 2. ovoga članka.

Dubinska analiza postojećih stranaka

Članak 102.

Obveznici iz članka 4. stavak 2. ovoga Zakona dužni su u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti dubinsku analizu svih postojećih stranaka kod kojih na temelju članka 7. ovoga Zakona utvrde da postoji ili bi mogao postojati veliki rizik od pranja novca ili financiranja terorizma.

Usklađivanje kod anonimnih proizvoda

Članak 103.

Obveznici su dužni sve anonimne račune, štedne knjižice na šifru ili na donositelja, kao i druge anonimne proizvode, uključujući račune koji glase na

lažna imena, koji posredno ili neposredno omogućuju prikrivanje identiteta stranke zatvoriti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Usklađivanje obveznika

Članak 104.

Obveznici moraju uskladiti svoje poslovanje s odredbom članka 38. ovoga Zakona u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Odredbe koje se primjenjuju od dana prijama Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije

Članak 105.

Od dana prijama Republike Hrvatske u članstvo Europske unije, u članku 74., Prijenos gotovine preko državne granice, riječi «državne granice» mijenjaju se u riječi «granice Europske unije».

Učinci stupanja Zakona na snagu

Članak 106.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o sprječavanju pranja novca (Narodne novine, broj 69/97, 106/97, 67/01, 114/01, 117/03 i 142/03).

(2) Pravilnik o provedbi Zakona o sprječavanju pranja novca (Narodne novine, broj 189/03) ostaje u primjeni do donošenja novih podzakonskih propisa, i to u dijelu u kojem nije u suprotnosti s ovim Zakonom.

Stupanje na snagu

Članak 107.

(1) Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu s danom 1. siječnja 2009. godine.

OBRAZLOŽENJE

Nacrt Prijedloga zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) u usporedbi s važećim Zakonom o sprječavanju pranja novca (Narodne novine broj 69/97, 106/97, 67/01, 114/01, 117/03 i 142/03; u daljnjem tekstu: važeći Zakon) na sustavniji i detaljniji način uređuje područje preventivnog zakonodavstva za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, a sukladno Direktivi Europskog parlamenta i Vijeća 2005/60/EZ od 26. listopada 2005. godine o sprječavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma (u daljnjem tekstu: Direktiva 2005/60/EZ).

U odnosu na važeći Zakon koji sadrži 6 poglavlja, Prijedlog zakona sadrži 8 glava, a svaka glava sadržajno predstavlja tematski zaokruženu cjelinu (pojedine glave podijeljene su u odjeljke, a odjeljci u pododjeljke):

- Glava I. – Opće odredbe,
- Glava II. – Mjere koje poduzimaju obveznici radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma,
- Glava III. – Zadaće odvjetnika, odvjetničkih društava i javnih bilježnika, te revizorskih društava i samostalnih revizora, pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja,
- Glava IV. – Zadaće i nadležnosti Ureda za sprječavanje pranja novca,
- Glava V. – Zaštita i čuvanje podataka,
- Glava VI. – Nadzor nad obveznicima,
- Glava VII. – Prekršajne odredbe,
- Glava VIII. – Prijelazne i završne odredbe.

U nastavku slijedi obrazloženje svake glave.

GLAVA I. – OPĆE ODREDBE

Prva glava Prijedloga zakona sadrži 5. članaka kojima se uređuje predmet Zakona, temeljni pojmovi i značenje drugih pojmova koji se koriste u Prijedlogu zakona, definira obveznike provedbe mjera, te utvrđuje obvezu provođenja mjera sprječavanja pranja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma u poslovnim jedinicama i društvima kćerima u većinskom vlasništvu u trećim državama.

Članak 1.

Članak 1. određuje predmet Prijedloga zakona, te naglašava da se sve odredbe Zakona koje se odnose na sprječavanje pranja novca, na odgovarajući način se odnose i na sprječavanje financiranje terorizma.

Članak 2.

Članak 2. definira temeljne pojmove Prijedloga zakona – pranje novca i financiranje terorizma.

Definicija pojma pranja novca usklađena je s odredbama članka 6. Konvencije Vijeća Europe broj 141 o pranju, otkrivanju, zabrani i zapljeni imovinske koristi stečene kaznenim djelom, s odredbama članka 1. stavak 2. Direktive 2005/60/EZ, kao i s odredbama članka 279. Kaznenog zakona. Definicija pranja novca usklađena je i s odredbama nove Konvencije Vijeća Europe broj 198 o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog kaznenim djelom i o financiranju terorizma koja je sastavljena u Varšavi u svibnju 2005. godine, a koja Konvencija je potpisana 29.04.2008.g od strane Republike Hrvatske, a postupak ratifikacije je u tijeku.

Definicija pojma financiranja terorizma usklađena je s definicijom međunarodne organizacije – Financial Action Task Force odnosno tzv. Skupine zemalja za financijsku akciju protiv pranja novca (u daljnjem tekstu: FATF), s definicijom iz Međunarodne konvencije o sprječavanju financiranja terorizma (navedena konvencija je potvrđena Zakonom o potvrđivanju, Narodne novine broj 16/2003), te naprijed spomenutom Konvencijom Vijeća Europe broj 198, s odredbama članka 2. stavak 4. Direktive 2005/60/EZ i odredbama članka 187a. Kaznenog zakona Republike Hrvatske.

Članak 3.

Važeći Zakon definira određene pojmove u okviru pojedinih članaka, pri čemu neki pojmovi nisu određeni na zadovoljavajući način i u dovoljnoj mjeri, te je stoga u praksi dolazilo do određenih poteškoća kod primjene pojedinih pojmova. Stoga Prijedlog zakona pojedine pojmove koji se koriste u Zakonu definira u ovom članku koji uključuje i neke nove definicije određenih pojmova u cilju usklađivanja hrvatskog preventivnog zakonodavstva s Direktivom 2005/60/EZ (kao npr. pojam fiktivne banke, korespondentnog odnosa, poslovnog odnosa, stvarnog vlasnika, politički izložene osobe i druge).

Članak 4.

Ovim člankom definirani su obveznici provedbe mjera sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma koji se u najvećem dijelu nisu mijenjali u odnosu na važeći Zakon. Određene promjene, a u cilju usklađivanja s Direktivom 2005/60/EZ, izvršene su u slijedećem:

- Na temelju izmjena i dopuna određenih zakona iz područja bankarskog i financijskog poslovanja, u obveznike su uvrštene štedne banke i kreditne unije (umjesto dosadašnjih štedno kreditnih zadruga), te društva za izdavanje elektroničnog novca.
- Izričito je bilo potrebno definirati da su mjere za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma dužne kao obveznici provoditi također i strani poslovni subjekti koji obavljaju svoju djelatnost u Republici Hrvatskoj neposredno ili preko svoje podružnice.

- U skladu s mogućnošću razvoja internetskih igara bilo je potrebno među obveznike posebno uvrstiti odnosno predvidjeti pravne i fizičke osobe koje će obavljati poslove u vezi s djelatnošću organiziranja igara na sreću preko interneta ili drugih telekomunikacijskih sredstava, a koje igre će biti regulirane novim Zakonom o igrama na sreću.
- Izričito su definirani kao obveznici fizičke i pravne osobe koje obavljaju tzv. profesionalne djelatnosti – odvjetnik, odvjetničko društvo, javni bilježnik, revizorsko društvo, samostalni revizor, pravne i fizičke osobe koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja (u daljnjem tekstu: profesije). Iako su navedene profesije dužne obavješćivati Ured o sumnjivim transakcijama i prema odredbama važećeg Zakona, u važećem Zakonu nisu izričito definirane kao obveznici provođenja mjera i radnji (odredbe članka 2. važećeg Zakona), što je ujedno i razlog njihovog izričitog definiranja kao obveznika u Prijedlogu zakona.
- U skladu s obvezom iz Direktive 2005/60/EZ, Prijedlog zakona u obveznike dodatno uključuje i pravne i fizičke osobe koje obavljaju poduzetničke ili fiducijarne poslove, društva koja obavljaju određene usluge platnog prometa, uključujući prijenos novca (npr. Financijska agencija, Western Union) ukoliko ih obavljaju subjekti koji ne ulaze u krug obveznika prema drugim odredbama Prijedloga zakona te pravne i fizičke osobe koje obavljaju poslove zastupanja ili posredovanja u osiguranju kod sklapanja ugovora o životnom osiguranju.
- Među obveznike provođenja mjera na području otkrivanja i sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma nisu više uključene burze i Hrvatski fond za privatizaciju. U odnosu na djelatnost koju ti subjekti obavljaju u skladu sa zakonima koji ih uređuju, nije ih moguće neposredno uvrstiti među kreditne i financijske institucije iz članka 4. Prijedloga zakona. Zbog toga i zbog specifičnosti posla koji obavljaju su njihove zadaće i zadaće Središnje depozitarne agencije prema novom Prijedlogu zakona posebno uređene u članku 64. kojim je uređeno također i obavješćivanje Ureda od strane državnih tijela, sudova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima (obrazloženje uz članak 64.).
- Za razliku od važećeg Zakona, Financijska agencija u novom Prijedlog zakona nije izričito navedena kao obveznik, nego je obuhvaćena u okviru društava koja obavljaju određene usluge platnog prometa u članku 4. stavak 2. točka 5.
- Bez obzira na odredbe članka 2. stavak 3. točka e) Direktive 2005/60/EZ, u Prijedlog zakona u obveznike provedbe propisanih mjera nisu uvrštene pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost trgovine robom za koju se vrši plaćanje u gotovini u kunsjoj protuvrijednosti iznosa od 15.000,00 EUR ili višeg. Naime, određivanje pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost trgovine robom u gotovini u kunsjoj protuvrijednosti iznosa od 15.000,00 EUR i više kao samostalne obveznike za provedbu propisanih mjera izazvalo bi dodatno administrativno opterećenje za vrlo širok krug pravnih i fizičkih osoba, jer bi iste bile dužne provoditi u potpunosti propisane mjere na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma. Stoga je, uzimajući u obzir smislenost i učinkovitost provođenja preventivnih mjera, u prijedlogu Zakona (a što su učinile i druge europske države, primjerice Slovenija, Belgija, Makedonija, Italija) propisano ograničavanje poslovanja s gotovinom odnosno ograničavanje provođenja plaćanja u gotovini u kunsjoj protuvrijednosti iznosa od 15.000,00 EUR i višeg (obrazloženje uz članak 39.).

- Prijedlog zakona u stavku 4. predmetnog članka omogućuje ministru financija da podzakonskim aktom odnosno pravilnikom odredi uvjete pod kojima određene pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost samo povremeno ili u ograničenom opsegu, ili kod kojih postoji neznatan rizik za pranje novca ili financiranje terorizma nisu obveznici provođenja mjera. Navedena mogućnost je u skladu s odredbom članka 2. Direktive 2005/60/EZ. Svrha ove odredbe jest smanjiti administrativne prepreke poslovanja koje su posljedica provođenja mjera na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma, ali dakle isključivao za one obveznike koji obavljaju djelatnost koja je izložena rizicima pranja novca ili financiranje terorizma u ograničenom opsegu, te koji rizik je sa stajališta provođenja propisanih mjera borbe protiv pranja novca i financiranje terorizma zanemariv odnosno predstavlja minimalnu opasnost od zlouporabe obveznika za pranje novca ili financiranje terorizma, a zbog čega provođenje propisanih mjera u njihovom punom opsegu ne bi imalo smisla.

Članak 5.

Predmet članka jest obveza provođenja mjera sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma u poslovnim jedinicama i društvima kćerima u većinskom vlasništvu u trećim državama.

Navedeni članak u skladu s člankom 31. Direktive 2005/60/EZ predstavlja novu odredbu slijedom koje su obveznici dužni osigurati da se jednake mjere koje su predviđene ovim Prijedlogom zakona i međunarodnim standardima provode također i u njihovih poslovnim jedinicama i društvima kćerima koje su u njihovom većinskom vlasništvu u trećim državama, ukoliko je to, naravno, u skladu s propisima predmetne države. Ukoliko to nije moguće, predmetni članak određuje da je obveznik dužan tome obavijestiti Ured za sprječavanje pranja novca i donijeti odgovarajuće mjere za otklanjanje rizika od pranja novca ili financiranja terorizma.

U skladu s člankom 34. stavak 2. Direktive 2005/60/EZ predmetni članak Prijedloga zakona također propisuje da su obveznici dužni o svojim internim postupcima koji se odnose na sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma redovno upoznavati svoje poslovne jedinice i društva kćeri u većinskom vlasništvu u trećim državama.

GLAVA II. – MJERE KOJE PODUZIMAJU OBVEZNICI RADI SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TEORIRZMA

Druga glava sastoji se od 45 članaka raspoređeni u 7. odjeljaka, a neki od odjeljaka podijeljeni su u pododjeljke. Odjeljci reguliraju slijedeća područja: opće zadaće i obveze obveznika, procjenu rizika pranja novca i financiranja terorizma, dubinsku analiza stranke, dubinsku analiza stranke preko trećih osoba, posebne oblike dubinske analize, ograničenja prilikom poslovanja sa strankama, obavješćivanje Ureda o transakcijama, imenovanje ovlaštene osobe obveznika, obvezu obrazovanja obveznika i provođenje interne revizije kod obveznika.

Odjeljak 1. – Opće odredbe

Članak 6. i 7.

Odredbama članka 6. određene su opće zadaće i obveze obveznika u cilju sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma.

Odredbama članka 7. uvedeno je definiranje rizika pranja novca ili financiranja terorizma kao rizika da stranka, poslovni odnos, transakcija ili proizvod budu iskorišteni za pranje novca i financiranje terorizma, te analiza rizika stranke, poslovnog odnosa, proizvoda ili transakcije s obzirom na moguće zlouporabe financijskog odnosno sveukupnog gospodarskog sustava za pranje novca i financiranje terorizma.

Uvođenje procjene i analize rizika pranja novca ili financiranja terorizma, a koju procjenu i analizu su dužni izraditi obveznici, jedna je od ključnih novina ovog Prijedloga zakona u odnosu na važeći Zakon. Prijedlog zakona na taj način uvodi pristup utemeljen na analizi procjene rizika kojim pristupom obveznik ocjenjuje vlastitu izloženost rizicima pranja novca ili financiranja terorizma (tzv. risk based approach), u odnosu na važeći Zakon koji se zasniva na propisivanju točno određenih mjera i radnji koje su obveznici dužni poduzimati za sprječavanje pranja novca ili financiranja terorizma (tzv. rule-based approach). Cilj uvođenja pristupa koji se temelji na analizi procjene rizika jest da su mjere za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma proporcionalne identificiranom riziku, a čime se postiže da obveznik raspoložive resurse koristi na najefikasniji način.

Odjeljak 2. – Dubinska analiza stranke

Pododjeljak 1. – Opće odredbe

Članak 8. do 11.

Odredbama članka 8. uvedene su četiri mjere dubinske analize stranke koje su obveznici dužni primjenjivati, a koje mjere su određene člankom 8. Direktive 2005/60/EZ. Dakle, Prijedlogom zakona izričito su definirane, osim mjere utvrđivanja identiteta stranke i mjere utvrđivanja identiteta stvarnog vlasnika koje dvije mjere su i do sada bile ugrađene u važeći Zakon, još dvije mjere i to mjera prikupljanja podataka o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa ili transakcije, te mjera stalnog praćenja poslovnog odnosa koja pretpostavlja praćenje transakcija koje transakcije moraju odgovarati saznanjima o stranci odnosno vrsti posla kojim se stranka bavi, kao i po potrebi podatke o izvoru sredstava stranke, te vođenje brige da sve prikupljene informacije, podaci i dokumentacija budu ažurirani.

Navedeni članak 8. Prijedloga zakona, osim što je usklađen s Direktivom 2005/60/EZ, usklađen je i sa preporukom 5. FATF-a na način da je uveden novi pojam – dubinska analiza stranke (tzv. customer due dilligence), a koji pojam pretpostavlja pažljiv pregled poslovanja stranke. Navedeni pojam dubinske analize u Prijedlogu zakona zamjenjuje dosadašnji pojam identifikacije u važećem Zakonu. Naime, pojam identifikacije u važećem Zakonu podrazumijeva

uspoređivanje stranke sa svim prikupljenim podacima i provjeravanje podataka o strankama, dok prema Prijedlogu zakona identifikacija postaje samo jedna od mjera koje predstavljaju pažljiv pregled poslovanja stranke odnosno dubinsku analizu stranke.

Jedna od važnijih novina Prijedloga zakona odnosi se na uvođenje mjere redovitog praćenja poslovnih aktivnosti stranke od strane obveznika. Istovremeno, u stavku 2. istog članka 8. Prijedloga zakona uređeno je da su obveznici dužni postupke provođenja mjera dubinske analize stranke definirati u svom internom aktu.

Člankom 9. određeni su slučajevi u kojima se provode naprijed navedene mjere dubinske analize, te koji članak je usklađen s člankom 7. Direktive 2005/60/EZ. Navedenim člankom određeno je da se mjere sprovode prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa, pri izvršavanju transakcija u vrijednosti od 105.000,00 kune i više bilo da se transakcije provode kao jednokratne ili kao nekoliko transakcija koje su međusobno povezane, te kao tako međusobno povezane dosežu vrijednost od 105.000,00 kune i više, zatim, ako postoji sumnja u vjerodostojnost i istinitost prikupljenih podataka o stranci, te uvijek kada postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma bez obzira na iznos transakcije. U odnosu na važeći Zakon, propisani prag za identifikaciju se ne mijenja Prijedlogom zakona. Kod izvršavanja transakcije u vrijednosti od 105.000,00 kune i više, u slučaju kada istu transakciju kod obveznika obavlja stranka koja kod istog obveznika već ima uspostavljen poslovni odnosno, primjerice otvoren račun, dubinska analiza iste stranke je manje zahtjevna jer obveznik već raspolaže određenim podacima o istoj stranki. Međutim, kada istu transakciju obavlja stranka koja nema uspostavljen poslovni odnos kod istog obveznika, obveznik je dužan prikupiti sve potrebne podatke koji su propisani Prijedlogom zakona (odredbe članka 25. Prijedloga zakona).

Nadalje, člankom 10. određeno je da se mjere dubinske analize stranke provode prije uspostavljanja poslovnog odnosa, uz određena izuzeća propisana u stavku 2. i 3. istog članka. Navedena izuzeća odnose se na mogućnost provođenja mjera dubinske analize stranke i tijekom uspostavljanja poslovnog odnosa kako se ne bi prekinuo uobičajeni način uspostavljanja poslovnih odnosa, a pod uvjetom da postoji neznatan rizik pranja novca i financiranja terorizma, te na mogućnost da se kod sklapanja police životnog osiguranja provjera identiteta korisnika izvrši i nakon sklapanja ugovora o osiguranju pod određenim uvjetima.

Člankom 11. određeno da se navedene mjere provode i prije izvršenja transakcije. Članci 10. i 11. usklađeni su sa člankom 9. Direktive 2005/60/EZ.

Članak 12.

Člankom 12. posebno se regulira obveza primjene mjera dubinske analize stranke od strane priređivača lutrijskih igara, igara u kasinima, kladioničkih igara, igara na sreću na automatima te igara na sreću na internetu i drugim telekomunikacijskim sredstvima. Ovdje treba napomenuti da igre na sreću na internetu ili drugim telekomunikacijskim sredstvima nisu propisane postojećim Zakonom o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara, ali će biti propisane novim zakonom iz toga područja. Stoga Prijedlog zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja

terorizma predviđa i tu mogućnost s obzirom na mogući razvoj internetskih igara (isto je navedeno i kod obrazloženja članka 4. Prijedloga zakona).

Obveza primjene mjera dubinske analize stranke predmetnim člankom uređena je na način da Prijedlog zakona određuje da se mjera utvrđivanja i provjere identiteta stranke obavlja prikupljanjem propisanih podataka prilikom ulaska stranke u kasino. Identificiranje stranke odnosno osobe koja ulazi u kasino propisano je i matičnim zakonom odnosno Zakonom o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara. Također, mjera utvrđivanja i provjere identiteta stranke provodi se i prilikom provođenja transakcije u iznosu od 105.000,00 kune i više i to u trenutku obavljanja transakcije na blagajni kasina, iako je priređivač igara u kasinima dužan provesti mjere dubinske analize stranke uvijek kada u vezi sa strankom, proizvodom ili transakcijom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma i kod transakcija manjih od 105.000,00 kune u trenutku obavljanja transakcije na blagajni.

Članak 13.

Člankom 13. uređuje se odbijanje poslovnog odnosa i obavljanja transakcije. Navedenim člankom određeno je da obveznik koji ne može provesti mjere dubinske analize stranke ne smije niti uspostaviti poslovni odnos ili izvršiti transakciju odnosno mora prekinuti već uspostavljeni poslovni odnos, pri čemu je obveznik dužan obavijestiti Ured o odbijanju ili prekidu poslovnog odnosa i odbijanju izvršavanja transakcije i to sa svima do tada prikupljenim podacima o stranci ili transakciji. Odredbe predmetnog članka usklađene su s odredbama članka 9. stavak 5. Direktive 2005/60/EZ.

Navedenim člankom proširene su odredbe članka 7. važećeg Zakona o sprječavanju pranja novca kojim je propisano samo odbijanje obavljanja transakcije, ali ne i odbijanje uspostavljanja poslovnog odnosa.

Članak 14.

U skladu s člankom 11. stavak 5. Direktive 2005/60/EZ, predmetni članak 14. Prijedloga zakona određuje proizvode kod kojih je obvezniku dopušteno odustati od provođenja mjera dubinske analize stranke.

Predmetnim člankom dana je mogućnost osiguravajućim društvima kao obveznicima da dubinsku analizu stranke provode samo u slučaju kada pojedinačna rata premije životnog osiguranja ili više rata premije životnog osiguranja prelazi kunsku protuvrijednost iznosa od 1.000 EUR odnosno kada plaćanje jednokratne premije životnog osiguranja prelazi kunsku protuvrijednost iznosa od 2.500 EUR. Pored toga, dopušteno je odustati od provođenja mjera dubinske analize kod sklapanja poslova mirovinskog osiguranja u slučaju kada policu osiguranja nije moguće prenijeti na treću osobu ili je koristiti kao osiguranje za uzimanje kredita, te u slučaju sklapanja ugovora sa zatvorenim mirovinskim fondom ako poslodavac uplaćuje doprinose u dobrovoljni mirovinski fond u ime članova fonda.

Nadalje, predmetni članak dopušta odustajanje od provođenja mjera dubinske analize kod izdavanja elektroničkog novca ako jednokratni iznos uplate izvršene za izdavanje tog novca ne prelazi kunsku protuvrijednost iznosa od 150 EUR,

odnosno ako ukupni iznos izvršenih uplata u jednoj godini ne prelazi kunsku protuvrijednost iznosa od 2.500 EUR.

Međutim, bez obzira na naprijed navedene slučajeve, odustajanje od provođenja mjera dubinske analize nije dopušteno kada postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma.

Također, ministar financija pravilnikom može propisati da obveznik ne mora provesti mjere dubinske analize i kod drugih proizvoda kod kojih postoji neznatan rizik za pranje novca ili financiranje terorizma.

Članak 15.

Članak 15. uređuje elektronički prijenos novca i to u skladu sa posebnom preporukom o financiranju terorizma broj VII. FATF-a, te s odredbama Uredbe (EZ) 1781/2006 Europskog Parlamenta i Vijeća o podacima o uplatitelju koji prate transfer novčanih sredstava.

Navedenim člankom obvezuju se obveznici - kreditne i financijske institucije, te službe za prijenos i doznaku novca da kao pošiljatelji novca prikupe potrebne podatke o pošiljatelju odnosno nalogodavatelju novčanih sredstava, a koji podaci će biti propisani pravilnikom ministra financija. Navedeni obveznici dužni su provoditi mjere pojačane dubinske analize kod transakcija koje ne sadrže potpune podatke o pošiljatelju odnosno nalogodavatelju.

Također, navedeni obveznici mogu ograničiti ili prekinuti poslovni odnos sa kreditnim i financijskim institucijama koje ne prikupe potrebne podatke o pošiljatelju odnosno nalogodavatelju.

Odjeljak 3. – Provođenje mjera dubinske analize stranke

Članak 16.

Odredbama ovog članka Prijedlogom zakona su općenito propisani podaci koje je obveznik dužan prikupiti u cilju provođenja mjera dubinske analize, a u slučajevima koje propisuje Prijedlog zakona. Navedene podatke obveznik koristi i prilikom obavješćivanja Ureda o transakcijama, bilo gotovinskim bilo sumnjivim.

Pododjeljak 1. – Mjera utvrđivanja i provjere identiteta stranke

Članak 17. do 22.

Navedeni članci Prijedloga zakona propisuju koje podatke prikupljaju obveznici (pozivajući se na naprijed navedeni članak 16.) i na koji način ih prikupljaju u pojedinim slučajevima, a u cilju provođenja mjere utvrđivanja i provjere identiteta stranke. Prijedlog zakona predviđa slučaj utvrđivanja i provjere identiteta fizičke osobe, pravne osobe, zakonskog zastupnika pravne osobe, punomoćnika pravne ili fizičke osobe, te ostalih pravnih osoba i s njima izjednačenih subjekata. Svrha je takvog pristupa povećati razumljivost odredbi i na taj način omogućiti jednostavniju uporabu novog Zakona odnosno Prijedloga zakona.

Glede obavljanja identifikacije pravnih osoba, Prijedlogom zakona je određeno da obveznik može prikupiti propisane podatke također i neposrednim uvidom u sudski

ili drugi javni registar, što u postupak unosi određenu fleksibilnost. Ukoliko će obveznik iskoristiti mogućnost neposrednog uvida u neki drugi javni registar biti će dužan prethodno provjeriti vjerodostojnost i javnu prirodu registra čije će podatke upotrijebiti pri identifikaciji svoje stranke. Novost u prijedlogu Zakona je također i obveza obveznika u izvršavanju identifikacije strane pravne osobe koja obavlja djelatnost u Republici Hrvatskoj preko svoje podružnice, a u kojem slučaju je obveznik dužan izvršiti identifikaciju i strane pravne osobe i njene podružnice. Izmjena u odnosu na važeći postupak identifikacije zakonskih zastupnika, fizičkih osoba, obrtnika ili osobe koja se bavi drugom samostalnom djelatnošću gotovo i nema.

Nadalje, člankom 22. uređuju se posebni slučajevi identifikacije i to u slučaju ulaska u igračnicu odnosno kasino što je u skladu s člankom 10. stavak 1. i 2. Direktive 2005/60/EZ, te u slučaju pristupanja sefu. Identifikacija se obavlja prikupljanjem podataka propisanih člankom 16. Prijedloga zakona.

Pododjeljak 2. – Mjera utvrđivanja stvarnog vlasnika

Članak 23. i 24.

Mjera utvrđivanja stvarnog vlasnika određena je i u važećem Zakonu odnosno Pravilniku o provedbi važećeg Zakona. Međutim, Prijedlogom zakona odredbe o utvrđivanju stvarnog vlasnika su detaljnije, posebno glede definiranja stvarnog vlasnika i glede prikupljanja podataka o stvarnom vlasniku.

Člankom 23., pored definicije stvarnog vlasnika u članku 3. točka 24., određuje se tko se smatra stvarnim vlasnikom, pri čemu se u skladu s člankom 3. stavak 6. Direktive 2005/60/EZ sada relevantni 20 % vlasnički udjel zamjenjuje s 25 % udjelom.

Člankom 24. određuje se utvrđivanje stvarnog vlasnika prikupljanjem određenih identifikacijskih podataka stvarnog vlasnika. Pri tome Prijedlog zakona izričito naglašava dužnost obvezniku u prikupljanju podataka o konačnim stvarnim vlasnicima stranke, pri čemu prikupljeni podaci obvezniku moraju omogućiti da poznaje strukturu vlasništva i kontrole nad strankom u zadovoljavajućoj mjeri.

Pododjeljak 3. – Mjera prikupljanja podataka o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa ili transakcije, te drugih podataka prema ovom Zakonu

Članak 25.

Navedeni članak određuje da se navedena mjera prikupljanja podataka o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa ili transakcije provodi prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa, pri svakoj transakciji u vrijednosti od 105.000,00 kn i više, u slučaju kada postoji sumnja u vjerodostojnost i istinitost prethodno prikupljenih podataka, te uvijek kada postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma. Podaci koje je potrebno prikupiti u navedenim slučajevima određeni su naprijed obrazloženim člankom 16. Prijedloga zakona.

Pododjeljak 4. – Mjera stalnog praćenja poslovnog odnosa

Članak 26. i 27.

Člankom 26. određeno je da obveznik prati poslovne aktivnosti svoje stranke s ciljem poznavanja stranke, odnosno s ciljem poznavanja izvora sredstava s kojima stranka posluje, a sve to u konačnom cilju smanjenja rizika da stranka posluje sredstvima koje je stekla na nezakoniti način.

Člankom 27. određena je ponovna godišnja dubinska analiza strane pravne osobe kao samostalan institut s ciljem utvrđivanja stvarnog poslovanja strane pravne osobe (primjerice off shore tvrtke). Osnovni zadatak obveznika jest utvrditi istinitost određenih podataka koje je obveznik prikupio prilikom zaključivanja poslovnog odnosa sa stranom pravnom osobom, ali i utvrditi istinitost određenih podataka i u slučaju kada strana pravna osoba obavlja određene transakcije u okviru zaključenog poslovnog odnosa. Obveza provođenja ponovne godišnje dubinske analize određena je i kada strane pravne osobe obavljaju svoju djelatnost u Republici Hrvatskoj preko svoje podružnice pri čemu je ponovnu godišnju dubinsku analizu potrebno provesti nad podružnicom, a ne samo nad stranom pravnom osobom. Prijedlog zakona posebno određuje podatke koje je potrebno prikupiti pri ponovnoj godišnjoj dubinskoj analizi, te je ponovna godišnja dubinska analiza provedena kada obveznik ponovno prikupi propisane podatke na propisani način. Također, člankom je određeno da ponovna godišnja dubinska analiza strane pravne osobe nije potrebna, ukoliko je strana pravna osoba stranka obveznik nad kojim Prijedlog zakona daje mogućnost provođenja pojednostavljene dubinske analize (banke, štedionice, pošta, društvo za upravljanje investicijskim fondovima i drugi navedeni u članku 35. stavak 1. točka 1.).

Odjeljak 4. – Dubinska analiza stranke preko trećih osoba

Članak 28.

Člankom 14. Direktive 2005/60/EZ određeno je da države članice mogu obveznicima kod provođenja propisa s područja sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma dozvoliti da provođenje određenih mjera dubinske analize stranke povjere trećim osobama.

Predmetni članak ima za cilj izbjegavanje dvostrukih postupaka identifikacije stranaka odnosno ima za cilj brže i jednostavnije poslovanje obveznika. Navedenim člankom je dakle dopušteno da se obveznici mogu, uz odgovarajuće zaštitne mjere, osloniti na treće osobe odnosno mogu prihvatiti također i stranke za koje je određene mjere dubinske analize izvršila neka druga tzv. treća osoba, odnosno drugi zakonom određeni obveznik. Primjerice, jedna banka može prihvatiti podatke koje je tijekom dubinske analize stranke odnosno provođenja mjere utvrđivanja i provjere identiteta stranke, utvrđivanja identiteta stvarnog vlasnika stranke, te mjere prikupljanja podataka o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa ili transakcije, prikupila druga banka.

Naprijed spomenute tzv. zaštitne mjere regulirane su na način da je predmetnim člankom određeno da obveznik mora prethodno provjeriti da li treća osoba

ispunjava sve uvjete koje propisuje Prijedlog zakona odnosno Pravilnik. Također, obveznik ne može prihvatiti dubinsku analizu stranke kao odgovarajuću, a koju je treća osoba provela bez fizičke prisutnosti stranke. Odgovornost za provođenje dubinske analize stranke snosi treća osoba koja je istu i provela, međutim, konačnu odgovornost snosi obveznik koji je povjerio dubinsku analizu stranke trećoj osobi.

Opisano povjeravanje dubinske analize trećoj osobi, odnosno tzv. oslanjanje obveznika na treće osobe je novost Prijedloga zakona.

Pravilnikom kojeg će donijeti ministar financija biti će određeno tko može biti treća osoba, uvjeti pod kojima će obveznici dubinsku analizu moći prepustiti trećoj osobi, način na koji će obveznici moći pribaviti podatke i dokumentaciju od treće osobe, te slučajevi u kojima obveznicima neće biti dopušteno dubinsku analizu stranke povjeriti trećoj osobi.

Odjeljak 5. – Posebni oblici dubinske analize

Članak 29.

Člankom 29. određeni su posebni oblici dubinske analize stranke – pojačana i pojednostavljena dubinska analiza, a koji oblici su obrazloženi u nastavku.

Pododjeljak 1. – Pojačana dubinska analiza stranke

Članak 30.

Iako bi bilo najučinkovitije utvrditi identitet i poslovni profil svih stranaka, neke poslovne situacije predstavljaju veće rizike pranja novca i financiranja terorizma, te se stoga u takvim slučajevima zahtijeva pojačana dubinska analiza stranke. Stoga članak 13. stavak 1. Direktive 2005/60/EZ propisuje da je obveznik dužan u slučajevima kada zbog određenih okolnosti postoji veći rizik za pranje novca ili financiranje terorizma, osim mjera dubinske analize stranke predviđenih u članku 8. Prijedloga zakona, provoditi dodatne aktivnosti u okviru dubinske analize stranke.

Člankom 30. propisani su slučajevi koji zahtijevaju pojačanu dubinsku analizu stranke, a osim u navedenim slučajevima, obveznik može provesti pojačanu dubinsku analizu i u drugim slučajevima kod kojih obveznik procijeni da postoji veliki rizik od pranja novca i financiranja terorizma.

Sukladno članku 13. stavak 2., 3. i 4. Direktive 2005/60/EZ određeno je da će obveznik, bez obzira na vlastitu procjenu rizika, provesti pojačanu dubinsku analizu u slučaju uspostavljanja korespondentnog odnosa s bankom odnosno drugom kreditnom institucijom koja ima sjedište u trećoj državi, te u slučaju uspostavljanja poslovnog odnosa ili provođenja transakcije sa strankom koja je strana politički izložena osoba, kao i u slučaju fizičke odsutnosti stranke kod utvrđivanja i provjere identiteta.

Članak 31.

Ovim člankom su uređeni korespondentni odnosi s kreditnim institucijama treće države. Navedeni članak detaljnije određuje podatke, informacije i dokumentaciju koju kreditna institucija u Republici Hrvatskoj mora dodatno prikupiti prilikom uspostavljanja korespondentnog odnosa sa kreditnom institucijom iz treće države. Prijedlog zakona dopušta da kreditna institucija koja je zakonski obveznik prikupi propisane podatke uvidom u javne ili druge dostupne evidencije podataka ili uvidom u isprave i poslovnu dokumentaciju koju obvezniku proslijedi banka odnosno druga kreditna institucija iz treće države.

Predmetni članak nadalje određuje u kojim slučajevima obveznik ne smije uspostaviti ili produžiti korespondentni odnos s bankom ili drugom kreditnom institucijom iz treće države. Jedan od takvih slučajeva jest i slučaj sukladno članku 13. stavak 5. Direktive 2005/60/EZ koji određuje da kreditne institucije ne smiju uspostaviti ili produžiti korespondentni odnos s bankom odnosno drugom kreditnom institucijom iz treće države za koju je utvrđeno da bi mogla poslovati kao fiktivna banka ili da ima uspostavljene korespondentne ili druge poslovne odnose i provodi transakcije s fiktivnim bankama, a što je također regulirano i člankom 38. Prijedloga zakona.

Članak 32.

Predmetnim člankom uvedeno je uređenje pojma stranih politički izloženih osoba. Naveden članak uređuje novu kategoriju stranaka – politički izložene osobe (engl. Politically Exposed Persons) koju su posljednjih godina uveli međunarodni standardi za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

Poslovni odnosi s osobama koje zauzimaju ili su zauzimale istaknute javne dužnosti, naročito ukoliko dolaze iz država s visokim stupnjem korupcije, naime, predstavljaju veće rizike pranja novca i financiranja terorizma, te se stoga međunarodni interes, prije svega u borbi protiv korupcije, temelji na stajalištu, da se poslovanju s takvim strankama posveti posebna pozornost.

Stoga i Prijedlog zakona, sukladno članku 13. stavak 4. Direktive 2005/60/EZ i sukladno preporuci broj 6. FATF-a, određuje da je politički izložene osobe koje imaju prebivalište u stranoj državi potrebno okarakterizirati kao stranke koje su više rizične, te slijedom istoga upotrijebiti mjere pojačane dubinske analize stranke.

Prijedlog zakona kao politički izložene osobe sukladno Direktivi 2005/60/EZ određuje samo strane osobe polazeći od pretpostavke da će strane politički izložene osobe pokušati prikriti pravi izvor novca u drugoj državi, dok su domaće politički izložene osobe podvrgnute mjerama uobičajene redovne dubinske analize.

Glavni dodatni zahtjev koji u okviru pojačane dubinske analize za strane politički izložene osobe propisuje predmetni članak jest da je obveznik dužan, osim provođenja mjera iz članka 8. Prijedloga zakona, prikupiti i dodatne podatke o izvoru sredstava i imovine koji jesu ili će biti predmet poslovnog odnosa odnosno transakcije. Nadalje, zaposlenik obveznika koji vodi postupak uspostavljanja poslovnog odnosa sa stranom politički izloženom osobom mora prethodno pribaviti pisanu suglasnost nadređene odgovorne osobe glede uspostavljanja takvog poslovnog odnosa. Treći zahtjev jest da je obveznik nakon uspostavljenog

poslovnog odnosa dužan s posebnom pažnjom pratiti transakcije i druge poslovne aktivnosti strane politički izložene osobe.

Opisani postupak glede politički izloženih osoba svakako zahtijeva od zakonskih obveznika uspostavljanje odgovarajućih postupaka za prepoznavanje odnosno utvrđivanje koje stranke su strane politički izložene osobe. Pri tome Prijedlog zakona određuje da je strana politički izložena osoba svaka fizička osoba sa prebivalištem ili uobičajenim boravištem u stranoj državi koja djeluje ili je u zadnjoj godini djelovala na istaknutoj javnoj dužnosti uključujući i članove njezine uže obitelji ili osoba za koju je poznato da je bliski suradnik takve osobe. Pri tome, Prijedlog zakona definira koje su to osobe koje djeluju ili su djelovale na istaknutom javnom položaju, tko su članovi obitelji, te tko je bliski suradnik.

Članak 33.

Ovaj članak uređuje fizičku odsutnost stranke kod utvrđivanja i provjere identiteta, kao treći slučaj koji zahtijeva mjere pojačane dubinske analize stranke, jer predstavlja veći rizik pranja novca i financiranja terorizma.

Sukladno članku 13. stavak 2. Direktive 2005/60/EZ, predmetnim člankom je određeno da je obveznik dužan prilikom identifikacije stranke koja nije osobno prisutna odnosno sa kojom strankom nije u fizičkom kontaktu, poduzeti dodatne mjere kojima je za cilj smanjiti povećani rizik. Jedna od takvih dodatnih mjera jest i mjera kojom se zahtijeva da se prvo plaćanje kod obveznika koji je uspostavio poslovni odnos sa takvom strankom, izvrši putem računa koji je otvoren kod kreditne institucije. Primjerice, kod sklapanja police životnog osiguranja pri čemu stranka nije bila osobno nazočna kod osiguravajućeg društva, obveznik je dužan zatražiti da stranka ratu premije police životnog osiguranja uplati prijenosom novčanih sredstava sa računa otvorenog kod kreditne institucije odnosno banke, a koja kreditna institucija je izvršila dubinsku analizu stranke već kod otvaranja računa odnosno provođenja transakcije.

Također, stavkom 3. istog članka Prijedloga zakona uspostavljanje poslovnog odnosa bez fizičke prisutnosti stranke je dozvoljeno samo pod uvjetom da obveznik primjenjuje upravo naprijed navedenu mjeru pojačane dubinske analize stranke koja nije fizički prisutna.

Članak 34.

Predmetni članak uređuje korištenje novih tehnologija sukladno preporuci 8. FATF-a.

Člankom je određeno da su obveznici - kreditne i financijske institucije dužne posvetiti posebnu pozornost na svaki rizik pranja novca odnosno financiranja terorizma koji bi mogao proizaći iz novih tehnoloških rješenja koja omogućuju anonimnost. Stoga članak također određuje da navedeni obveznici moraju imati politike i procedure za rizik koji prati poslovni odnos ili transakcije sa strankama koje nisu fizički prisutne, te ih primjenjivati kod uspostave poslovnog odnosa sa strankom i tijekom provođenja mjera dubinske analize stranke, a uz uvažavanje odredbi prethodno obrazloženog članka 33..

Pododjeljak 2. – Pojednostavljena dubinska analiza stranke

Članak 35. i 36.

Prijedlog zakona pruža mogućnost da obveznik može u određenim slučajevima izvršiti pojednostavljenu dubinsku analizu stranke. Sukladno članku 11. stavak 1. Direktive 2005/60/EZ dopušteno je da obveznik izvrši pojednostavljenu dubinsku analizu stranke ukoliko je stranka obveznik iz članka 4. stavak 2. ovog Zakona i to banka, štedionica, pošta, društvo za upravljanje investicijskim fondovima, mirovinska društva, društva za poslovanje s vrijednosnim papirima, osiguravajuća društva.

Pojednostavljena dubinska analiza stranke dopuštena je i slučaju kada je stranka državno tijelo, tijelo lokalne i područne samouprave, javna agencija, javni fond, javni zavod ili komora, te u slučaju društava čijim se vrijednosnim papirima trguje na burzi.

Pojednostavljena dubinska analiza dopuštena je i u drugim slučajevima kod kojih postoji neznatan rizik za pranja novca ili financiranje terorizma, ali ista nije dopuštena u naprijed navedenim slučajevima ukoliko postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma.

Bez obzira na mogućnost provođenja pojednostavljene dubinske analize, obveznik je dužan prikupiti propisane podatke na temelju kojih će moći utvrditi da stranka ispunjava uvjete pod kojima je dopuštena pojednostavljena dubinska analiza stranke.

Odjeljak 6. – Ograničenja prilikom poslovanja sa strankama

Članak 37. i 38.

Prijedlog zakona zabranjuje otvaranje, izdavanja i vođenje anonimnih računa, štednih knjižica na šifru ili donositelja, odnosno drugih anonimnih proizvoda koji bi posredno ili neposredno omogućavali prikrivanje identiteta stranke, a što proizlazi iz članka 6. Direktive 2005/60/EZ. Naime, danom stupanja na snagu važećeg Zakona o sprječavanju pranja novca (01.11.1997.g.), otvaranje anonimnih računa nije bilo moguće budući da spomenuti Zakon propisuje obvezu identifikaciju stranke prilikom otvaranja svih vrsta bankovnih računa ili drugih oblika uspostavljanja trajnije suradnje sa strankom (odredbe članka 4. važećeg Zakona). Osim toga, Zakonom o obveznim odnosima propisano je da štedna knjižica može biti izdana samo na ime određene osobe (odredbe članka 998. istog Zakona). Postojeće anonimne račune i štedne knjižice na šifru ili donositelja, te druge anonimne proizvode obveznici su dužni zatvoriti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona, a što je određeno u članku 103. Prijedloga zakona. Otvaranje kunskih računa građana ili kunskih štednih uloga u smislu uređenja operativnih postupaka banaka (izdavanje štednih knjižica na donositelja) nije posebno propisano od strane regulatora. Članak 38. u skladu s dopunjenim međunarodnim standardima za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma zabranjuje poslovanje s fiktivnim bankama (što je određeno u članku 13. stavak 5. Direktive 2005/60/EZ).

Članak 39.

Predmet članka jest ograničenje u poslovanju s gotovinskim sredstvima. Važeći Zakon nije sadržavao takve odredbe, te je stoga navedeno ograničenje novost koju donosi Prijedlog zakona.

U Prijedlog zakona te su odredbe uključene zbog usklađivanja s obvezama koje nalaže Direktiva 2005/60/EZ u uvodnim odredbama, točka 18., a u kojoj točki se izričito navodi da pri plaćanju u gotovini veći iznosi predstavljaju velike rizike za pranje novca i financiranja terorizma. Države koje dopuštaju plaćanje u gotovini u iznosu koji prelazi određeni prag moraju zato osigurati da se mjere sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma provode također i kod pravnih i fizičkih osoba koje trguju s robom ako su plaćanja izvršena u gotovini i iznose u kunsjoj protuvrijednosti više od 15.000 EUR.

Sukladno s preporukama FATF-a, gotovina je s obzirom na svoj oblik i mogućnost prijenosa još uvijek jedan od glavnih generatora prljavog novca. Pored toga, Direktiva 2005/60/EZ određuje da države moraju osigurati učinkovit nadzor kod provođenja njezinih odredbi, kao i mogućnost da države prihvate i strože propisa s ciljem odgovarajućeg odgovora na rizik koji proizlazi iz plaćanja visokih iznosa u gotovini.

Dakle, da bi se osiguralo primjereno provođenje navedenih odredbi, u Prijedlog zakona je uvedeno ograničenje provođenja naplate u gotovini u iznosu od 105.000,00 kn i više odnosno u poslovima s nerezidentima u iznosu od 15.000,00 EUR i više i to prilikom prodaje robe i pružanja usluga, prodaje nekretnina, primanja zajmova i prodaje prenosivih vrijednosnih papira ili udjela. Navedeno ograničenje odnosi se na sve pravne i fizičke osobe koje obavljajući registriranu djelatnost u naprijed navedenim transakcijama primaju gotov novac.

Cilj navedenog prijedloga jest da se sva gotovinska plaćanja u naprijed navedenim slučajevima koja iznose 105.000,00 kn i više, odnosno u poslovima s nerezidentima 15.000,00 EUR i više provode putem nadziranih kreditnih i financijskih institucija.

Predložene odredbe također ograničavaju mogućnost provođenja gotovinskih transakcija kod poslovnih subjekata koji obavljaju djelatnost organiziranja ili provođenja dražbi, trgovanja s umjetninama, prometa plemenitim metalima i dragim kamenjem, te proizvoda koji su od njih napravljeni, te drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost prodaje robe, kao što su trgovci automobilima, a koje kategorije su rizičnije sa stajališta mogućnosti zlouporabe sustava za pranja novca i financiranja terorizma, i to kod provođenja naplate u gotovom novcu u vrijednosti od 105.000,00 kn i više, odnosno u poslovima s nerezidentima u vrijednosti od 15.000,00 EUR i više. Poslovanje s gotovim novcem u iznosu manjem od navedenog ostaje i dalje bez ograničenja. Takvo zakonsko uređenje također ne zadire u postojeća prava pravnih i fizičkih osoba u odnosu na slobodno nastupanje na tržištu i ne ograničava njihove konkurente, jer je opća i vrijedi za sve koji prihvaćaju plaćanje za prodanu robu u gotovini u iznosima od 105.000,00 kn i više, odnosno u poslovima s nerezidentima 15.000,00 EUR i više.

Opća težnja međunarodne zajednice na području provođenja preventivnih mjera s područja sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma jest da se zbog (ne)mogućnosti praćenja (zakonitog/nezakonitog) izvora novca plaćanje gotovim novcem ograniči u što većoj mjeri čime bi se potaknula uporaba drugih negotovinskih oblika plaćanja.

Zbog razvoja događaja i trendova na području pranja novca i financiranja terorizma tijekom posljednjih godina, te međunarodnih preporuka obnovljenih na temelju tih trendova, neke su se države već odlučile za ograničenja gotovinskih plaćanja u slučajevima plaćanja gotovim novcem u iznosu većem od 15.000 EUR. U nastavku navodimo slučajeve četiriju europskih država koje su u svom zakonodavstvu već ograničile visoka gotovinska plaćanja.

- Belgija je opisana ograničenja uvela kod posljednjih promjenama zakona o sprječavanju uporabe financijskog sustava za pranje novca i financiranja terorizma u 2004 godini. U preventivnom zakonu je donijela odredbe da roba koju prodaje trgovac ne može biti plaćena gotovim novcem u koliko cijena robe prelazi 15.000 EUR. U slučaju prodaje nekretnina zakon posebno određuje da nekretnina mora biti plaćena bankovnim nalogom ili čekom, s izuzetkom za udjel do 10% kupovine ukoliko vrijednost tog udjela ne prelazi 15.000 EUR. Pri tome je Belgija u vezi s prijedlogom za dopunu preventivnog zakona kojim je zatim, među ostalim, zabranila prihvaćanje gotovog novca za plaćanje robe u vrijednosti iznad 15.000 EUR, za mišljenje o tome uputila zamolbu također i Europskoj centralnoj banci (u daljnjem tekstu: ECB), koja je svoje mišljenje izdala u rujnu 2002. godine. Stajalište ECB povodom ove točke je bilo da takva ograničenja plaćanja s gotovinom nemaju utjecaj na status eura kao zakonitog platežnog sredstva Europske unije i da je u skladnosti s pravom Europske unije.
- Makedonija, koja je također u okviru zakona za sprječavanje pranja novca zabranila svako gotovinsko plaćanje, izmirenje ili prihvaćanje gotovine u iznosima koji prelaze 15.000 EUR ukoliko transakcije nisu izvršene preko financijskih institucija koje imaju dozvolu za provođenje platnog prometa.
- Italija je pak popriličan broj ograničenja u odnosu na uporabu gotovine i financijskih instrumenata koji se odnose na donositelja propisala još zakonom iz 1991. godine. Ukoliko iznosi prelaze nekadašnjih 20 milijuna ITL (cca. 10.300 EUR), zabranjeni su prijenosi gotovine, čekova i mjenica na donositelja između dviju različitih stranaka. Takvi prijenosi ili odustajanja se smiju provoditi samo preko ovlaštenih posrednika i to na način koji je određen zakonom.
- Slovenija je ograničenje gotovinskog poslovanja također uvela u svoj zakon o sprječavanju pranja novca (srpanj 2007.g.), a kojim je ograničila plaćanje u gotovini za robu visoke vrijednosti u iznosu većem od 15.000 EUR.

Sa stajališta smislenosti i učinkovitosti provođenja preventivnih mjera na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma, uvođenje ograničenja u poslovanju s gotovinom je najbolje odgovarajuće rješenje, a razlozi za takvo ograničenje u Republici Hrvatskoj prilikom prodaje roba i pružanja usluga, prodaje nekretnina, primanja zajmova i prodaje prenosivih vrijednosnih papira ili udjela u vrijednosti većoj od 105.000,00 kuna su sljedeći:

- U slučaju da se gotovinska plaćanja ne ograniče, nakon prijenosa odredbi članka 2. Direktive 2005/60/EZ u hrvatsko zakonodavstvo kojim člankom je određeno da se ova Direktiva primjenjuje na sve druge fizičke ili pravne osobe koje trguju robom čija se naplata obavlja u gotovini u iznosu od 105.000,00 kuna i više, odnosno u poslovima s nerezidentima 15.000 EUR i više, obveznici bi, između ostalog, postali također i sve pravne ili fizičke osobe koje trguju s robom i koje prihvaćaju gotovinu u iznosima od 105.000,00 kuna i više, odnosno u poslovima s nerezidentima 15.000 EUR i

više. To znači da bi isti bili dužni provoditi u potpunosti sustav propisanih mjera s područja sprječavanja i otkrivanja i sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma uključujući i provođenje dubinske analize stranaka, obavještanje Ureda o transakcijama, čuvanje podataka na način i u rokovima koji su određeni Prijedlogom zakona. Navedeno bi također zahtijevalo i zakonsko uređivanje nadzora takvih obveznika odnosno Prijedlog zakona bi trebao odrediti odgovarajuće tijelo koje bi provodilo nadzor nad provođenjem odredbi Prijedloga zakona od strane navedenih obveznika.

- Uređenje prema kojem su pravne ili fizičke osobe koje trguju s robom u slučaju plaćanja koja su izvršena u gotovini u iznosu od 105.000,00 kuna ili više, odnosno u poslovima s nerezidentima 15.000,00 EUR i više obvezne plaćanja izvršiti preko nadziranih kreditnih i financijskih institucija, omogućiti će bolju kontrolu nad tokovima novčanih sredstava pojedinog poslovnog subjekta čime se osigurava i učinkovitije djelovanje Ureda za sprječavanje pranja novca i drugih tijela nadležnih za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma odnosno za traženje izvora nezakonito stečenih sredstava i mogućnosti njihovog kasnijeg oduzimanja.
- Kao što su to utvrdile mnoge druge države i međunarodne organizacije, prihvaćanja gotovine kao platežnog sredstvo sa stajališta pranja novca je također još uvijek visoko rizično, a takve novčane transakcije predstavljaju transakcije koje su još uvijek jedno od najčešćih načina prikrivanja protuzakonito dobivenog novca u Republici Hrvatskoj, a kojim gotovim novcem se uspješno prikriva stvarni izvor novca. Mogućnost zlorabe gotovine za pranje novca jest, s obzirom na tipologije slučajeva kojima se Ured bavi, moguća u svim slučajevima zamjene ili uporabe gotovine, kod prijenosa gotovine preko državne granice u bilo kojoj konverziji gotovine u negotovinske instrumente plaćanja, odnosno oblike i obratno, jer je pri tom mogućnost utvrđivanja stvarnog izvora, postojanja ili kretanja gotovine u financijskom sustavu ili izvan njega vrlo ograničena, odnosno u velikoj je većini slučajeva, zbog prirode i oblika prijenosa gotovo skoro nemoguća.
- Naposljetku, predloženo zakonsko uređenje ne zadire bitno u uobičajeno poslovanje pravnih i fizičkih osoba, jer ograničenje gotovinskog poslovanja iznad određenog iznosa odnosno njegovo preusmjeravanje na kreditne i financijske institucije za trgovce s robom ne predstavlja dodatno administrativno opterećenje povezano s provođenjem mjera sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma, što bi se svakako dogodilo u slučaju ukoliko bi te osobe bile Prijedlogom zakona određene kao obveznici provođenja propisanih mjera.

Dakle, predloženo zakonsko uređenje samo po sebi ne zabranjuje gotovinsko poslovanje kao takvo, nego ga isključivo ograničava na način da preusmjerava provođenje visokih odnosno rizičnijih gotovinskih transakcija prema bankama i drugim kreditnim i financijskim institucijama.

Odjeljak 7. – Obavješćivanje Ureda o transakcijama

Člancima ovog odjeljka uređuje se obveza i rokovi za obveznika o obavješćivanju Ureda o gotovinskim transakcijama, sastavljanje i korištenje liste indikatora za

prepoznavanje transakcija i osoba u vezi kojih postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma, obveza i rokovi obavješćivanja o sumnjivim transakcijama i osobama, te se uređuje evidentiranje složenih i neobičnih transakcija.

Članak 40.

Prijedlog zakona ovim člankom ne uvodi bitne novosti u vezi s obavješćivanjem Ureda o gotovinskim transakcijama. Prag za obavješćavanje o gotovinskim transakcijama i dalje je ostao iznos od 200.000,00 kuna i više. Predmetni članak u skladu je s 19. preporukom FATF-a koja određuje da obveznici moraju obavješćivati Ured o svim gotovinskim transakcijama iznad određenog iznosa. Prema novom prijedlogu Zakonu obveznici više nisu dužni obavješćivati Ured o povezanim gotovinskim transakcijama koje prelaze iznos od 200.000,00 kuna i više, ali o istim transakcijama dužni su Ured obavješćivati u režimu sumnjivih transakcija, ako sukladno određenim indikatorima utvrde razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

Članak 41.

Ovim člankom se uređuje obveza sastavljanja i korištenja liste indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija i osoba u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma. Odredbama članka 20. Direktive 2005/60/EZ određeno je da obveznici kod provođenja mjera i radnji na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca u pojedinoj državi članici moraju posvetiti posebnu pozornost svim djelatnostima za koje smatraju da bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma. Posebnu pozornost potrebno je posvetiti naročito složenim ili neuobičajeno opsežnim transakcijama i svim neuobičajenim vrstama transakcija koje nemaju očitog ekonomskog ili vidljivog pravno utemeljenog razloga.

U skladu s navedenim, Prijedlog zakona posebno određuje za sve obveznike s obzirom na vrstu djelatnosti koju obavljaju, obvezu sastavljanja i upotrebe liste indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija i stranaka u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma.

Svrha sastavljanja takve liste jest olakšati svim zaposlenicima obveznika koji obavljaju zadaće na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma prepoznavanje sumnjivih transakcija i stranaka putem indikatora kao osnovnih smjernica.

Prijedlog zakona također određuje nadležna tijela i institucije koja surađuju s obveznicima pri sastavljanju liste indikatora, te također određuje da ministar financija može pravilnikom propisati obavezno uključivanje pojedinih indikatora na listu indikatora.

Navedena odredba ima za cilj spriječiti sadržajnu manjkavost liste indikatora koja kao takva ne bi omogućavala učinkovitu prosudbu u svim značajnim djelovanjima i okolnostima u vezi s kojim bi mogli postojati razlozi za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma. Osim toga, takvom odredbom osigurava se da će liste indikatora unutar istih skupina obveznika biti usklađene, te da će se iste jedinstveno primjenjivati.

Članak 42.

Predmetni članak je u skladu s člankom 24. Direktive 2005/60/EZ. Njime se uređuje obavješćivanje Ureda o sumnjivim transakcijama i osobama, bilo gotovinskih ili negotovinskih, bez obzira na vrijednost transakcija. Obveznik je dužan suzdržati se od provođenja transakcije za koju zna ili sumnja da je povezana s pranjem novca odnosno financiranjem terorizma, te je o takvoj transakciji dužan obavijestiti Ured prije izvršenja transakcije, te pri tome navesti razloge za sumnju. Nova obveza jest da je Ured potrebno obavijestiti i o namjeravanoj odnosno planiranoj sumnjivoj transakciji, bez obzira je li transakcija kasnije izvršena ili nije.

Novost predloženog članka jest i detaljnije definiranje sumnjive transakcije (stavak 7. predmetnog članka), a u cilju lakšeg prepoznavanja sumnjive transakcije od strane obveznika.

Članak 43.

Ovim člankom uređuju se složene i neobične transakcije, a koji članak je usklađen sa preporukom 11. FATF-a. Zakonsko uređenje navedenih transakcija ujedno je i novina koju donosi Prijedlog zakona, budući da važeći Zakon spomenute transakcije nije uređivao.

Navedenim člankom obveznicima je utvrđena obveza da posebnu pozornost obraćaju na sve složene i neobično velike transakcije, te na svaki neuobičajeni oblik transakcija koje nemaju očiglednu ekonomsku ili vidljivu pravnu svrhu, i to i u slučaju kada obveznik još uvijek nije u mogućnosti utvrditi razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma. Navedene transakcije potrebno je analizirati i evidentirati u pisanom obliku kako bi bili dostupni na zahtjev Ureda i drugih nadzornih tijela iz članka 83.

Ukoliko u svezi istih transakcija obveznik utvrdi razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, dužan je o istima obavijestiti Ured sukladno odredbama prethodno obrazloženog članka 42.

Odjeljak 8. – Ovlaštena osoba, obrazovanje i interna revizija

Člancima ovog odjeljka definira se ovlaštena osoba obveznika i njezin zamjenik, uvjeti za ovlaštenu osobu i zamjenika, njihove zadaće, dužnosti obveznika prema ovlaštenoj osobi i njezinom zamjeniku, dužnosti obveznika prema Uredu, obveza redovite izobrazbe i stručnog osposobljavanja, te obveza redovite interne revizije vezane za provođenje mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma od strane obveznika.

Članak 44. do 46.

Predmetnim člancima definira se ovlaštena osoba i njezin zamjenik, uvjeti za ovlaštenu osobu i zamjenika, te njihove zadaće.

U odnosu na postojeći Zakon i Pravilnik, Prijedlog zakona nije u bitnome promijenio definiciju ovlaštene osobe i njezinog zamjenika.

Također, u odnosu na postojeći Zakon i Pravilnik, Prijedlog zakona detaljnije uređuje uvjete koje moraju ispunjavati, kao i zadaće koje moraju izvršavati.

Članak 47. do 50.

Člankom 47. definiraju se dužnosti obveznika prema ovlaštenoj osobi i zamjeniku.

U odnosu na postojeći Zakon i Pravilnik, dužnosti odnosno uvjeti koje je obveznik dužan osigurati ovlaštenoj osobi i zamjeniku su prošireni na način da osim neograničenog pristupa do relevantnih podataka, redovnog stručnog osposobljavanja i primjerenih informacijsko-tehničkih i kadrovskih uvjeta, Prijedlog zakona također i izričito određuje da ovlaštena osoba mora imati odgovarajuće ovlasti za učinkovito provođenje svojih zadaća, dok su unutarnje organizacijske jedinice obveznika, uključujući i upravu, dužne ovlaštenoj osobi osigurati pomoć i potporu pri obavljanju zadaća i stalno je obavještavati o svim djelovanjima koja su ili bi mogla biti povezana s pranjem novca ili financiranjem terorizma. Način suradnje između ovlaštene osobe i zaposlenika u ostalim organizacijskim cjelinama obveznik će detaljnije urediti u svom internom aktu.

Novost u prijedlogu Zakona jest odredba kojom se od obveznika zahtijeva da ovlaštenoj osobi osigura da svoj rad i zadaće obavlja kao isključivu radnu obavezu s punim radnim vremenom, ukoliko je zbog velikog broja zaposlenih, prirode ili opsega poslovanja, odnosno drugih opravdanih razloga, trajno povećan opseg zadaća na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca te financiranju terorizma. Navedene odredbe Prijedloga zakona uvedene su iz razloga što je u praksi dolazilo do određenih poteškoća i tehničkih prepreka u provedbi mjera za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma od strane ovlaštenih osoba obveznika koje su te poslove obavljale kao usputne.

U skladu s 15. preporukom FATF-a, Prijedlog zakona također propisuje da ovlaštena osoba koja svoj posao i zadaće obavlja kao isključivu radnu obavezu, iste zadaće obavlja kao samostalan organizacijski dio koji je neposredno odgovoran upravi ili drugom poslovodnom tijelu, te je funkcionalno i organizacijski odvojen od drugih organizacijskih dijelova obveznika.

Člankom 48. utvrđuje se obveza obveznika da donosi interni akt kojim se određuju mjere, radnje i postupanja radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma. Internim aktom obveznik također određuje i odgovornost ovlaštene osobe, a u odnosu na postojeći Zakon, Prijedlog zakona proširuje odgovornost i na sve druge zaposlenike obveznika koji sudjeluju u provedbi propisanih mjera i radnji.

Člankom 49. i 50., a u skladu s člankom 35. Direktive 2005/60/EZ, određuje se da je obveznik dužan brinuti se za redovito stručno osposobljavanje i obrazovanje svih djelatnika koji obavljaju zadaće na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca, te se određuje da je obveznik dužan osigurati redovitu internu reviziju nad obavljanjem zadaća sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma. Navedene odredbe nisu se u bitnome mijenjale u odnosu na postojeći Zakon.

GLAVA III. – ZADAĆE ODVJETNIKA, ODVJETNIČKIH DRUŠTAVA I JAVNIH BILJEŽNIKA, TE REVIZORSKIH DRUŠTAVA I SAMOSTALNIH REVIZORA, PRAVNIH I FIZIČKIH OSOBA KOJE OBAVLJAJU RAČUNOVODSTVENE USLUGE I USLUGE POREZNOG SAVJETOVANJA

Predmetna glava sadrži 5 članaka kojima se definiraju: opće odredbe, zadaće i obveze odvjetnika, odvjetničkih društava i javnih bilježnika, revizorskih društava i samostalnih revizora, te pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja (u daljnjem tekstu: osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti), dubinska analiza stranke koju provode osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti, obavješćivanje Ureda o sumnjivim transakcijama i osobama od strane osoba koje obavljaju profesionalne djelatnosti, te izuzeci za osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti.

Važeći Zakon uvrstio je odvjetnike, odvjetnička društva i javne bilježnike, revizorska društva i samostalne revizore, te pravne i fizičke osobe koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja u područje primjene mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, i tom smislu nema promjena. Međutim, novina jest da se ove osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti u potpunosti izjednačuju s drugim obveznicima glede provođenja mjera, a vezano za određeni skup poslova kod kojih sudjeluju u financijskim ili poslovnim transakcijama, uključujući i pružanje računovodstvenih usluga i usluga poreznog savjetovanja gdje postoji velika opasnost da se usluge tih profesija zlouporabe u svrhu pranja novca i sredstava pribavljenih na nezakoniti način ili u svrhu financiranja terorizma. Međutim, s obzirom na karakter poslova koji obavljaju odvjetnici kada zastupaju svoju stranku u sudskom postupku, postoje i izuzeci od obveze obavješćivanja Ureda o sumnjivim transakcijama.

Članak 51. do 54.

Naprijed navedene osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti sukladno odredbama članka 2. stavak 1. točkom 3. a) i b) Direktive 2005/60/EZ u prijedlogu Zakona, članak 51., izrijeком su definirani kao obveznici provođenja mjera sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma u okviru obavljanja poslova iz djelokruga svoje nadležnosti.

Člankom 53., a sukladno odredbama Direktive 2005/60/EZ, uređena je dubinska analiza stranke koju provode osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti. Direktiva 2005/60/EZ naime, izričito određuje, da su navedeni subjekti dužni voditi računa o mjerama koje se odnose na dužnu pažnju kod utvrđivanja identiteta stranke, obavješćivanja o sumnjivim transakcijama nadležnog tijela odnosno Ureda za sprječavanje pranja novca, te voditi evidencije i čuvati prikupljenu dokumentaciju.

Stoga će, sukladno odredbama Direktive 2005/60/EZ, naprijed navedene osobe obaviti identifikaciju stranaka svaki put kada sa strankom uspostavljaju poslovne odnose, provode u ime i za račun stranke transakciju u iznosu 105.000,00 kn ili veću, te kada postoji sumnja u vjerodostojnost i istinitost prethodno prikupljenih podataka postojeće stranke ili njenog stvarnog vlasnika, odnosno kada postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma. Opisana obveza odnosi se na odvjetnike, odvjetnička društva i javne bilježnike prilikom provođenja

u prijedlogu Zakona izričito navedenih poslova (članak 52.), a sukladno članku 2. stavak 3. točke a) i b) Direktive 2005/60/EZ.

Člankom 54. uređuje se obavješćivanje Ureda o sumnjivim transakcijama pri čemu se Uredu dostavljaju zakonom propisani podaci. Sumnjiva transakcija postoji kada predmetni subjekti utvrde razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma. Pri tome za odvjetnike, odvjetnička društva i javne bilježnike ostaje dužnost obavješćivanja o podacima samo u slučajevima kada obavljaju Prijedlogom zakona izričito navedene poslove (članak 52. Prijedloga zakona). Radi se, naime, o takvoj vrsti poslova, koji su po svojoj prirodi istovrsni poslovima, koje će na tržištu moći obavljati također i drugi nadležni financijski i ostali poslovni subjekti, koji su jednako tako obavezni provoditi mjere sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma, pri čemu je kao posljedicu bilo nužno i smisljeno u tom dijelu navedene obveznike izjednačiti sa svim ostalim obveznicima.

Člankom 54. također je propisana i obveza obavješćivanja Ureda od strane predmetnih obveznika i u slučaju kada stranka od istih traži savjet u vezi s pranjem novca ili financiranjem terorizma, a koja odredba je vrlo značajna posebno sa stajališta sprječavanja pranja novca ili financiranja terorizma.

Potrebno je naglasiti da odredbe članka 52. Prijedloga zakona koji izričito navodi poslove kod kojih su odvjetnici, odvjetnička društva i javni bilježnici dužni postupati prema odredbama Prijedloga zakona, ne uvodi nove stručne nadležnosti navedenih subjekata u smislu da im izričito dozvoljava obavljanje tih poslova u okviru svoje djelatnosti. Navedeni poslovi proizlaze iz djelokruga rada odvjetnika, odvjetničkih društava i javnih bilježnika.

Članak 55.

Zbog posebnog statusa kojeg u odnosu prema strankama uživaju odvjetnici, odvjetnička društva, javni bilježnici, revizorska društva, samostalni revizori, te pravne i fizičke osobe koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja, predmetnim člankom Prijedloga zakona propisana su izuzeća u skladu s kojim je predmetnim subjektima zbog njihove posebne uloge koju zbog specifičnog odnosa sa strankom priznaju hrvatski i međunarodni propisi dano pravo da u određenim slučajevima ne provode neke odredbe iz Prijedloga zakona. Dakle, naprijed navedene osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti izuzeti su od obveze obavješćivanja Ureda o sumnjivim transakcijama i osobama i to u slučajevima utvrđivanja pravnog položaja stranke i prilikom zastupanja stranke u vezi sa sudskim postupkom što uključuje savjetovanje za predlaganje ili izbjegavanje sudskih postupaka.

Navedenim člankom, osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti također su izuzete od obveze obavješćivanja Ureda o gotovinskim transakcijama, od obveze imenovanja ovlaštene osobe i njezinog zamjenika, te nisu dužni provoditi internu reviziju nad provođenjem zadaća za sprječavanje pranja novca ili financiranje terorizma.

GLAVA IV. – ZADAĆE I NADLEŽNOSTI UREDA ZA SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA

U četvrtoj glavi s naslovom "Zadaće i nadležnosti Ureda za sprječavanje pranja novca" određene su ovlasti Ureda pri sprječavanju i otkrivanju pranja novca i financiranja terorizma, međuinstitucionalna suradnja, analitičko-obavještajni rad Ureda, te međunarodna suradnja Ureda.

Dosadašnje uređenje zadaća i nadležnosti Ureda se u praksi pokazalo kao dobro, no unatoč tome, neke su odredbe u ovoj glavi dopunjene zbog novih međunarodnih standarda u području sprječavanja financiranja terorizma i međunarodne suradnje Ureda kao financijsko-obavještajne jedinice.

Članak 56.

Propisano je da je Ured financijsko-obavještajna jedinica i središnja nacionalna jedinica koja prikuplja, pohranjuje, analizira i dostavlja podatke, informacije i dokumentaciju o sumnjivim transakcijama nadležnim tijelima (DORH, USKOK, MUP, nadzorna tijela i strani uredi za sprječavanje pranja novca) na daljnje postupanje u cilju sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma. Ta odredba usklađena je s 21. člankom Direktive 2005/60/EZ.

Važnu novost u skladu s 21. člankom Direktive 2005/60/EZ i 26. preporukom FATF predstavlja nadležnost Ureda da obavlja također i zadaće koje se primjenjuju za sprječavanje i otkrivanje financiranja terorizma.

Najmanje jednom godišnje Ministarstvo financija je dužno podnijeti Vladi izvješće o radu Ureda.

Članak 57.

Prijedlog zakona jednako kao dosad određuje temeljne zadaće Ureda. Ured pribavlja i analizira informacije, podatke i dokumentaciju te obavještava nadležna državna tijela o transakcijama i osobama u vezi kojih postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

U novom Prijedlogu zakona te su zadaće detaljnije određene nego u važećem Zakonu te što se sada cjelovitije uređuje i sprječavanje financiranja terorizma.

Članak 58.

U cilju doprinosa razvoju djelotvornog i učinkovitog sustava sprječavanja i suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj, Prijedlogom zakona je predviđena i međuinstitucionalna suradnja Ureda s drugim državnim tijelima koja su taksativno navedena te je predviđeno i sklapanje protokola o suradnji između navedenih tijela. Međuinstitucionalna suradnja predviđena je s Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske, Ministarstvom unutarnjih poslova – Ravnateljstvo policije, nadzornim službama Ministarstva financija (Financijski inspektorat, Carinska uprava, Porezna uprava, Financijska policija), Hrvatskom agencijom za nadzor financijskih usluga, Hrvatskom narodnom bankom,

Sigurnosno-obavještajnom agencijom, Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija i Ministarstvom pravosuđa, te drugim državnim tijelima.

U tu je svrhu između gore navedenih tijela potpisan Protokol o suradnji i uspostavi međuinstitucionalne radne skupine za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma koji je stupio na snagu 1. ožujka 2007. godine.

Članak 59.

U ovom članku je uređen analitičko-obavještajni rad Ureda u cilju otkrivanja i sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

U odnosu na vrste podataka koje Ured može zahtijevati od obveznika, Ured može zahtijevati sve podatke iz evidencija koje obveznici moraju voditi na temelju Prijedloga zakona. Osim toga, Ured može zahtijevati od obveznika i sve druge podatke i informacije koji su potrebne za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma.

U Prijedlogu zakona je jasno određeno da se podaci koje Ured može zahtijevati od obveznika primjenjuju, kako na određenu osobu u vezi s kojom su pruženi razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, tako i na druge osobe za koje je moguće zaključiti da su povezane s navedenom osobom, odnosno njegovim transakcijama ili poslovima.

Prijedlogom zakona određen je i rok za upućivanje zahtijevanih podataka Uredu - bez odlaganja, najkasnije roku od petnaest dana. Također je uvedeno i ovlaštenje Ureda da u nužnim slučajevima - kada postoji mogućnost zaustavljanja transakcija ili zbog prosljeđivanja podataka stranom tijelu i međunarodnim organizacijama te u drugim nužnim slučajevima, Ured obveznicima odredi i kraći rok za dostavu podataka i dokumentacije. Taj rok je ovisan o okolnostima svakog pojedinog slučaja. U oba slučaja ostavljena je i mogućnost da Ured iz opravdanih razloga na obveznikov obrazloženi zahtjev u pisanom obliku produži rok.

Tim odredbama je Prijedlog zakona usklađen s odredbom članka 21. stavka 3. Direktive 2005/60/EZ u kojoj je propisano da Ured ima redovit pristup, izravan ili neizravan, financijskim, administrativnim i sigurnosnim informacijama koje su mu potrebne za njegov rad; te odredbom 32. članka Direktive 2005/60/EZ, koja zahtjeva "da obveznici uspostavljaju takve sustave, koji im omogućavaju, da se u potpunosti i bez odlaganja odgovore na upite Ureda".

Članak 60. i 61.

Mjera privremenog zaustavljanja izvršenja transakcije za 72 sata se nije mijenjala u odnosu na važeći Zakon, osim što je proširena i u skladu s novim međunarodnim standardima prema kojima je Uredu dano ovlaštenje da mjeru može koristiti također i u slučaju utemeljene sumnje na financiranje terorizma (takva odredba je sadržana u 14. članku Varšavske konvencije te u 24. članku Direktive 2005/60/EZ).

O privremenoj obustavi transakcije Ured je obavezan obavijestiti Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i/ili nadležno Državno odvjetništvo radi njihovog daljnjeg postupanja.

I dalje je moguće izdavanje usmenog naloga za privremeno zaustavljanje transakcije u hitnim slučajevima uz obavezno dostavljanje pisanog naloga

najkasnije u roku od 24 sata. Pri tom je novost u Prijedlogu zakona da obveznik nakon primanja odredbe u usmenom obliku izrađuje zabilješku i pohranjuje je u svojih evidencijama.

Naime, ukoliko se utvrdi da su razlozi za sumnju bili opravdani, nužno je ostvariti kontinuitet blokade, odnosno nužno je da se na blokadu Ureda nadoveže blokada suda kako bi se onemogućilo izvršenje transakcije nakon što protekne rok od 72 sata.

Ukoliko Ured prije isteka roka od 72 sata, a nakon što provjeri podatke o sumnjivoj transakciji, ocijeni da više ne postoje razlozi za sumnju na pranje novca i/ili financiranje terorizma obavijestit će o tome gore navedena nadležna tijela i obveznika koji onda može odmah obaviti transakciju.

Članak 62.

U praksi se pokazala potreba za praćenjem transakcija u svim slučajevima (radi se o tzv. "monitoring order") određenih osoba u vezi kojih postoje razlozi za sumnju na pranje novca kako bi na takav način Ured mogao prikupiti sve podatke potrebne za odluku o mogućem privremenom zaustavljanju sumnjivih transakcija. U vezi s tim je Uredu dano ovlaštenje da naloži pisanim putem kontinuirano praćenje financijskog poslovanja određene osobe.

Tim nalogom Ured može od obveznika zahtijevati da mu odmah pruži određene podatke o transakcijama ili poslovima koje kod njih obavlja ili namjerava obaviti takva osoba. Ured mora odrediti rok u kojem mu obveznik mora pružiti određene podatke, kao i maksimalni rok trajanja mjere koja može trajati najviše tri mjeseca, a u slučaju opravdanih razloga trajanje se može produžiti svaki put još za jedan mjesec, a ukupno može trajati najviše šest mjeseci.

Na taj način je Prijedlog zakona usklađen s odredbom 7. članka Varšavske konvencije koja u vezi s ovlastima i tehnikama zahtijeva prihvaćanje ovakvih zakonskih mjera kojima je moguće u određenom razdoblju pratiti bankovne transakcije koje se provode preko jednog ili više otvorenih računa.

Članak 63.

Ured može tražiti sve podatke potrebne za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma i od državnih tijela, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba s javnim ovlastima ukoliko ocijeni da u vezi s transakcijom ili određenom osobu postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma. Takav zahtjev sadrže također i 21. i 25. članak Direktive 2005/60/EZ, 12. članak Varšavske konvencije te 26. Preporuka FATF. Slično kao kod dostave podataka od strane obveznika, podaci iz ovog članka mogu se odnositi, kako na određenom osobu u vezi koje su pruženi razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranja terorizma, tako i na druge osobe, za koje je moguće zaključiti da su povezane s navedenom osobom, odnosno njenim transakcijama ili poslovima.

Članak 64.

Pored zadaća koje imaju na temelju predloženog 63. članka (dostava podataka na zahtjev Ureda), u 64. članku Prijedloga zakona u skladu s člankom 25., stavak 2. Direktive 2005/60/EZ za burze, središnju depozitarnu agenciju i Hrvatski fond za privatizaciju je određeno da su u slučajevima kada tijekom obavljanja poslova iz svoga djelokruga ustanove, odnosno otkriju aktivnosti koje su ili bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma, dužni o tome obavijestiti Ured.

U Prijedlogu zakona se izričito i detaljnije propisuje da u slučajevima kada su u vezi s transakcijom ili osobom pruženi razlozi za sumnju pranja novca ili financiranja terorizma, Ured može započeti analitičku obradu predmeta i transakcija na obrazloženi pisani prijedlog tijela iz čl. 58., sudova i pravnih osoba s javnim ovlastima, te burze, Hrvatskog fonda za privatizaciju i Središnje depozitarne agencije u slučajevima kada isti utvrde razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma u obavljanju poslova iz svog djelokruga rada.

Članak 65.

Kao i dosada, kada Ured analitičkom obradom podataka, informacija i dokumentacije o transakcijama ocijeni da u vezi s transakcijom ili određenom osobom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma uputit će obavijest o sumnjivim transakcijama u pisanom obliku sa svom potrebnom dokumentacijom nadležnim tijelima (DORH, USKOK, MUP, nadzorna tijela i strani uredi za sprječavanje pranja novca) na daljnje postupanje u cilju utvrđivanja kaznenog djela pranja novca i financiranja terorizma.

U toj obavijesti se ne navodi podatak o zaposleniku obveznika koji je dostavio podatke Uredu, što je u skladu s člankom 27. Direktive 2005/60/EZ.

Članak 66.

U skladu s člankom 35. Direktive 2005/60/EZ, članak 66. Prijedloga zakona propisuje obvezu Ureda da daje povratnu informaciju obvezniku iz članka 4. stavka 2. ili poticatelju iz članka 64. od kojeg je zaprimio podatak o nekoj transakciji ili osobi kada se analitičkom obradom utvrdi da postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma. Poticatelji su, osim tijela navedenih u obrazloženju članka 58., još i sudovi, pravne osobe s javnim ovlastima, burza, Hrvatski fond za privatizaciju i Središnja depozitarna agencija. Svrha ove odredbe je da se razvije što bolja suradnja i međusobno povjerenje te da gore navedeni subjekti steknu što bolji dojam o tome koliko su bitne informacije koje prosljeđuju Uredu.

Ukoliko Ured ocijeni da bi ova vrsta obavijesti mogla naštetiti daljnjem toku i ishodu postupka, neće je prosljeđivati gore navedenim tijelima.

Članke 67. do 72.

Međunarodna razmjena podataka je temeljna pretpostavka svakog sustava borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma. Ona je bila uređena i važećim

Zakonom, međutim Prijedlog zakona tu suradnju uređuje detaljnije i to na način da su te odredbe usklađene s odredbama Varšavske konvencije koja u člancima 46. i 47. detaljno uređuje suradnju ureda za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma (financijsko-obavještajnih jedinica).

Ured ima ovlaštenje da stranim financijsko-obavještajnim jedinicama uputi zamolbu za dostavu podatka, informacija i dokumentacije u vezi sa sprječavanjem i otkrivanjem pranja novca i financiranja terorizma, a jednako tako i strana financijsko-obavještajna jedinica može zahtijevati podatke od Ureda.

Ured će prije upućivanja osobnih podataka stranim financijsko-obavještajnim jedinicama zatražiti jamstava da država ili korisnik ima uređenu zaštitu osobnih podataka i da će osobne podatke koristiti samo u svrhu koja je određena Prijedlogom zakona.

Podatke, informacije i dokumentaciju koju dobije kroz međunarodnu suradnju Ured smije upotrijebiti isključivo za potrebe svog analitičko-obavještajnog rada i za namjene određene Prijedlogom zakona.

Zamolba financijsko-obavještajnih jedinica mora sadržavati opis razloga za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma. Ured može odbiti izvršenje zamolbe i o razlozima odbijanja obavijestiti strano tijelo .

U skladu s Varšavskom konvencijom (čl. 46., st. 10.) u Prijedlogu zakona je izričito određeno da Ured ne smije prosljeđivati podatke, informacije i dokumentaciju nadležnim tijelima ili bilo kojoj drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi prema Prijedlogu zakona ili prema bilo kojem drugom zakonu ili im omogućiti uvid u navedene podatke bez prethodne suglasnosti strane financijsko-obavještajne jedinice koja je podatke ustupila Uredu.

Osim na zahtjev, Ured može i spontano dostaviti podatke stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici kada postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, a sam Ured ocijeni da bi to u konkretnom slučaju bilo korisno. Za to je potrebno da su ispunjeni uvjeti stvarne uzajamnosti.

U skladu s 46. člankom Varšavske konvencije ovim je člankom na novi način uređeno ovlaštenje Ureda da privremeno zaustavi sumnjivu transakciju također i na prijedlog strane financijsko obavještajne jedinice. Uvjeti i rokovi su jednaki kao i za "domaće" privremeno zaustavljanje sumnjive transakcije. Ured neće uvažiti prijedlog strane financijsko-obavještajne jedinice za privremenu odgodu izvršenja transakcije ukoliko ocijeni da nije obrazložena utemeljena sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma te će o tome obavijesti stranu financijsko-obavještajnu jedinicu.

Jednako tako i Ured može stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici dostaviti pisani prijedlog za privremenom odgodom izvršenja određene transakcije u inozemstvu, naravno, ukoliko ocijeni da u vezi neke osobe ili transakcije postoji utemeljena sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma.

Ured je također ovlašten podatke razmjenjivati i s drugim stranim tijelima i međunarodnim organizacijama nadležnim za sprječavanje pranja novca što je bilo propisano i važećim Zakonom.

Članak 73.

Prijedlog zakona propisuje da Ured dostavlja sudu i nadležnim državnim odvjetništvima na njihov obrazložen pisani zahtjev podatke o gotovinskim

transakcijama u vrijednosti 200.000,00 kuna ili većoj te i podatke o prijenosu gotovine preko državne granice.

Te podatke Ured dostavlja gore navedenim tijelima kad su im nužno potrebni za utvrđivanje okolnosti značajnih za oduzimanje imovinske koristi ili određivanje privremenih mjera osiguranja u skladu s odredbama zakona koji uređuje kazneni postupak u cilju bržeg i učinkovitijeg oduzimanja imovinske koristi ili određivanja privremenih mjera osiguranja.

Odjeljak 2. – Zadaće Carinske uprave Republike Hrvatske

Članak 74.

Navedeni članak je usklađen s novom Uredbom Europskog Parlamenta i Vijeća broj 1889/2005 od dana 26. listopada 2005. godine o kontroli gotovine kod ulaska u Zajednicu ili izlasku iz nje.

Carinska uprava je dužna obavijestiti Ured o svakom prijavljenom ili neprijavljenom unošenju ili iznošenju gotovine preko državne granice. Iznos od 40.000,00 KUNA iz važećeg Zakona je u skladu s 3. člankom navedene Uredbe promijenjen u 10.000 EUR, dok je rok od tri dana ostao isti.

Osim toga, Prijedlog zakona u skladu s člankom 5., st. 2. Uredbe i točkom 21. Najbolje prakse u vezi s provođenjem 9. Posebnog izvješća FATF određuje da su tijela Carinske uprave obvezna obavijestiti Ured i o svakom pokušaju prijenosa gotovine u iznosu koji je niži od 10.000 eura ukoliko su u vezi s tim utvrđeni razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

Ministar financija će pravilnikom propisati što se smatra gotovinom, te koje podatke će Uredu dostaviti tijela Carinske uprave, kao i način dostave istih.

GLAVA V. – ZAŠTITA I ČUVANJE PODATAKA

Peta glava Prijedloga zakona određuje postupanje s podacima i prirodu povjerljivosti tih podataka, izuzetke od obveze osiguranja tajnosti podataka, isključivanje odgovornosti za moguću štetu, namjene za koje se mogu upotrebljavati podaci, rokove čuvanja podataka i sadržaj evidencija koje se moraju voditi prema ovom Prijedlogu zakona.

Članak 75. i 76.

U skladu s člankom 28., st. 1. Direktive 2005/60/EZ obveznici ne smiju svojoj stranci ili trećoj osobi otkriti da su uputili Uredu određene podatke, odnosno da su od Ureda primili zahtjev za upućivanje određenih podataka, odredbu o privremenom zaustavljanju izvršenja transakcije ili u vezi s tim danim uputama, odnosno odredbu o kontinuiranom praćenju financijskog poslovanja stranke te podatke o predistražnom postupku protiv stranke ili treće osobe (tzv. zabrana "tipping off-a"). Pored obveznika, Prijedlog zakona u tekst članka izričito uključuje i zaposlenike obveznika, članove upravnih, nadzornih ili drugih poslovnih tijela i druge osobe kojima su na bilo koji način dostupni tajni podaci iz Prijedloga zakona.

Ni Ured ne smije o prikupljenim podacima obavijestiti osobe na koje se podaci odnose, niti treće osobe.

Tajnost se klasificira sukladno zakonu kojim se utvrđuje tajnost podataka (Zakon o tajnosti podataka). O deklasifikaciji i oslobađanju od obveze čuvanja tajnosti podataka odlučuje čelnik Ureda te osoba koju čelnik Ureda u tu svrhu ovlasti.

Zbog usklađivanja s drugim stavkom 28. članka Direktive 2005/60/EZ i zbog otklanjanja nejasnoća, koje su se u prošlosti javile u praksi, Prijedlog zakona izričito određuje da tzv. zabrana "tipping off-a" ne vrijedi u slučaju kada obveznik razotkrije podatke koji su u skladu s Prijedlogom zakona smatrani kao tajni ako su oni potrebni za utvrđivanje činjenica u kaznenom postupku ili ako su potrebni nadzornim tijelima iz čl. 83. radi obavljanja nadzora nad obveznikom u provođenju odredbi ovog Prijedloga zakona.

Posebno je naglašeno se nastojanje odvjetnika, javnog bilježnika, revizora i poreznog savjetnika da nagovori stranku da odustane od nezakonite djelatnosti ne predstavlja otkrivanje podataka u smislu članka 75. stavka 1.

Za obveznike iz članka 4. stavak 2. Prijedloga zakona, tijela državne uprave, pravne osobe s javnim ovlastima, sudove i državno odvjetništvo i njihove zaposlenike pri dostavi podataka, informacija i dokumentacije Uredu temeljem ovog Prijedloga zakona ne vrijedi obveza čuvanja klasificiranih podataka, odnosno, poslovne, te bankovne ili profesionalne tajne odnosno javnobilježničke i odvjetničke tajne.

Obveznici i njihovi zaposlenici nisu odgovorni za štetu učinjenu strankama ili trećim osobama tijekom provođenja Prijedloga zakona ako su postupali u dobroj vjeri.

U skladu s 14. preporukom FATF i preporukama Posebnog odbora Moneyval, Prijedlog zakona izričito određuje također i da zaposlenici obveznika koji pruže podatke ili isporuče dokumentaciju Uredu u skladu s Prijedlogom zakona ne mogu stegovno niti kazneno odgovarati zbog kršenja obveze čuvanja tajnosti. Izričito izdvajanje od odgovornosti za štetu je tako prema Prijedlogu zakona prošireno također i na izdvajanje od kaznene i stegovne odgovornosti.

Članak 77.

Člankom 77. zabranjuje su korištenje podataka koje je prikupio Ured za bilo koju drugu svrhu osim za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma ili neka druga namjena određena ovim Prijedlogom zakona.

Ta se zabrana odnosi na sam Ured, na državna tijela, pravne osobe koje imaju javne ovlasti, obveznike i njihove zaposlenike te na sudove i državno odvjetništvo.

Članci 78. do 80.

Važeći Zakon propisuje da obveznici podatke i dokumentaciju vezanu za transakcije čuvaju najmanje pet godina.

Prijedlog zakona produžuje taj rok i propisuje obvezu obveznika da čuvaju podatke i dokumentaciju prikupljenu na temelju Prijedloga zakona deset godina nakon izvršene transakcije, prestanka poslovnog odnosa, ulaska stranke u kasino, ili pristupa sefu ili pak nakon što je odvjetnik, odvjetničko društvo i javni bilježnik, revizorsko društvo i samostalni revizor, pravna i fizička osoba koja obavlja

računovodstvene poslove i poslove poreznog savjetovanja obavio identifikaciju stranke.

Predlagatelj desetogodišnji rok čuvanja temelji na odredbama članka 279. Kaznenog zakona koji je za kvalificirani oblik kaznenog djela pranja novca propisao kaznu zatvora od deset godina, što znači da je toliki i relativni rok zastare u kojem je još moguće započeti kazneni postupak. Određivanje roka duljeg od pet godina, propisuje 30. članak Direktive 2005/60/EZ.

Obveznici su dužni čuvati podatke i dokumentaciju o ovlaštenoj osobi i njenom zamjeniku, stručnom osposobljavanju zaposlenika i provođenju interne revizije najmanje četiri godine. Isto vrijedi i u vezi s podacima o stručnom osposobljavanju za odvjetnike, odvjetnička društva i javne bilježnike, revizorska društva i samostalne revizore, pravne i fizičke osobe koje obavljaju računovodstvene poslove i poslove poreznog savjetovanja.

Za tijela Carinske uprave Republike Hrvatske određen je rok od dvanaest godina od dana prikupljanja za čuvanje podataka iz evidencija.

Rok od dvanaest godina propisan je i za Ured. Ured može podatke kojima raspolaže dati na uvid osobi na koju se oni odnose na njen zahtjev nakon isteka jedanaest godina od dana prikupljanja.

Članak 81.

U 81. članku Prijedloga zakona su detaljno određene evidencije koje su dužni voditi obveznici, tijela Carinske uprave i Ured. Isti članak određuje da će sadržaj tih evidencija odrediti ministar financija pravilnikom.

Članak 82.

Prijedlog zakona propisuje da su nadležna državna odvjetništva, sudovi i nadležna državna tijela dužna voditi sveobuhvatnu statistiku i obavješćivati Ured o postupcima koji se vode radi kaznenih djela prikrivanja protuzakonito dobivenog novca i financiranja terorizma i prekršajnim postupcima koji se vode radi prekršaja propisanih ovim Prijedlogom zakona. To je nužno radi procjene cjelovitog sustava u borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma što je u skladu s 33. člankom Direktive 2005/60/EZ i 32. preporukom FATF-a.

GLAVA VI. – NADZOR NAD OBVEZNICIMA

Članak 83. do 87.

U Direktivi 2005/60/EZ su u 37. članku sadržane odredbe o nadzoru.

Za provođenje nadzora su prema ovom Prijedlogu zakona izričito ovlašteni Ured, Financijski inspektorat Republike Hrvatske, Porezna uprava, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Hrvatska narodna banka.

U postupku izrade je Prijedlog zakona o Financijskom inspektoratu koji bi trebao ići u zakonsku proceduru istovremeno s Prijedlogom zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma. Prijedlogom zakona o Financijskom inspektoratu dosadašnji Devizni inspektorat nastavlja s radom kao Financijski inspektorat od 1.

srpnja 2008.

S izuzetkom Ureda i Financijskog inspektorata, koji su centralna tijela nadzora i nadziru sve obveznike, ostala tijela nadzora su ovlaštena samo za nadzor nad onim obveznicima, koje nadziru i na temelju drugih propisa i za provođenje onih mjera koje su propisane u njihovim matičnim zakonima, ukoliko ih ovaj Prijedlog zakona izričito ne ovlašćuje za provođenje i drugih mjera. Takvim mjerama mogu zatražiti, od zahtjeva za otklanjanjem ustanovljenih nepravilnosti do oduzimanja licence za poslovanje.

Ured je nadležan za neizravni (tzv. administrativni) nadzor svih obveznika, dok Financijski inspektorat provodi također nadzor nad svim obveznicima, ali on obavlja inspekcijski nadzor kod obveznika sukladno procjeni rizika od pranja novca i financiranja terorizma.

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga obavlja nadzor provedbe ovog Prijedloga zakona kod društava za upravljanje investicijskim fondovima, mirovinskih društava, društava ovlaštenih za poslovanje s financijskim instrumentima i društava za osiguranje.

Hrvatska narodna banka obavlja nadzor nad bankama, štednim bankama, stambenim štedionicama, kreditni unijama i društvima za izdavanje elektroničkog novca.

Porezna uprava obavlja nadzor nad svim priređivačima igara na sreću te provjerava poštuju li domaće pravne i fizičke osobe propisano ograničenje gotovinskih plaćanja u skladu s člankom 39. Prijedloga zakona.

Kada nadzorno tijelo u obavljanju nadzora ili na drugi način utvrdi da postoje osnove sumnje da je počinjen prekršaj propisan ovim Prijedlogom zakona, dužno je Financijskom inspektoratu podnijeti optužni prijedlog i poduzeti ostale mjere i radnje na koje je ovlašteno.

U Prijedlogu zakona su određene zadaće i nadležnosti Ureda na području nadzora. Ured ni dosad nije imao inspekcijskih ovlaštenja i to ne predviđa niti Prijedlog zakona. Kršenje odredbi Prijedloga zakona Ured će moći ustanoviti bilo na temelju podataka koje su mu dužni prema Prijedlogu zakona ili na njegov zahtjev poslati obveznici, bilo na temelju obavijesti ostalih nadzornih tijela. Ured će u vezi s tim u određenim slučajevima moći od obveznika zahtijevati otklanjanje nepravilnosti (nedostataka) te odrediti rok u kojem je potrebno to izvršiti, moći će tijelima nadzora predlagati određivanje odgovarajućih mjera nadzora ili će podnijeti optužni prijedlog.

Prijedlog zakona predviđa i mogućnost da Ured koordinira rad drugih nadzornih tijela i od njih tražiti provođenje ciljanih nadzora.

Nakon što obave nadzor, nadzorna tijela zapisnik šalju Uredu u roku od 15 dana. Ukoliko su prilikom obavljanja nadzora ili prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti pojavi sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma, nadzorno tijelo je dužno o tome obavijestiti Ured. Ta odredba je u skladu s člankom 25. Direktive 2005/60/EZ.

Nadzorna tijela koja provode nadzor nad neprofitnim organizacijama (udruge, zaklade i fundacije), dužna su obavijestiti Ured ukoliko se pojavi sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma. Neprofitne organizacije su se u praksi pokazale kao učinkovit instrument za financiranje terorizma tako da se VIII. specijalna preporuka FATF-a odnosi upravo na njih, a ovom odredbom je Prijedlog zakona usklađen s tom preporukom.

Članak 88.

U skladu s 25. preporukom FATF-a, Prijedlog zakona predviđa da nadzorna tijela samostalno ili u međusobnoj suradnji izdaju preporuke ili smjernice vezane za provedbu ovog Prijedloga zakona. Time bi se trebalo postići jedinstveno provođenje odredbi Prijedloga zakona od strane svih obveznika.

GLAVA VII. – PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 89.

Članak 89. propisuje da će Financijski inspektorat odlučivati o prekršajima u prvom stupnju. U drugom stupnju odlučuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske. Financijski inspektorat je obavezan Uredu dostaviti jedan primjerak prvostupanjskog rješenja o prekršaju.

Članak 90. do 98.

Prijedlog zakona dijeli prekršaje tako što daje različitu težinu onim činjenjima i nečinjenjima kojima se krše temeljna načela i propisane zadaće od onih koja znače kršenje manje značajnih obveza i čije posljedice je u većini slučajeva moguće sanirati.

U prekršaje iz članka 90. uvrštena su postupanja protivna temeljnim načelima i obvezama iz Prijedloga zakona, kao na primjer: neprovođenje dubinske analize prije uspostavljanja poslovnog odnosa, neispunjavanje obveze slanja propisanih podataka ili podataka koje zahtijeva Ured, nepoštivanje odredbe o privremenom zaustavljanju transakcije ili u vezi s tim danih uputa, ako obveznik strankama otvara anonimne račune i sl.

U 91. članku su za prekršaje određene niže kazne, a neki od tih prekršaja su: neprovođenje svih mjera dubinske analize, nepoštivanje roka za dostavu podataka o transakciji koja prelazi 200.000,00 KUNA, neimenovanje ovlaštene osobe, neispunjavanje obveze u vezi sa sastavljanjem popisa indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija i dr.

U 92. članku su navedeni prekršaji manjeg značenja za koje su propisane i najniže kazne.

U članku 97. propisani su prekršaji koji se odnose na osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti.

Za prekršaje su predviđene novčane kazne koje su određene u rasponu.

Za različite subjekte su propisani različiti rasponi. Kazne određene u Prijedlogu zakona su učinkovite, proporcionalne i preventivne.

Za prekršaje vrijedi da se s novčanom kaznom pored pravne osobe kažnjava i odgovorna osoba pravne osobe u cilju određivanja učinkovitih, proporcionalnih i represivnih kazni u slučajevima nepoštivanja zakonskih odredbi.

Članak 99.

Za obavljanje određenih poslova posebnim zakonom može biti propisano izdavanje odobrenja za obavljanje tih poslova (npr. kasina, mjenjači i dr.). Prema ovom Prijedlogu zakona nadležno tijelo može oduzeti odobrenja za obavljanje tih poslova pravnoj ili fizičkoj osobi koja počinji prekršaj iz Prijedloga zakona. Ta mjera može se primijeniti u trajanju od tri mjeseca do jedne godine.

Članak 100.

Predlagatelj je iskoristio ovlaštenje koje mu daje 13. članak Prekršajnog zakona pa je propisao dulje rokove za zastaru.

Tako se prekršajni postupak ne može pokrenuti kada proteknu tri godine od dana počinjenja, dok je apsolutna zastara šest godina.

Zastara nije bila propisana važećim Zakonom, nego su se koristili opći zastarni rokovi starog Zakona o prekršajima koji su iznosili godinu dana za relativnu, odnosno dvije godine za apsolutnu zastaru. Novi Prekršajni zakon je zastaru produljio na dvije, odnosno četiri godine, no predlagatelj je iskoristio mogućnost prema kojoj se u posebnim zakonima mogu odrediti dulji zastarni rokovi.

GLAVA VIII. – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 101.

Prijedlog zakona u prijelaznim i završnim odredbama određuje rok u kojemu je ministar dužan donijeti pravilnike za provedbu Prijedloga zakona koji su prema Prijedlogu zakona obvezujući. Ostali pravilnici su isključivo fakultativne prirode i zato nije potrebno posebno definirati rokove za njihovo donošenje. Ministar financija njih izdaje prema potrebi.

U drugom stavku 101. članka određen je rok u kojem su obveznici dužni sastaviti popis indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija i stranaka u vezi kojih postoje razlozi za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma. Postojeća lista indikatora ostaje na snazi do donošenja nove.

Članak 102.

U skladu s čl. 9. st. 6 Direktive 2005/60/EZ predloženi 102. članak uređuje propisuje provođenje dubinske analize svih postojećih stranaka kod kojih procijene da postoji ili da bi mogao postojati velik rizik za pranje novca ili financiranje terorizma. Obveznici su dužni provesti dubinsku analizu postojećih stranaka u roku od godinu dana od stupanja na snagu Prijedloga zakona.

Ova je odredba također i u skladu s preporukama Posebnog odbora Moneyval.

Članak 103.

Prijedlog zakona posebno određuje rok od 30 dana od stupanja Prijedloga zakona na snagu u kojemu su obveznici dužni zatvoriti postojeće anonimne račune i štedne knjižice na šifru ili donositelja, te druge anonimne proizvode.

Od stupanja na snagu važećeg Zakona o sprječavanju pranja novca (01.11.1997.g.) obveznici su bili dužni provoditi identifikaciju stranaka, što znači da od tada u Republici Hrvatskoj nije moguće otvoriti anonimni račun ili štednu knjižicu na donositelja. Ova je odredba u skladu i s preporukama Posebnog odbora Moneyval.

Članak 104.

Članak 104. Prijedloga zakona određuje rok od šest mjeseci od dana stupanja Prijedloga zakona na snagu u kojem obveznici moraju uskladiti svoje poslovanje s odredbom članka 38. Prijedloga zakona tj. od tada obveznici ne smiju uspostaviti ili nastaviti korespondentne odnose s bankama koja posluju ili bi mogle poslovati kao fiktivne banke (shell banke) ili s drugim sličnim kreditnim institucijama za koje je poznato da s fiktivnim bankama sklapaju ugovore o otvaranju i vođenju računa. Ova je odredba u skladu i s preporukama Posebnog odbora Moneyval.

Članak 105.

Zbog potrebe usklađivanja pojmova nakon što Republika Hrvatska postane zemlja članica Europske Unije, članak 106. određuje da će danom prijama u članku 74. riječi «državne granice» se promijeniti u riječi «granice Europske unije».

Članak 106. i 107.

Članak 106. propisuje da će stupanjem na snagu ovog Prijedloga zakona prestati važiti odredbe važećeg Zakona o sprječavanju pranja novca, dok će Pravilnik o provedbi Zakona o sprječavanju pranja novca ostati u primjeni do donošenja novih podzakonskih propisa. Dijelovi Pravilnika koji su u suprotnosti s novim Prijedlogom zakona neće se primjenjivati.

Člankom 107. Prijedloga zakona predviđeno je da će Prijedlog zakona stupiti na snagu 1. siječnja 2009. godine. To stoga kako bi se obveznici, a i druga tijela za to vrijeme pripremili i educirali za primjenu mjera koje su posljedica usklađivanja hrvatskog zakonodavstva u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma s pravnom stečevinom Europske Unije.